

Đã đọc
P 215
T 924+

cut

Tuổi ngọc

7

Tuần báo của tuổi vừa lớn

như một chỗ
nghĩ chân

hội quán CÂY TRÈ

nơi gặp gỡ lý tưởng
của tuổi trẻ hôm nay

■ Mỗi đêm thứ sáu sinh hoạt
văn nghệ của anh em Quán Văn ngày xưa.

■ Sinh hoạt văn nghệ mỗi đêm
thứ bảy, chủ nhật từ 19 giờ 30.

■ NHỮNG NGÀY KHÁC MỞ CỬA
TỪ 8 GIỜ ĐẾN 22 GIỜ

Hội Quán Cây Trẻ

2 bis Đinh Tiên Hoàng SAIGON

KHÁNH LY kính mời

TUẦN LỄ TỪ 8-7 | SỐ 7 | BỘ MỜI | giá 40đ.
ĐẾN 15-7-1971

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN
CHỦ NHIỆM : DUYÊN ANH
THƯ KÝ : ĐÌNH TIẾN LUYỆN, TỪ KẾ TƯỜNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN
TRỊ SỰ : NGUYỄN MAI

VĂN

quán trọ tuổi trẻ như thế nào ? tượng và bãi cỏ	vũ thiên chương mai thảo
phạm duy, ai giết nỗi anh ? hương xưa	duyên anh
ngày hạ em và tháng bảy	lê khắc quân dao hoàng phượng thuận

THƠ

tế hanh • nguyễn bình • từ kế tường • quân
khanh • đoàn minh tú • phạm khánh • nguyễn
nhật ánh • lê tường yên • thanh lê • luân vũ

TRUYỆN

DÀI

ngựa chứng trong sân trường huyền xưa	vũ mộng long từ kế tường
áo flieu thư trong nhật ký của quỳnh	duyên anh đình tiến luyện

MỤC

THƯỜNG

XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời bông hồng cho tình đầu	tòa soạn và bạn đọc viết trần thị miên dư trần ngọc nghị • trâm linh việt
suu tầm bệnh mới lớn ngọc thân ái chạp phô tuổi ngọc	bác sĩ tuần anh ngọc kiến vàng

tòa soạn trị sự 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

hoàng vỹ lộc người tình không chân dung

Anh không giữ trong tay một kho tàng hay một danh vọng nào cả mà chỉ giữ lại hình ảnh một buổi chiều khi nắng vàng nhuộm mái tóc em. Đó là một câu thật lãng mạn, bay bướm của Hoàng Vỹ Lộc viết trên bản nhạc

Hoàng Vỹ Lộc

bay bướm, lãng mạn mang tên *Hình ảnh một buổi chiều* của Lâm Tuyên xuất bản từ hai mươi năm trước. Có lẽ, không ai còn nhớ kể cả Hoàng Vỹ Lộc, người tài tử trong phim màu *Bến cũ*, phim màu đầu tiên của điện ảnh Việt Nam. Người tài tử đó là Hoàng Vỹ Lộc. Gượng gạo, ngần ngại như điện ảnh. Việt Nam phối thai. Đừng nhắc tới tài tử Hoàng Vỹ Lộc thì tốt. Bởi ta sẽ quên anh trong

cái phim *Áo ảnh* cổ đại của «Đạo diễn» Thái Thúc Nha, một phim đáng lẽ vất vào xọt rác, lại lòi ra và có giữa thuở hồi sinh của điện ảnh Việt Nam. Tôi cần phải nhắc tới tài tử Hoàng Vỹ Lộc để nói rằng muốn trở thành đạo diễn ở xứ này, người ta đã nằm gai nếm mật trên phim nhựa. Chứ không thề, vờ lãnh các tượng vàng điện ảnh tổng thống đã nhí nhố xưng mình là tài tử kiêm đạo diễn và đăng báo tuyển lựa nam nữ thanh niên để đào tạo tài tử màn ảnh. Hoàng Vỹ Lộc, trọn quãng đời tuổi trẻ, gửi ước mơ của mình vào điện ảnh. Anh đã ước cuộc đời biết đến bằng *Xin nhận nơi này làm quê hương*. Như một kiếm sĩ lỗi lạc chỉ được xử dụng kiếm gỗ và phải đứng trong cái vòng tròn giới hạn mà múa kiếm, Hoàng Vỹ Lộc đã làm phim thế đó. Khi anh chụp lấy bảo kiếm, thoát khỏi vòng tròn giới hạn để làm nghệ thuật thì nghệ thuật của anh bị lĩa tọt, cắt xén, giải phẫu cho hóa thành thứ cây cảnh phù hợp với hoàn cảnh! Đừng ngạc nhiên khi biết chuyện anh đã ôm mặt khóc rờn vì *Người tình không chân dung* bị cắt xén, tĩa tọt. Đừng bảo anh tác điệu khi biết chuyện anh ném tượng vàng vào bụi rậm gãy cả tay... giải thưởng. Con ếch muốn làm con bò đã nổ tan xác. Con bò bị làm con ếch thì chỉ biết gục mặt đầu khò nếu còn thêm sống để ngày nào đó vẫn là con bò với đồng cỏ thành thang của nó. Tôi không muốn viết về *Người tình không chân dung* mà chỉ muốn viết về một chút tình yêu nước của Hoàng Vỹ Lộc. Người yêu nước chân thành, dài khi, bộc lộ tình yêu của mình không khéo léo đến nỗi bị chỉ trích là ngớ

ngần, vô lý. Trong *Xin nhận nơi này làm quê hương*, người ta đã phê bình con cá Việt Nam của Hoàng chỉ là thứ tình yêu tỏ quốc ngữ ngàn. *Làm sao đừng giải cho đúng nghĩa yêu của người đàn bà đi yêu Người tình không chân dung*. Giải nghĩa nó sẽ phi lý không tưởng. Và triết lý càng hồng. Mà ở *Người tình không chân dung* triết lý quá nhiều. Cần nói như Bùi Huy Nhiệm: *Tôi yêu là bởi tôi yêu*. Hoàng Vỹ Lộc, tôi đã nói, kiếm sĩ lỗi lạc bị múa kiếm gỗ trong vòng tròn giới hạn, chỉ lớn hơn, cao hơn, dài hơn, sâu hơn hiện tại khi anh được dùng thuật kính công và xử dụng bảo kiếm, xử dụng cả hai thanh Lạc Phách, Tiêu Hồn kiếm một lượt. Tuy nhiên, Hoàng Vỹ Lộc vẫn là đạo diễn điện ảnh trong số đạo diễn kém được trên đầu ngón tay, ở Việt Nam. *Người tình không chân dung* giới thiệu những khuôn mặt tài tử mới đây hứa hẹn như Vũ Xuân Thông, Hà Huyền Chi, Dương Hùng Cường, Hùng Súi. Đồng thời (không phải tại lỗi đạo diễn), người ta thấy hoàng hôn của tài tử Kiều Chinh. Với đạo diễn lớn cho một phim lớn, Kiều Chinh chỉ còn là vang bóng, một vang bóng ít tiếng động, thiếu hình ảnh. Có chăng là sự đi Bắc về Đông với tư cách một tài tử điện ảnh Việt Nam để thương và duyên dáng. (Ý Đức)

sau cái chết lê khắc sinh nhựt người tuổi trẻ phải giữ mình

Ngày thủ tướng Trần Văn Hương ra lệnh cho cảnh sát giải tán đám học trò xuống đường bằng roi mây và tuyên bố tách rời chính trị khỏi học

đường, một số người đã chống đối «ông già gân» và quan niệm lạc hậu của ông. Như rong rêu đã dính chặt lấy cái cọc cầu ao, dù «ông già gân» muốn tách rời chính trị khỏi học đường cũng không được, hưởng chi thời gian để ông «tách rời» chẳng bao nả. Chính trị đã xâm nhập học đường từ... «cách mạng!» 1-11-63. Sự rách nát giáo dục kể từ đó, kể từ ngày một số học trò nông nổi đã đảo, tổ cáo thầy, cô của mình là «mặt vụ của Diệm, Nhu» là «Cần Lao ác ôn» và hung hăng trực xuất hiệu trưởng, đòi hỏi thay đổi tên trường. Vì Hồ Ngọc Cần cũng là... «Cần Lao ác ôn»! Người tuổi trẻ phiêu lưu, phiêu lưu mãi. Được tâng bốc, được o bế, cô cậu nào cũng ham trở thành lãnh tụ. Một năm trở lại đây, đất nước ta sản xuất quá nhiều lãnh tụ vất mũi chưa sạch. Họ được uống nước đường ái quốc, đi tàu bay giấy làm hòa bình để say sưa phát biểu ý kiến không phải của họ. Ý kiến tiền chế. Thứ ý kiến của bọn kên kên phản phúc, lừa bịp tuổi trẻ. Và họ ngỡ họ đã trở thành chính khách, trở thành tiếng nói trung thực của tuổi trẻ Việt Nam. Từ sự tranh giành là tiếng nói trung thực, mầm thù hận đâm chồi. Sinh hoạt dân chủ không còn. Chỉ còn sinh hoạt bá đạo, ma giáo. Tuổi trẻ bị đốt cháy niềm tin ở những người tin họ. Ở dân tộc. Ở quê hương. Họ chưa tỉnh giấc mộng, lạc đường vào chính trị. Bây giờ, sau cái chết của người tuổi trẻ Lê Khắc Sinh Nhựt, chẳng hiểu họ đã khôn ngoan, chín chắn? Tương người tuổi trẻ Sài Gòn và các thành phố phải suy nghĩ về những khẩu hiệu kết tội sinh viên Huỳnh Tấn Mẫm, sự truy nã anh ta và sự xuất hiện của anh ta tại Hạ viện rồi ra về thành

thời, làm bài học giữ mình. Không có gì quyến rũ bằng chính trị. Nhưng cũng không có gì dễ tiện hơn chính trị. (Ái Hoa)

khí nhà nước của chúng ta cương quyết làm đẹp xã hội

Mười mấy năm trước, chính phủ của tổng thống Ngô Đình Diệm đã làm một cuộc tổng thanh trừng tệ đoan xã hội: Đóng cửa hai sông bạc công khai Kim Chung, Đại Thế Giới, hạ bằng hiệu Bình Khang và ngoại mục nhất, tập trung bàn đèn, đọc tâu thuốc phiện ở bùng binh chợ Bến Thành làm một cuộc hỏa thiêu. Trong cuộc hỏa thiêu mở đầu cho những ngày vàng son nhất của chế độ Ngô Đình Diệm, còn có sách báo dâm ô, đồi trụy. Rất tiếc, đó chỉ là chiến dịch. Mà chiến dịch khác chính sách. Chiến dịch có giai đoạn. Chấm dứt chiến dịch, tệ đoan hồi sinh dần dần. Và đầu lại hoàn đó. Nếu công cuộc bài trừ tệ đoan liên tục, trường kỳ thì chế độ Nguyễn văn Thiệu được rảnh tay biết bao. Và biết đâu chừng, hòa bình đã chẳng có trong cái thế tắt thắp. Nhưng sự đã rồi. Bây giờ, nhà nước, sau cuộc hội thảo kéo dài 3 ngày ở Thủ Đức do Trường Công Tác Xã Hội tổ chức, sau ngày tổng thống Thiệu tới khánh thành Trường Công Tác Xã Hội do giáo sư Phạm thị Tự điều khiển, đã vừa mới biểu diễn màn bi kịch đốt đèn thuốc phiện và sách báo dâm ô. Hai thứ ma túy này được coi như kẻ thù của xã hội. Hoan hô nhà nước. Hoan hô và mong mỗi nhà nước làm những cuộc hỏa thiêu liên tục ở Sài Gòn, ở khắp nơi. Các sạp báo còn đầy sách báo dâm ô có biên lai chính thức

và có giấy phép của Phối Hợp Nghệ Thuật. Và, ở ngã sáu Sài Gòn treo khăn hiệu *Chẳng chộm cướp chẳng giết người, Chỉ vì ma túy mà đời tù giam*. Chữ *chộm* to tướng đã được sửa cho đúng thành *trộm* nhỏ xíu. Bộ nào là tác giả cái biểu ngữ này. Thơ tuyệt rồi. Nhưng câu thả quá đỗi. Không ai có thể làm đẹp xã hội bằng sự cầu thả, vô trách nhiệm và thiếu tự trọng. (Ái Nhi)

viết cho lê khắc sinh nhựt

Tôi biết mặt anh trong cuộc tranh cử ban đại diện ở trường luật. Khi những cử động viên và cảm tình viên của liên danh anh la hét ồn ào phía dưới giảng đường, cố tình phá rối trật tự để những lời nói của anh không đến được với những sinh viên cử tri ngồi phía dưới, anh vẫn bình tĩnh, nét mặt vẫn tươi. Tôi và Ng. đứng chen trong đám đông, chờ đợi một cái nhíu mày bất mãn hay giận dữ của anh, nhưng hoài công. Và khi anh ghé sát vào micro, mỉm cười thật tươi trước khi nói thật chậm rãi, rõ ràng: « Cám ơn sự ủng hộ nồng nhiệt của các anh chị », tôi và Ng. tròn mắt nhìn nhau. Phục lăn. Hai đứa hòa hòa đến như thế được nhỉ. Chẳng hề giận. Chẳng hề bực mình. Coi như là người ta phá mình vì yêu: chứ không phải vì muốn hạ nhau. « Hấn » lại tếu nữa. Cám ơn sự ủng hộ nồng nhiệt. Buồn cười ghê. Hai đứa cứ cười thích thú mãi. Chắc người nào đang ghét « hấn » cùng phải buồn cười vì câu nói đó, há Ng ?

Thích nhất là nét mặt tươi và cùng của anh. H. chắc « hấn » không

lao giờ khô hết đầu Ng. ạ. Vì mặt tươi thế kia cơ mà. Ng. lắc đầu. Làm sao biết được. Hoạt động chính trị khô mà sung sướng lắm. Tôi vẫn cố cãi. Dù về sau, nếu có thất bại gì đi nữa. H. vẫn tin « hấn » là con người sung sướng. Không biết tại sao lại tuyệt đối như thế nữa, nhưng tôi vẫn cứ nghĩ vậy hoài.

Niềm cảm phục bắt nguồn từ một mỉm cười trong ngày tranh cử, từ cử chỉ từ tốn, ôn hòa, mãi đến sau này vẫn còn. Một lần nói chuyện với anh, tôi với Ng. lại buồn cười hơn. Nói chuyện với « hấn », mình mới thấy mình nhà quê, nói toàn những cái vớ vẩn không thời. « Hấn » người lớn quá. Và từ đó, hai đứa « né » anh, không muốn khoe cái nhà quê ra hoài.

Những ngày đi học, thỉnh thoảng gặp anh trong sân trường, áo trắng, quần sẫm màu và một đôi dép lẹp kẹp. Thấy và không nghĩ gì hết. Quen biết nhưng vẫn xa lạ thế nào. Cho đến một buổi chiều đi học, dừng xe ở ngã tư, nhìn thấy trường đông đúc, nhộn nhịp, trong lòng hai đứa đã thấy vui. Quạt vào chỗ gửi xe, vẫn chưa nhìn thấy tấm bảng đơ rôn treo ngang sân trường, nhưng tôi đã thấy một cái gì là lạ trong không khí, một cái gì kỳ khôi trên nét mặt mọi người, và tôi linh cảm thấy một nỗi buồn khi người giữ xe bảo « Lê Khắc Sinh Nhựt bị bắn chết sáng nay », tôi lạnh toát người. Cái gì ? Có chết không ! Lòng vẫn mong anh chỉ bị thương và trong óc đã thấy cái khung cảnh tấp nập của bao nhiêu người đến bệnh viện thăm anh.

Thương anh quá. Ngọn nến leo lét trong phòng ban đại diện và tôi đang bên này, bụi ngùi, không muốn tin điều đó đã xảy ra.

Muốn vào thăm anh ngay lúc đó, mà không dám, chưa bao giờ tôi thấy mình vô duyên bằng lúc ấy, khi mặc áo đỏ đến trường.

Về nhà, và những buổi tối sau, ngủ và cứ mang mang nghĩ đến anh.

Vẫn cứ mong đó là một chuyện không có, một chuyện mà tôi thấy trong giấc mơ, tưởng là thật nhưng sáng mai tỉnh dậy mới biết là mình nằm mơ. Mong vô cùng Lê Khắc Sinh Nhựt ơi. Ngủ và cứ nghĩ là mình nằm đây chần ìm, nệm ấm. Còn nhận biết được mình đang nghĩ, đang buồn, đang thương, còn thấy rõ được những giọt nước mắt ấm đang lăn từ khoe mắt xuống gối. Thi ở trường, anh cũng đang nằm có những ngọn nến leo lét, chập chờn, với ngôi trường buồn tênh, vắng lặng, không nghĩ, không buồn, không thương, không còn thờ nữa, không có một cái gì chắc chắn ngăn cách, nhưng anh đã ở vào một thế giới nào tôi không thể tưởng tượng được, xa cách và xa lạ biết là bao nhiêu.

Buổi sáng đi tiễn đưa anh, tôi mượn đưa em chiếc áo dài trắng. Phù hiệu GL được tháo bỏ. Mặc đi đến trường, thấy yêu màu trắng thật nhiều và trong lòng bụi ngùi muốn khóc. Trường đông người và nổi bụi ngùi cứ tăng hoài khi nhìn những vòng thép gai giảng trước cổng trường, những bảng đơ rôn chữ đen trên nền trắng treo khắp nơi và những vòng hoa cườm để la liệt trong sân.

Mãi đến lúc đó, tôi mới tin là anh đã chết.

Anh chết, gương mặt vẫn bình thường. Vẫn là gương mặt trong năm, thỉnh thoảng tôi nhìn thấy trong sân trường. Anh chết, gương mặt vẫn bình thường không đau đớn, không sợ hãi và đó là điều tôi an ủi lấy mình mỗi khi nghĩ đến anh và thương anh thật nhiều trong lòng.

Lê Khắc Sinh Nhựt, ngôi trường luật của tội mình sao nhỏ nhoi, nghèo nàn, bần thiếu, chật hẹp mà sao tôi thương, tôi yêu, tôi thấy gần gũi, luyến lưu đến thế. Bây giờ, vì anh, tôi lại thấy ngôi trường đáng tội nghiệp biết là chừng nào. (Nguyễn Nguyễn)

*quán trọ tuổi trẻ
như thế nào ?*

VỮ THIÊN CHƯƠNG TRÌNH BÀY

Nhiều bạn đọc yêu cầu Tuổi Ngọc cho đăng lại loạt bài Những con bò sữa gặm cỏ cháy ký tên thật của bản báo chủ nhiệm là Vũ Mộng Long, đã đăng trên tuần báo Người. Loạt bài đó rất dài. Đăng lại phải mất mười mấy kỳ báo. Do đó, Tuổi Ngọc quyết định sẽ cho xuất bản Những con bò sữa gặm cỏ cháy một ngày gần đây và sự huynh Mai Tâm, viện trưởng viện Khoa Học Giáo Dục đã bằng lòng để Tuổi Ngọc mượn giảng đường của viện để tổ chức buổi tiếp lân trong ngày phát hành cuốn sách này. Khi sách in xong, chúng tôi sẽ báo tin ở Tuổi Ngọc và gửi thiệp mời bạn ngọc tham dự. Từ số 8, khu đất dành riêng để nói về những vấn đề tuổi trẻ sẽ được hân hạnh đăng tải loạt bài của nhiều giáo sư, chính khách, nhà văn, nhạc sĩ... Mở đầu, dân biểu Nguyễn Trọng Nho, người tuổi trẻ nồng nhiệt của những năm xưa sẽ tâm sự với tuổi trẻ năm nay về nỗi cô đơn của người tuổi trẻ muốn làm việc gì phục vụ tuổi trẻ. Sau hết là lời cáo lỗi của tòa soạn: Sở trước, Ian Fleming, cha đẻ ra nhân vật phi thường James Bond trong tiểu thuyết gián điệp Anh cát lợi đã bị sắp chữ thành James Fleming !

Quán Trọ Tuổi Trẻ gắn liền với Cầu Lạc Bộ Tuổi Trẻ cho những thành phố du lịch như Sài Gòn, Vũng Tàu, Đà Lạt, Huế, Nha Trang... Sở trước, tôi đã trình bày những dãy núi án ngữ tầm mắt của tuổi trẻ thêm

khát chân trời. Thiếu chân trời còn hại cho cơ thể hơn là thiếu chất i-ốt, chất muối, chất đường. Đó là câu cuối của bài tùy bút Thiếu chân trời của tác giả Vang bóng một thời. Những dãy núi án ngữ chỉ là thiếu phương

tiện và cô võ cho những chuyến ra khơi biết mặt trũng dương. Chưa hề thấy một đoàn thể, phong trào, đảng phái nào bảo trợ những chuyến đi của tuổi trẻ. Nhà nước xao lãng và nhà nước đã trả giá rất đắt cho những màn « đàn chào » tuổi trẻ. Nếu đi để học, tuổi trẻ đâu còn ngứa ngáy chân tay xuống đường mưa may, hò hét như đám âm binh chịu phép của phù thủy chính trị. Nhà nước rất tươi biếng giáo dục tuổi trẻ nhưng rất siêng năng « đàn chào » tuổi trẻ. Nhà nước không lo rào dậu mà chỉ lo thức canh trộm. Nhà nước ta đã ngăn ngại đầu tư vốn liếng cho thể hệ trường cột. Không nỗ lực mà cứ đòi cây trồng. Y hết anh hà tiện trong bài tập đọc của cuốn Luận Lý Giáo Khoa Thư. «Ba quan đất quá thà chết còn hơn». Lo lắng cho tuổi trẻ sợ tổn công của, tôi tưởng, trên thế giới, chỉ có nhà nước Việt Nam ôn hoà nổi sởi hãi đó. Nếu không chịu soạn thảo chính sách thanh niên, không chọn lựa Thanh Niên hay Thê Thao trong thời chiến thì cũng nên bố thí cho tuổi trẻ những Quán Trọ Tuổi Trẻ ở những thành phố du lịch.

Quán Trọ Tuổi Trẻ như thế nào ? Người tuổi trẻ thêm đi không đòi hỏi quán trọ của họ phải sang trọng như như những khách sạn mà chỉ cần một chỗ nghỉ chân đừng quá bệ rạc, một nơi ăn uống đừng quá tồi tệ. Dĩ nhiên họ cũng không đòi hỏi nhà nước «miễn phí» cho họ tiền ăn, tiền ngủ. Miễn phí thường đi liền với bố thí. Mà bố thí thì luôn luôn bệ rạc, tồi tệ. Quán Trọ Tuổi Trẻ phải ở xa những chỗ ăn chơi đang điếm của khách du lịch sang trọng, phải rộng rãi, thoải mái, chứa được nhiều

tuổi ngọc

số 8

**NHIỀU NHÀ VĂN
VIẾT BÔNG HỒNG
CHO TÌNH ĐÀU**

bìa tuyệt cú mèo

người. Mùa lạnh đủ ấm. Mùa nóng đủ mát. Chăn chiếu sạch sẽ. Tủ đựng hành lý ngăn nắp. Cầu tiêu, nhà tắm không làm ai buồn ói mửa khi bước chân vào. Như Nhà Thanh Niên, Quán Trọ Tuổi Trẻ phải nêu sáng mục đích phục vụ tuổi trẻ. Muốn vậy Quán Trọ Tuổi Trẻ phải được trao phó cho những người ý thức trách nhiệm, thương yêu tuổi trẻ tha thiết và say mê công việc của mình trông coi điều hành. Gạt bọn kên kên nhà lầu ra ngoài. Ở đâu có kên kên nhà thầu bu tới là ở đó có bóc lột, trục lợi. Nhà thầu bao giờ cũng lãi nặng. Và lãi đó, tuổi trẻ gánh chịu. Nhưng với nhà nước thì lỗ nhẹ hay lãi ít, sự lỗ, chẳng sao, sự lãi để làm đẹp thêm cho Quán Trọ Tuổi Trẻ.

Một Quán Trọ Tuổi Trẻ chỉ tồn tại và đẹp mãi, đẹp thêm với điều kiện có những người quản trị trong sạch và biết làm việc theo tinh thần

khoa học. Nếu chỉ là chỗ ăn ngủ, thì đừng thực hiện Quán Trọ Tuổi Trẻ. Phải nhắm một mục đích tốt. Như bất cứ một khách sạn nào, Quán Trọ Tuổi Trẻ cũng phải có Điều Lệ. Quán Trọ không thể giống cái chợ. Ban quản trị phải lập những tiểu ban gồm những người kiến thức khá, ăn nói hoạt bát, tính tình vui vẻ hướng dẫn từng nhóm tuổi trẻ thăm viếng các danh lam thắng cảnh ở thành phố du lịch họ tới và cho họ tận mắt thấy sinh hoạt ở vùng đất mới đối với họ. Phải có chương trình từng ngày giống những «tua» của các hãng du lịch ngoại quốc. «Tua» sáng, «tua» chiều. Đi một ngày đàng, người tuổi trẻ chỉ học được một sàng khôn nếu họ được hướng dẫn. Những bài học lịch sử, địa lý nếu chưa học, họ sẽ học ở những chuyến đi, nếu học rồi, họ sẽ biết tường tận. Họ là những người từ nhiều miền đất nước tới. Họ sẽ gặp nhau, làm quen, kết tình huynh đệ. Lòng thương yêu đất nước, thương yêu đồng bào nảy nở từ đây. Và niềm cảm thông sẽ gắn bó. Họ sẽ hiểu thấm thía câu *từ hải giai huynh đệ*. Thù hận hay hiểu lầm về địa phương, tôn giáo, khuynh hướng sẽ tan biến. Từng đợt gió đã góp lại thành một trận gió. Biết xử dụng trận gió đó, quê hương sẽ có gió lành, gió thổi tung những chiếc lá vàng già nua báo hại trên màu xanh của dân tộc. Không thể kể hết lợi ích cho tuổi trẻ, cho quê hương nếu có những Quán Trọ Tuổi Trẻ đúng nghĩa của nó, Quán Trọ Tuổi Trẻ mà tôi trình bày giống một mẫu nhà trên họa đồ của kiến trúc sư. Còn cần thêm bớt và tô điểm. Và đó là công việc của nhà nước, của Bộ Văn Hoá Giáo Dục

mà tôi kỳ vọng ở ông tổng trưởng Ngô Khắc Tĩnh.

Quán Trọ Tuổi Trẻ đi liền với Câu Lạc Bộ Tuổi Trẻ. Nội dung Câu Lạc Bộ Tuổi Trẻ như Nhà Thanh Niên. Có sân khấu ca, nhạc, kịch. Có diễn thuyết văn chương, khoa học. Nghĩa là, người tuổi trẻ đi du lịch trở về nhà phải học được nhiều điều, phải âm ập kỷ niệm đường trường xa. Quán Trọ Tuổi Trẻ không bao giờ là quán cơm bình dân người ta chỉ «quyển rũ» nổi một số người tuổi trẻ thua hết bạc mò tới ăn đỡ như quán cơm trên ngọn đồi Đà Lạt năm nào. Câu Lạc Bộ Tuổi Trẻ không bao giờ là cái nhà hàng bệ rạc, ruidi bu kiến đậu như Câu Lạc Bộ Thanh Niên ở Vũng Tàu. Tôi đã buồn ghê gớm khi biết rất nhiều người tuổi trẻ Sài Gòn đi Vũng Tàu, muốn lên ngọn Hải Đăng cao ngất, đá mắt vào viễn vọng kính nhìn ra khơi mà không nhờ được ai hướng dẫn. Vì nhà nước cấm lên đó! Đừng để tuổi trẻ lớn lên, to ra trên chiếc giường hẹp ọp ẹp.

Châm ngôn Ấn Độ có câu : «Thà bật một que diêm còn hơn ngồi nguyên rửa bóng tối». Tôi đã ngồi nguyên rửa bóng tối quá lâu. Những loạt bài của tôi, viết trên mục này xin được coi là que diêm. Ước mong nhà nước thắp sáng tuổi trẻ Việt Nam để không còn bóng tối vây quanh tuổi trẻ. (5-7-71)

hồ văn cảnh trên bực gỗ

CHỮ THẦY BÂY GIỜ

Chữ *thầy* ngày nay bị lạm phát như tiền tệ Việt Nam. Một anh cảnh sát gác đường cũng là *Thầy*, Một anh thư ký cũng là *Thầy*. Thậm chí một người không biết thuộc thành phần nào, miễn ăn mặc coi «được» thì cũng được gọi là *thầy hai, thầy ba*. Trong quân đội thì còn phảng phất danh từ *thầy cai, thầy đội*... Ôi, sao muốn làm *thầy* coi bộ dễ dàng vậy. Thế mà ngày xưa các cụ nhà ta làm cầm lại cho rằng chữ *thầy* quan trọng vô cùng khi quan niệm theo thứ tự «quân sư phụ».

Ừ, thì cứ nhìn vào môi trường giáo dục. Ngày nay thầy giáo, cô giáo tràn ngập thị trường chữ nghĩa đông đảo như các loại xe Nhật du nhập vào Việt Nam (chương trình đại chúng hóa giáo dục mà lý). Chính vì chỗ cần đông nên đào tạo thật là kỷ lục. Có những người vừa đậu xong bằng tiểu học «ma» cũng vội vàng gia nhập ngành giáo giới làm *thầy*, làm *cô* cho số cai với bà con làng nước. Nếu đi dùng phươg châm giáo dục «muốn dạy ít phải học nhiều» hoặc như quan niệm của Lyon Phelps «dạy học không phải chỉ là một nghiệp tầm thường hoặc một kế sinh nhai nhưng còn là một thiên chức và một đam mê

nữa», thì kiểm điểm lại xem có được mấy ông *thầy* đúng nghĩa? Hơn nữa theo quan niệm mới nhất, thực tiễn nhất bây giờ là đường hướng giáo dục là để phục vụ nhân sinh. Người ta quan niệm đi học là một sự đầu tư lâu dài. *Thầy giáo* là những phương tiện truyền đạt vốn liếng đầu tư. Chữ *thầy* được hiểu theo con người kinh tế chứ không phải con người nhân bản.

Thế thì, *thầy giáo*, ông là ai ?

Lúc còn học ở Tiểu Học, *thầy giáo* đối với tôi là những thiên thần mơ ước. Lúc lên bậc Trung Học, *thầy giáo* được biến đổi trong ý nghĩ đó chỉ là những cái máy nhai đi nhai lại hoài điệp khúc giáo khoa. Khi bước chân vào trường Sư phạm, nghĩa là học nghề làm *thầy*, tôi mới thấy *thầy giáo* là những con người cô đơn tội tình (ôm mộng và trời bằng những bàn tay khẳng khiu gầy ốm).

Thầy giáo, ông là ai ? — biết trả lời sao.

Khi sinh hoạt giáo chức càng ngày càng phức tạp, hỗn độn. *Thầy giáo* có thể là một kẻ kiêu căng vì có mảnh bằng cao, một kẻ tinh cờ gửi bến giáo giới

vì muốn trốn lính, một cái « mốt » của những kẻ « xấu hay làm tốt, tốt mong làm thầy».

Biết thế nào ? Khi chánh sách giáo dục dạy học trò chỉ xem thầy giáo như một tên làm mướn ăn lương.

Biết thế nào ? Khi đồng lương chết đói hàng tháng không đủ chi dụng tối thiểu của một mức sống bình

thường. (Người ta không thể yêu nước với cái bao tử rỗng.)

Đừng nói thầy giáo phải như thế này, đừng nói phải như thế kia. Đừng về với lý tưởng hoàn cảnh này. Mà hãy nhìn chúng tôi bằng niềm thông cảm vô biên và hãy luôn luôn chúc cho chúng tôi còn đủ nghị lực để chiến thắng hoàn cảnh cực đoan này. ■■■■

dưới bàn học

n a m t r â n

(11C nữ trung học Đà Nẵng)

CON ĐƯỜNG THẦY ĐÃ ĐI

(Kính về thầy N.Đ.C., Đà Nẵng)

Thầy bây giờ không còn những nét trang trọng cách biệt đối với em nữa ! Bây giờ thầy là một cái gì thật bình dị, thật gần gũi trong tình thầy trò thâm sâu. Thầy đã ra tay xô ngã bức thành trì nghi thức. Ngăn cản bước chân người thầy với người trò. Thầy đã từ bàn cao, bục gỗ, bước xuống đây, xuống bàn học để giảng giải cho em những công thức khó (dù không) thuộc phạm vi giảng dạy của thầy !. những thắc mắc, hồ nghi về bài mới chép, hay về những kiến thức phổ thông thường nhật. Nhất nhất thầy đều giảng giải rành mạch. Bằng ngôn từ chưa đủ, thầy còn dùng đến phấn, đến bút để nhờ hình vẽ giúp em hiểu rõ hơn.

Thầy đem lại cho em bầu không khí trầm ấm, hoạt động của giờ học, những náo nức mong chờ giờ thầy

làm em cố gắng, lũ bạn nheo mắt nghi ngờ tâm tư em nổi loạn. Mà em nổi loạn thật sự ! Hồi trước em đâu có chăm sóc bàn thầy dạy, ghé thầy ngồi, bục thầy đứng, bảng thầy viết, lớp thầy đi bao giờ ! — ngoài trừ những lúc em trực lớp, còn thì là... Thế mà bây giờ, đến giờ thầy, mặc đội trực đã được trưởng lớp phân phiên, em chạy đi tìm chổi quét lớp, quét bục, tìm khăn lau bảng, phải bụi bàn thầy. Em còn khệ nệ bê chiếc ghế cũ xuống văn phòng để đổi lấy chiếc mới hơn. Dĩ nhiên tốt hơn. Em lo lắng sợ đã đủ chưa, phần có thiếu không ! Nghi ngại em chạy xuống phòng học vụ coi có sót sổ hay không, lại vút qua lớp bạn xin thêm mấy viên phấn dự phòng. Chu đáo như vậy mà em còn ngại thiếu sót gì chăng ? Bản khoán, hồi hộp mãi sắp hàng em cứ ngóng cổ nhìn về văn phòng xem

thầy đã sắp lên chưa, lại chạy ra, chạy vào lớp một mảnh giấy, mẩu bánh mì thừa trong học bàn em đều lòi ra tuốt tuốt.

Em chỉ sợ thầy không được vừa trong giờ dạy, trong lúc giảng bài với thầy buồn thắm, khuôn mặt đậm chiều, buồn buồn. Dù thầy có cười khi có nhỏ bạn pha trò, nhưng em học được trong tiếng cười nét gương go, mệt mỏi.

Thầy vào lớp — em muốn tất cả các bạn đứng lên chào thầy, có nhiều bạn cuối lớp ngồi yên trong khi tụi em đứng dậy cả. Em lo lắng nhìn thầy, quả nhiên mắt thầy buồn buồn, uơnh rớt khi bắt gặp hình ảnh đau lòng ấy ! Thầy khoát tay, giọng êm dịu : — « Các em ngồi xuống. » Rồi nhẩn nhục bước lên bục lại bàn dạy. Giọng thầy cao vang : — Các em mở vở ra, hôm nay chúng ta học bài mới...

Thần thờ, em nghe mi mắt cay cay, lấy vở, lấy viết ra học bài mới mà sao mở cặp chang ra. Em thương thầy quá, thầy đâu biết cho em — giọng thầy giảng bài đều đều có pha lẫn nét chua xót cho nghiệp giáo mà thầy đã chọn. Em hiểu rồi, em hiểu tất cả rồi !! Thầy buồn chúng em ghê lắm, chúng em đã làm phật ý thầy, đã làm thầy ưu tư về nghiệp dĩ trôi mang : chúng em đã tỏ ra không kính trọng thầy.

Trong em thầy ở trên một ngôi cao sáng, em kính thầy, thương thầy và ngưỡng mộ thầy như một tín đồ tôn sùng đáng tối cao. Ngôi cao ấy không gì làm lung lay được, em không bao giờ nghĩ rằng có một lúc nào đó ngôi cao em tôn thờ sẽ lung lay, sẽ sụp đổ và vẫn đục. Nhưng hôm nay,

bạn em, người cùng em đã đón nhận những lời giảng bài ngọt ngào, êm mát của thầy đã làm thầy buồn. Nhìn thầy buồn em thấy khổ sở chi lạ, dù không là nguyên nhân em vẫn thấy như mình có một trách nhiệm nào đó

Chợt nhớ đến hôm thi Tấn Ích-sau khi viết đề lên bản, thầy nhắc nhỏ : «Tôi tin rằng các em hoàn toàn trong sạch, tôi không bắt các em chông sách vở lên bục như những giáo sư khác vì tôi nghĩ còn có lòng tự trọng và tự giác của các em. Đừng phụ lòng tin tưởng của tôi nhé các em ! ». Thế mà khi thầy bận tiếp người khách bất ngờ thì các bạn em đã trở thành những đạo diễn kiêu kiêu viên thật lạnh lùng. Sách vở mở ra rào rào rồi mạnh ai nấy chụp, còn nhớ gì lời thầy khuyên dặn nữa đâu ! Khách về, thầy quay vào kiểm nhận những hành động của học trò thầy. Mặt thầy trùng xuống, vàng trán tưởng chừng có thêm mấy nếp nhăn, em cảm nhận nỗi buồn sâu kín của thầy. Ôi ! một đời thầy nguyện đào tạo một thế hệ trong sạch từ thể chất đến tinh thần, từ lời nói đến hành động mà chúng em đã phá vỡ những mong ước đó rồi.

Em muốn em là một cái gì đó, khả dĩ có thể xoa dịu nỗi đau hằn trên tâm tư thầy. Vì thầy em sẵn sàng hi sinh, em có thể quên mình để được nhìn thấy hoài nét rạng rỡ trên đôi môi thầy khô héo. Em nghĩ «Thầy là người mà ta có bổn phận làm vừa lòng sau ba mẹ. Thầy đã chăm sóc cho em, một đời tận tụy vì em, em cũng xin hứa không bao giờ làm thầy phật ý, không bao giờ làm thầy khổ buồn». Mà cũng thật, em đã kính yêu thầy nhất.

Những lần thầy giảng bài, em cố gắng giữ yên lặng cho lớp, em khuyến cáo những bạn còn nô giỡn trong lúc thầy đem hơi ra để mong chúng em tận hiểu, mặc dù bị chê là «đạo đức không có cừu chứng tại tòa». Bạn em nghe lời, em «chiêu hồi» đã khoanh tay trên bàn lắng nghe thầy giảng bài (độ trước họ phá thầy kính khủng!). Nghe lời thầy vang vang trong lớp tĩnh lặng, em muốn nuốt trọn những âm thanh ngọt lịm như mật ong ấy đã đưa mình vào cõi thiên đàng xa ngút ngàn... Trên ngọn kiền kiền, đôi chim sâu riu rít như vui với nỗi vui của em...

Bây giờ là những ngày cuối của niên học, em sắp xa ngôi trường yêu dấu, những khuôn mặt thương mến của bạn bè và nhất là xa thầy, người mà suốt đời em yêu kính, mãi mãi chịu sự khiển hành không lời than van. Em nhớ mang máng một đoạn văn em đọc trong cuốn truyện nào đó. — Đời học sinh là một con tàu thiên lý chưa biết dừng lại ở ga nào chỉ biết mỗi trạm đã qua là một kỷ niệm đáng ghi nhớ... Phải rồi chúng em chỉ là những hành khách của chuyến tàu thời gian mà thầy là người cầm lái. Thầy đưa chúng em đến nhà ga đầu đời, nơi khởi đầu cho bao cách xa tiếp nối... Những hình ảnh tha thiết với những ánh mắt trao nhau vội vã mang theo cả niềm luyến thương ấp động hiện ra trong miền trí nhớ tràn đầy. Em sợ chia ly, sợ rời xa, sợ cách biệt, ngàn trùng mù mù biết đâu sẽ làm phôi pha tình cảm con người dành cho nhau.

Viết lưu bút cho em thầy ghi: (Khó quên được cô học trò có nhiều nét đặc biệt). Em không thấy mình đặc biệt chỗ nào

chỉ thấy mình là con bé nhiều «thế mec» nhất và thầy là người đã giải tỏa hết bao nghi vấn em đặt ra, thế thôi. A! hay là tại em nói: Học trò nhớ thầy chớ thầy đâu có nhớ học trò thầy nhỉ? Mà thầy đã cười: «Em nói sai rồi, ngược lại chứ!» cũng có thể là tại hôm đưa lưu bút cho thầy viết em đã dặn thầy: «Năm ni là năm cuối, xin thầy viết cho dài thật dài, nhen thầy». Đôi mắt thầy nheo nheo, em đọc được trong đó một dấu hơi tròn. «Dạ em thích được học tiếp đề sang năm còn học triết và gặp lại thầy, nhưng vì gia đình bắt buộc nên nếu năm nay thi phần 1 đậu em sẽ vào Sư Phạm Qui Nhơn.»

Thầy thoáng buồn, đôi mắt trở nên xa xăm, một lát thầy nhìn em: «Đi dạy là một điều hay, thầy mong em sẽ đi đúng con đường thầy đã đi!» Em cúi đầu, im lặng, nước mắt vây quanh trong nỗi sung sướng nghẹn ngào: «Vâng! em sẽ đi đúng con đường thầy đã đi» Con đường thầy đã dẫn đến chiếc bàn học trò thân thiện ngoài chiếc bàn giáo sư cách biệt.

Tin Buồn

Được tin: THÂN PHỤ của anh HUỖNH TẤN (Nha Trang) vừa thất lạc. Xin thành thật chia buồn cùng anh Huỳnh Tấn và tang quyến và cầu chúc linh hồn Bác tiêu điều miền Cực Lạc.

DUYÊN ANH và
Tuổi Ngọc

TẾ HANH • NGUYỄN BÌNH

những bóng người trên sân ga

Những cuộc chia lìa khởi từ đây,
Cây đàn xum họp đứt từng dây.
Những đời phiêu bạt, thân đơn chiếc.
Lần lượt theo nhau suốt lối ngày...

Có lần tôi thấy hai cô bé
Sải má vào nhau khóc xụi xụi.
Hai bóng chung lưng thành một
bóng,
«Đường về nhà chị chắc xa xôi?»

Có lần tôi thấy một người yêu
Tiễn một người yêu một buổi chiều,
Ở một ga nào xa vắng lắm!
Họ cầm tay họ, bóng xiêu xiêu.

Hai chàng lồi thấy tiễn chân nhau,
Kẻ ở trên toa, kẻ dưới tàu,
Họ dục nhau về ba bốn bận.
Bóng nhòa trong bóng tối từ lâu

Có lần tôi thấy vợ chồng ai,
Thên thện đưa nhau, bóng chạy dài,
Chị mở khăn giũ, anh thắt lại:
«Mình về nuôi lấy mẹ, mình ơi!»

Có lần tôi thấy một bà già,
Đưa tiễn con đi trấn ải xa.
Tàu chạy lâu rồi, bà vẫn đứng,
Lưng còng đờ bóng xuống sân ga.

Có lần tôi thấy một người đi,
Chẳng biết vì đâu, nghĩ ngợi gì!

Chân bước hững hờ theo bóng lẻ,
Một mình làm cả cuộc phân ly

Những chiếc khăn màu thồn thừc bay,
Những bàn tay vẫy những bàn tay,
Những đôi mắt ướt tìm đôi mắt.
Buồn ở đâu hơn ở chốn này?

Tôi đã từng chờ những chuyến xe,
Đã từng đưa đón kẻ đi về.
Sao nhà ga ấy, sân ga ấy
Chỉ để cho lòng dấu biệt ly?

NGUYỄN BÌNH

quyển vở nháp

Những vở: soạn bài hay toán, luận
địa dư, cách tri... đáng áu lo
Chỉnh lẽ đầy đủ như ông giáo
Vở nháp lồi thối giống học trò

Bìa rách lung lay giấy chẳng lành
Mực thì đủ thứ: tím, đen, xanh...
Không cần giấy thấm, không cần
thước

Bài chép chưa xong đã vẽ hình

Pháp luận chữ tẩy rời quốc văn
Đôi lời thầy giảng chép lằng quằng
Trò chơi giải trí bên bài toán
Rất khó, bài thơ trái điệu vần...

Và các tên người trạm khắp trường
Làn môi, cặp mắt, vể từng đường
Ấy là những lúc chàng trai nhớ
Nghĩ đến ngày kia thoát khỏi trường.
TẾ HANH

như một loài chim

em về giắt lụa cầu ao
 chiều thu gió gọi thì thảo bên sông
 tôi con chim nhỏ phiêu bồng
 giàng đôi cánh hạ xuống vòng tay
 hờn thom mấy nẻo thiên đàng
 buồn vợ vẫn rớt khi hoàng hôn xa.

NGUYỄN NHẬT ANH

bốn mùa

Em chưa biết mùa đông
 Thích mưa dăng dăng sông
 Yêu mây choàng biển lớn
 Mơ mộng kín giấc hồng

Em chưa quen mùa xuân
 Mắt chưa vàng nhớ nhung
 Lòng chưa lần ám khói
 Sao chiều nay báng khuáng

Chiều nay tím mùa thu
 Từng cánh lá xa mù
 Nghe lòng em gọi khẽ
 Ơi con thuyền lãng du

Mùa xuân rồi đi luôn
 Bây giờ nắng thu buồn
 Em ngồi mong nắng hạ
 Hong cát vàng yêu thương

THANH LÊ

bến vắng

Bé có về thăm Bến Ván không
 Ba năm quê ngoại hẳn chờ mong
 Những con thuyền vẫn còn xuôi mái
 Dòng nước xanh lơ đẹp tựa lòng

Bé nhớ về trông nắng mới lên
 Sớm mai trong vắt tiếng vành khuyên
 Bé ngoan như một con mèo nhỏ
 Áo đỏ thung dung bước lảng giềng

Bé nhớ về miệng cắn quả hồng
 Trên bờ môi thắm một mùa xuân
 Anh báng khuáng dưng trong vườn ^{hạnh}

Vẫy bé sang nhìn mắt thật nhưng

Bé nhớ về tay hứng nước mưa
 Bàn tay năm ngón nhỏ thêu thùa
 Trong vườn bóng sứt đôi chim sẻ
 Miệng cắn hoa vàng trông rất thơ

Bé nhớ về hong tóc mái hiền
 Lòng im không gợn chút sầu riêng
 (Bé con đôi mắt cười như nắng
 Môi đỏ như chum lông tóc tiền)

Bé hãy về thăm Bến Ván thương
 Bàn tay nhớ thả một làn hương
 Hoa cau hoa bưởi và hoa sứt
 Trên tóc nồng thơm đến dị thường.

LÊ TƯỜNG UYÊN

nụ đầu

có nghe giữa lòng mây khói rơi
 một hôm rất lạ gió qua đời
 trời ba bốn bữa trời không nắng
 ời nhớ thương rồi, thương nhớ ời

tôi ngỡ hồn tôi treo nhánh mơ
 chợt khi nào đó thật tình cờ
 cây đời nở rộ bông kỳ hện
 những đóa của mùa mơ rất mơ.

QUÁN KHÁNH.

vời vợi

Rồi chiều nay em gọi
 Tiếng màu lá me bay
 Xuống hồn mây vời vợi
 Cho gió chiều ngắt say.

Rồi ngày mai em gọi
 Hồn chim rũ trên cây
 Chờ mong và chờ đợi
 Một đời chim vẫn bay.

Thôi chờ người xa xòì
 Em về đan tiệc maồi
 Trên từng màu cỏ may
 Chờ hoài cơn mưa vội

Đêm buồn từng đốt tay
 Em còn lại từng ngày
 Buồn vương như cơn lốc
 Trong chiều vàng ngắt máy

mùa hè

Trong như một nỗi buồn thẳm
 Ngày nghiêng cánh nắng, xa xăm nỗi
 Trong như chéo áo ngậm ngùi
 Bàn tay cô giáo phải rời phần xanh.

một mai

Hồn như sợi nắng mong manh
 Em, đôi mắt biếc, đã đành buồn tênh
 Đời như con nước vờ lên
 Ơi viên cuội nhỏ có còn như xưa!

và cho nơi chốn sắp rời khỏi

Thánh thang trời vắng dáng xưa
 Thấy cây đổ xuống một mùa tịch liêu
 Vì đầu tay có chất chiu
 Vàng em tuổi nhớ diu hiu một đời.

QUYÊN DU

duyên xưa

anh vẫn nhớ xưa em ngồi trông nắng
 những giờ chơi mắt nồng đượm hơn
 người

và linh hồn chắc reo khẽ niềm vui
 (như tiếng guốc trên hành lang lớp học)

anh vẫn nhớ xưa em ngồi chải tóc
 áo ngoan hiền rất thẳng nếp đệ tam
 má hồng hồng, môi hồng mộng trong
 gương

nên em biết, bây giờ, em vừa lớn

anh vẫn nhớ xưa mình nghe tình rộng
 và con tim lên tiếng hát tình cờ
 tuổi đại khờ hồn đã tập làm thơ
 nên sách vở nằm im, buồn muốn khóc

anh vẫn nhớ xưa em chăm chỉ học
 đáng ngọt ngào hơi thở ngát như lan
 để báng khuáng ủa đến ngập trong anh
 (trang giấy trắng xé làm tờ thư ngõ)

bút trên tay nhưng những lời xấu hổ
 anh nhớ hoài dòng chữ viết lại bói
 tập một trăm trang thành giấy nháp rồi
 mà anh vẫn run run khi chép lại

anh vẫn nhớ xưa mình đam mê mãi
 nên tháng ngày mơ một cõi hoa hương
 hồn xa xòì thẳm dựng thiên đường
 em chẳng biết anh nghe buồn muốn
 khóc

NGUYỄN ĐĂNG HÀ

tuổi 15

Có lần nào đó, một lần thôi
 Bé thả tóc huyền, ngoá xa xòì
 Bé ạ, hôm nay trời không nắng
 Lòng tôi « sao ấy » đứng lại ngồi

Hãy để màu xanh trong mắt nai
 Đừng gọi mây buồn xuống đôi tay
 Đừng che nước mắt trong lần dối
 Tôi về hồn vương chút sầu cay

Trên đôi tay trắng một bóng hồng
 Tôi sẽ van lờì đừng sang đông
 Và lúc báng khuáng thì tôi sẽ
 An ủi lòng, bé mới mười lăm.

LUẬN VŨ

Vậy đó, bỗng nhiên mà họ lớn
 Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
 Một hôm trận gió tình yêu lại
 Đứng ngẩn trông vời áo tiều thơ

HUY CẬN

Nàng đã yêu tôi, My Nương đã yêu Trương Chi. Ngọc đã yêu Long. Tôi muốn quỳ xuống hương về phía nào đó Nguyễn Bình đang phiêu lãng, cảm ơn thi sĩ. Nhờ thi sĩ, bao nhiêu kẻ trên đời này không cần nói «anh yêu em, em yêu anh» mà đã yêu nhau. Nhờ Nguyễn Bình, tôi đã tán được em Ngọc, Cuộc tình của tôi thơ đến mộng thể là cùng.

bốn

Tôi biết chắc nàng đã yêu tôi. Nàng chỉ mỉm cười những lúc có tôi và nhìn tôi trong lúc tôi ghi tên đồng bào di cư vào phiếu lý lịch Ở Phủ Đặc Ủy Di Cư! Mỗi buổi trưa, mỗi buổi chiều, tôi anh dừng trở về. Trên chiếc ghế bố không còn bóng dáng những thằng ngồi cời trần khoe bắp thịt tay và ngực. Tôi chắc tinh dịch của tôi nắn chí. Và, vì chuyên lo bắp thịt, chúng nó không thể về yếu hoa cúc khi thấy nàng mặc áo vàng. Tôi quả quyết chúng nó đã về yêu tạ tám mươi ký, trăm ký. Đề mình tôi nằm thơ thới suy nghĩ hai câu thơ Nguyễn Bình: *Em nghe họ nói mong manh, Hình như họ biết chúng mình với nhau.* Không đâu, chưa ai biết nàng và tôi đã «vời nhau», trừ chị Phượng. Còn nàng, nàng cũng không thể đoán nổi tôi đã yêu nàng chưa, dù nàng đã làm tôi tự đầy đọa

cái thân tôi. Ngày mai không có đồ ngược sớm và tôi trót hứa thêm với chị Phượng là tôi ở lại, tôi chẳng nở bắt tội nàng khóc. Thì hẳn nàng phải hiểu tôi đã yêu nàng.

Con đường văn nghệ dẫn thân của tôi rất nhiều chất viễn mơ. Nói theo thi sĩ Đinh Hùng, tác giả *Ngày đó có em*, viết về những hình bóng đàn bà quân quít lấy sự nghiệp thi ca của thi sĩ Bích Khê, vô phúc thiếu âm đức, tôi mà dẫn thân vào văn học sử, em Ngọc yêu dấu sẽ vào luôn. Em vào văn sử bằng chiếc xích lô đạp của tôi, tức là những «đại tác phẩm» do chính tôi sáng tác và chép bản thảo. Em vào vời huyền thoại người con gái đêm ngày pho pho, nghiêng răng ken két, nhai thịt bò sái cả quai hàm và thay quần áo xuống phố trong chiếc chiếu quây tròn. Văn học sử sẽ chú thích rõ ràng ngày tháng ở Nhà Hát Tây. Nhưng một hôm, nhà văn nghệ vừa viễn mơ vừa dẫn thân Trương Chi gặp trực trực kỹ thuật... tình yêu! Chàng lĩnh lương cuối tuần được sáu trăm đồng bạc, hi hứng viễn mơ tắc xi. Dẫn thân là đôi rạch, đi xe nhân dân, tục gọi xe ô tô buýt. Viễn mơ là no lành, ăn cơm tiệm và đập tắc xi. Chàng bảo tắc xi dừng lại bên đây đường, trả tiền cước xe, lẳng thêm ông tài mười phần trăm «puốc bo» và, hai tay thọc túi quần, Trương Chi thổi sáo điệu nhạc Tô Vũ Mộc Dương. Tô Vũ chặn dê — mà lời ca như vậy. *Qua bến dò ngày năm xưa. Anh với em chung một con thuyền. Đôi môi thắm tươi như một bóng hồng. Đôi mắt mơ màng như ngắt núi sông...* Điệu nhạc «tiền chiến» cổ lỗ xỉ rất hợp với tâm hồn viễn mơ của Trương Chi. Chàng cao hứng chuyển qua điệu «tăng gô si noa» mà lời ca «tiền chiến» như vậy:

*Ngon gió chiều lung lay khóm trúc
 Gọi nhớ thương dào dạt trong lòng
 Lại khiến lòng anh dầy nhớ
 Khi tựa bên nàng vai lại kề vai
 Trông bướm bay theo làn gió thu
 Mà khi nay còn đâu thấy chàng
 Để chúng ta cùng say sưa dưới nắng chiều cùng trông
 Bướm bay, bướm bay nó đùa với hoa...*

Rồi chàng sang bên kia đường, ghé vô nhà sách Khai Trí, mua cuốn tiểu thuyết Tây, nhan đề *Les moustiques* của một tác giả tên thật khó đọc nên không thể viết ra đây. Sở dĩ, chàng chọn cuốn *Les moustiques* vì chàng hiểu nghĩa tên truyện. Chàng đoán tác giả đã diễn tả những con muỗi có vôi khủng khiếp như muỗi Nhà Hát Tây, Sài Gòn. Muỗi truyền nhiều bệnh. Thí dụ bệnh sốt rét. Chàng sẽ ba hoa về loài muỗi, so sánh muỗi Tây với muỗi Mỹ, muỗi Ý đại lợi, muỗi Ấn độ, muỗi Ba tư, muỗi tư bản, muỗi cộng sản. Và em Ngọc sẽ phục chàng «kèn» Pháp văn. Ôi, một nhà văn nghệ chứa trong lòng cả bờ tiếng Tây thì rất nên kiêu hãnh! Trương Chi hiểu chàng hơn ai hết. Chàng đã học Corneille, Racine, Molière song chàng chỉ đủ khả năng đứng trên

via hè thành phố Paris vẫy tay, hét loạn « Taxi, taxi » và tài xế hỏi bắt câu gì, chàng vẫn khăng khăng « Victor Hugo », có nghĩa là « Bạn tài xế hỏi thân mến, bạn cứ đưa tôi về phố Victor Hugo cho được việc », nếu mai, chàng qua Tây lãnh giải thưởng văn chương của Hàn Lâm Viện Pháp Quốc. Trương Chi đã hơn một lần chỉ tay vào trái quýt, thông ngôn giùm một anh lính Tây « C'est un mandarin » ! Trái quýt biến thành ông quan. Đó thực chất tiếng Tây của nhà văn nghệ Trương Chi. Ai mà biết. Em Ngọc nào biết ? Chàng sẽ viết về André Gide, Albert Camus, Jean - Paul Sartre, André Malraux mặc dù, đọc truyện thần tiên của Perrault, của Grimm, chàng phải đánh vật với tự điển, *Pháp Việt phổ thông* của Đào Văn Tập. Tội nghiệp Trương Chi ! Tại sao chàng cứ hi hục khâu tảng đá ? Ấy là vì kỹ thuật tình yêu.

Yêu là giả dối, phù phiếm, màu mè riêu cua, hoa hòe hoa sói. Nhưng Trương Chi không luận bàn về tình yêu vì chàng đang được yêu, đang yêu. Chàng hí hửng cầm cuốn *Les moustiques*, anh dũng tháo giấy bao ngoài vát đi và phằng phằng bước về phía Nhà Hát Tây. Chàng hối hả leo cầu thang. Chàng hy vọng trần trề là em Ngọc sẽ nhìn thấy cuốn tiểu thuyết Tây trên tay chàng. Không có em Ngọc ở nhà. Em đi đâu ? Mị Nương đi đâu ? Trương Chi dẫn thân quảng lười suốt ngày, về nhà mong gặp Mị Nương để khoe... sự nghiệp chôn lười thì nàng lại bỏ đi. Chị Phượng xuất hiện, khuôn mặt hầm hầm. Trương Chi cụt hứng. Chị Phượng bước nhanh tới ghế bố :

— Cậu Long

— Bút hiệu...

Chị Phượng gạt phắt:

— Không bút hiệu bút tiệm gì cả. Cậu tệ quá. Cậu bội bạc, thiếu chung tình.

Tôi ngần ngại giây lát. Rồi ấp úng :

— Em đã làm gì ?

Chị Phượng hạch tội :

— Cậu đa tình, lòng bông như con chuồn chuồn. Cậu đã bắt tội con Ngọc khóc xưng mắt chiều nay.

Tôi thộn mặt ra, chẳng hiểu mình đã gây nên tội lỗi gì. Chị Phượng nói tiếp :

— Nó bảo trưa nay nó gặp cậu đi với cô nào, hai người chia nhau từng múi mít, cười cười, nói nói say sưa lắm.

Chết tôi rồi. Tôi hàm oan rồi. Tôi là Thị Kính. Trên bước đường văn nghệ dẫn thân ghi tên đồng bào di cư vào phiếu lý lịch, thỉnh thoảng có hôm tôi sóng đôi với đứa con gái đầy nam tính. Nàng tên Bảo, hơn tôi ba tuổi và là người cùng quê hương tôi. Những buổi sáng đói rách, không tiền đi xe nhân dân, tôi thường tập thể thao chân trên những vỉa hè từ Nhà Hát Tây tới Phủ Đặc Ủy Di Cư. Một sớm mai đen ngòm, có tiếng gọi ời ời :

— Long, Long.

Người gọi tên tôi, tên cúng cơm của tôi là Bảo. Nàng cũng dẫn thân như tôi. Vì không có tâm hồn nghệ sĩ nên không thể cho nàng đứng chung hàng ngũ văn nghệ dẫn thân. Nàng hỏi :

— Đi đâu sớm thế ?

— Đi làm.

— Tôi đi với.

Và nàng đi cạnh tôi. Nàng thấp và đáng đi lạch bạch y hết con vịt bầu. Hề mở miệng là ngôn ngữ phóng ra oang oang phổ xá. Ngày còn học một lớp, ở trường xưa. Tôi đã tưởng nàng là trai giả gái. Bởi vì, có lần nàng vật nhau với một bạn trai, chiến thắng oanh liệt chỉ tại thắng bạn trai rắc hờa ngâu lên mái tóc lơ thơ tơ liễu buông mình của nàng. Nàng nổi giận, cho thằng bạn tỏ tình yêu bằng một keo vật. Nàng đấm, đá, và « đem chân » khiến anh trai vừa lớn ngã lăn cu chiêng. Từ đó, nàng không được coi là con gái thuần túy nữa. Tôi sợ nàng thoi vãi trái nếu từ chối « đi với » nàng thành thử đành im lặng chấp nhận. Nàng gạ leo xe buýt, tôi lắc đầu. Nàng gạ kêu tắc xi, tôi xua tay. Hai đứa cuốc bộ. Đang đi, gặp hàng ngô luộc, nàng kêu ầm ỹ :

— Bắp, bắp, bắp!

Nàng mua bắp, lột vỏ, mời tôi ăn. Tôi xấu hổ quá, vội nhét cái ác mô ni ca vào túi. Để mình nàng độc tấu khẩu cảm tức là thổi ác mô ni ca. Nàng gặm lia lịa, nhai nhồm nhoàm. Thiên hạ ngó nàng, cứ tưởng nàng là nhân tình của tôi ! Gặm ngô chán, nàng bắt tôi dừng lại uống nước rau má. Nàng bảo « Tối lắm, uống nước rau má hết táo bón » ! Uống nước rau má xong, gặp hàng mít, nàng lại mua mít. Nàng ăn quả vật như con cò con trong ca dao :

Cái cò là cái cò con

Chứa đi đến chợ đã lon ton ăn quả

Ăn từ bánh đúc, bánh đa

Bánh chưng, bánh cuốn, cháo hoa, bánh dè

Ăn xong vỗ đít ra về

Thấy hàng chả chó lại lê đít vào.

Tôi đã đau khổ vì nàng, người đi cạnh đời tôi đầy mùi hương hơi nách. Chắc em Ngọc yêu dấu bắt gặp tôi đi với nàng. Và ghen quá, em tưởng tôi sung sướng, say sưa. Tôi đã thề không yêu con gái nếu con gái trên đời đều giống Nguyễn thị Mộng Bảo. Tôi mỉm cười, nhìn chị Phượng :

— Để mai em mời chị đi với « cậu con trai » ấy.

(Còn nữa)

DUYÊN ANH viết

Phạm Duy, ai giết nổi anh ?

Viết về Phạm Duy hay không viết về Phạm Duy cũng thế thôi. Bởi vì Phạm Duy đã trở thành Phạm Duy. Thêm một chiếc áo thật mới, thật đẹp khoác lên mình Phạm Duy, người du ca mang nhạc buồn của Văn Cao gieo khắp chốn không mới hơn, không đẹp hơn. Hoặc vậy bùn nhơ vào Phạm Duy, tác giả *Tình ca* chẳng thể bị bần. Ngông cuồng và đại dốt nhất là tụ họp một nơi, hòa nhạc bát âm khích lệ một kẻ cầm dao cùn xử Phạm Duy, chỉ làm Phạm Duy bất tử. Và cái đám ngông cuồng, đại dốt tuyên án chết cho Phạm Duy đều hóa thân bù nhìn. Chính họ mới là những kẻ đáng chết. Bởi vì họ sống đã thừa. Bởi vì chưa một lần họ làm đẹp cho quê hương, cho cuộc đời. Bởi vì cái đám giả hình chỉ biết làm công việc ném đá vào bụi rậm xuy tuổi trẻ hò hét đấu tranh, cách mạng, dẫn thân. Còn họ, họ ngồi thụ hưởng và miệt thị người này phản bội cách mạng, người kia viễn mơ. Vĩ nhân thường bị chết bởi một mũi gai hèn mọn. Nhưng tinh hoa của

dân tộc này không thể bị chết bởi bọn giả hình dù mũi dao của bọn giả hình có đâm lên. Phạm Duy là tinh hoa của dân tộc Việt Nam. Tôi nhấn mạnh : Phạm Duy là tinh hoa của dân tộc tôi, một dân tộc rất hiếm tinh hoa. Dân tộc tôi được tồn tại nhờ những Trưng Vương, Ngô Quyền, Lý Thường Kiệt, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung... song được biết đến nhờ Nguyễn Du, Hồ Xuân Hương, Nhất Linh, Khải Hưng, Văn Cao, Phạm Duy...

Hãy nói về suối nhạc Phạm Duy. Hãy nói về nghệ sĩ Phạm Duy. Người nghệ sĩ cỡ Phạm Duy không còn bán khoản khi nghe Vũ Hoàng Chương hỏi *Ta còn để lại gì không ? Cái gì không* của Phạm Duy là hàng ngàn tác phẩm lớn, nhỏ của ông. Người Việt Nam nào không thuộc một bài hát, một câu hát của Phạm Duy ? Đi hỏi cỏ cây hoa lá, sẽ thấy cỏ cây, hoa lá ngâm đầy lời nhạc Phạm Duy. Đi đến đường mòn, ngõ hẻm sẽ thấy đường mòn ngõ hẻm in đầy nốt nhạc Phạm Duy.

Đi hỏi lòng người, lòng đời, sẽ nghe lòng người, lòng đời rung động vì nhạc Phạm Duy. Người thành phố năm nào nhớ chứ ? *Lúc phá hết phố phường biệt ly đời gấm hoa, người vui đời áo nâu, quên hết u sầu ?* Người đã về cùng dân tộc chưa quên thuở đứng bên kia theo giặc, một chiều nghe Phạm Duy nhắc nhở *Anh ơi quay súng về ngay máu người dân Việt còn cần cho luống cày. Tôi mong từng phút từng giây sống chẳng oán thù để chờ anh tới đây. Trở về làng xưa để xem hoa bốn mùa nở trên xác quân thù...* Ai đã xúc động *Bà mẹ Gio Linh ? Ai đã cùng Phạm Duy : Quay súng giết quân thực dân, quay đầu grom giết quân tham tàn ? Ai đã theo Phạm Duy kháng chiến xa nhà nhip theo đời sống mới đều phải* hiểu lúc đó cách mạng đẹp. Khi cách mạng đẹp, nghệ sĩ ca ngợi cách mạng. Nhưng khi cách mạng phai phất phấn son, nghệ sĩ có quyền bỏ cách mạng, có quyền dấn lên cách mạng mà đi. Và không thể nói là nghệ sĩ phản bội cách mạng. Cách mạng đánh lừa nghệ sĩ, lợi dụng nghệ sĩ. Những Văn Cao, Tô Vũ đã chết vì mê mải thứ cách mạng tả tơi. Phạm Duy không chết vì lìa bỏ cách mạng theo nghĩa của bọn giả hình thích làm ngự sử. Không có luật lệ bắt nghệ sĩ phải học tập tư tưởng, phải thu nguồn rung động vào một công thức, phải phục vụ cái này, hy sinh vì cái nọ. Phan Khôi đã anh dũng trả lời bọn văn nghệ giáo điều Hà Nội. Văn nghệ, theo Nhất Linh, phải *muôn màu, muôn vẻ lại muôn hương*, không bao giờ bị cấy xuống đất cần để chỉ nở toàn cục vụn thọt. Chúng ta chọn miền Nam là thoát khỏi giáo điều sáng tác, xa hẳn bọn

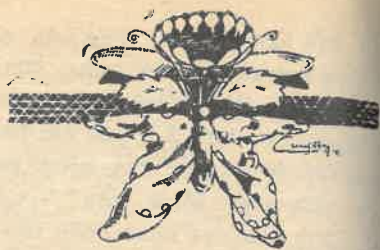
Phạm Duy, sức mấy họ giết nổi anh ?

ngự sử. Anh hãy dẫn thân. Còn tôi, tôi cứ viễn mơ.

Phạm Duy viết *Tình ca*, viết *Giọt mưa trên lá*, viết *Việt Nam, Việt Nam ở đâu ?* Ở Sài Gòn đấy. Khi những *Trả lại em yêu, Ngày xưa Hoàng thị* còn rót được mật ngọt của tình yêu vào hồn ta trong một hoàn cảnh nghiệt ngã, đắng cay thì ta còn cần Phạm Duy. Rất cần. Bởi vì, nghệ sĩ không thể giả hình được. Nghệ sĩ phải chứng minh tài năng bằng tác phẩm. Chỉ bằng tác phẩm. Bởi vì, nghệ sĩ không thể xăn tay áo xuống đường hò hét rồi tìm chỗ trốn kỹ nếu bị đàn áp. Bởi vì, nghệ sĩ phải làm cho mọi người thương yêu nhau. Phạm Duy là người nghệ sĩ ca ngợi tình yêu, quê hương và cuộc đời. Ông không chết dù có bị chết. Và bởi vậy, không ai giết nổi Phạm Duy. ■■■■

hương xưa

lê khắc quân dao

Con mưa đầu mùa trút xuống thành phố như những giọt nước mắt ngậm ngùi nỗi tiếc. Từ bao giờ nhỉ, nụ hồng của tình yêu đầu đời đã nở rộ rồi, đã ngát hương một thời mê đắm. Vẫn còn dư âm ngọt ngào tiếng đàn muôn thuở với giọng hát đầm ấm... Em ra đi mùa Thu, mùa Thu không trở lại. Đếm lá úa mùa Thu sương mù giăng âm u... Còn mãi đến muôn đời. Dù thời gian có nhạt nhòa ký ức. Có phai nhòa đi những thương yêu. Hương xưa cũng mãi mãi là tuyệt vời tuyệt vời.

Em gặp Quân trong một buổi sinh nhật của chị Như. Buổi gặp gỡ thật tình cờ và cũng thật mong khi chị Như giới thiệu em với Quân và Quân với em, em đã cảm thấy như trong lòng có một chút xuyên xao nhẹ nhàng, êm ái. Em muốn nói đến mái tóc bồng bềnh và đôi mắt thật là nghệ sĩ của Quân. Đôi mắt như có sức thu hút kẻ đối diện. Quân nói chuyện thật vui, những câu khôi hài của Quân làm em cười suốt buổi. Đến buổi tiệc tan, em đã phải ngỡ ngàng sao hôm nay mình vui thế nhỉ? Tuổi trẻ thật dễ cảm xúc. Em tự nhủ rằng phải quên Quân. Bằng khuôn, xuyên xao một chút. Một chút rồi nhắm mắt ngủ là quên ngay nhưng câu chuyện đã không dễ dàng như em tưởng. Những ngày sau đêm sinh nhật. Quân đến nhà em luôn. Và em biết được một điều. Quân dạo Tây Ban Cầm thật du dương, thật tuyệt vời. Quân dạy cho em đàn. Em đã ngưng ngưng kinh khủng mỗi lần học đàn với Quân. Em cố gắng lướt thật mềm mại trên phím đàn để có thể buông ra những note nhạc thật êm đềm nhưng đôi tay của em cứ cứng hoài như sỏi đá. Em cũng chả hiểu tại sao nữa cơ. Em đàn dở và hay sai ghê lắm. Mỗi lần Quân cầm tay em để sửa những note nhạc sai là em lại giật bắn người lên, ngưng ngưng. Quân hay hát bài mùa Thu không trở lại của Phạm Trọng. Một lần, hình như Quân đã bảo với em Quân thích nhất bài này. Nghe êm đềm làm sao. Nhìn Quân vừa đàn, vừa hát, em nghĩ rằng Quân đã có một tâm hồn quá ư nghệ sĩ.

Con lẽ nụ hồng đã ngát hương từ đấy. Nở rộ trên phím cầm, ngát hương từ lời hát. Với Quân, với em. Đã có quá nhiều kỷ niệm. Những buổi chiều ngắm mưa rơi từ ngàn xa. Mong mơ. Những buổi sớm mai ngát hồng trên con đường với hai hàng cây thì thầm những phiên khúc yêu thương. Xuyên xao.

Em đã mơ mộng nhiều đến nỗi mẹ phải kêu lên. Ở con bé dạo này hay nhỉ, cứ ngỡ ngơ, ngỡ ngẩn như người mất hồn. Anh Tuấn nhìn em cười hóm hỉnh: Hay có bé đã bị sợi khói nào vương mắt rồi. Em đỏ mặt, chối ngay: ghê anh Tuấn nói gì kỳ. Rồi lảng ra chỗ khác, những trang vở vô tình để mãi trên bàn. Ý nghĩ vẫn vương, quay cuồng với hình ảnh Quân. Dầu có như bị lãng quên đi, em học bài lâu thuộc và nhiều khi lơ đãng đến quên cả làm toán. Lúc đi học mới sức nhớ ra. May cho em những lần không bị gọi lên sửa toán.

Em lại bắt đầu làm dáng. Em chú ý đến từng nếp nhăn trên áo, đến đường ngôi thật thẳng mỗi khi chải tóc, đến những màu áo cho hợp với nước da. Đến nỗi lũ bạn phải kêu lên. Sao dạo này Dao nó điệu thế hở. Em chỉ cười. Bằng Khuàng nhớ đến Quân chẳng hiểu rằng Quân có để ý đến em không. Nhưng nhiều lúc đang đàn chợt ngừng lên bắt gặp ánh mắt Quân thật dịu dàng đến xuyên xao. Nồng nàn đến mê đắm. Những lúc ấy, em bối rối kinh khủng cười thật nhẹ rồi cúi ngay xuống tâm hồn xao động như mùa hạ đã tan tác lá vàng. Như mùa Đông đã bất ngờ nảy lộc. Thái Bình Dương bắt đầu nổi sóng rồi đấy. Đó là lời trêu chọc của lũ bạn. Em cười, yên lặng hát nhỏ nhỏ trong miệng những lời hát êm đềm. Mắt hẳn phải bằng Khuàng. Em sống thật ngu ngơ như người trong mộng. Mẹ mắng em hoài con bé này sao vớ vẩn như người từ đâu mới đến. Chao ơi, mẹ đã chẳng biết con gái mẹ đã lớn và đang xuyên xao bởi một hình ảnh đầu hở? Và biết đâu mẹ ngày xưa cũng thế. Em mỉm cười với ý nghĩ này. Êm đềm quá, phải không? Em thật là lạ kỳ cơ. Mỗi lần nghe ai nhắc đến Quân là tự nhiên đôi má em lại đỏ hồng cả lên. Em không nói được gì mặc dù mọi lần vẫn có tiếng là hay nói nhất nhà. Anh Tuấn hình như đoán biết tâm sự của em. Thật là ngưng ngưng. Một lần hai anh em ngồi với nhau, anh Tuấn đột ngột hỏi. Dao hở? Sao tự nhiên Quân chân đến nhà mình ghê. Em trả lời, thật tỉnh nhưng hình như đã hơi run run: Ô, ai mà biết được, bạn anh chứ bộ bạn người ta sao. Anh Tuấn nhìn em cười. Ghét ghê cơ nhỉ? Người chi mà lạ rứa!

Những lần chớp mắt mơ màng lại nghĩ đến Quân. Đến mái tóc bồng bềnh nghệ sĩ. Đến đôi mắt xao xuyên cả hồn người. Tự nhủ hồn em đã biết yêu rồi đấy phải không? Nhưng làm sao để có thể diễn tả cho hết những xao động mơ hồ ấy. Sợi khói xám đã vương mắt vào ánh mắt. Ý nghĩ không còn là những quả bóng hồng ngày xưa. Vẫy tay chào tất cả. Em chờ đợi một ngày Quân tỏ tình với em. Em hồi hộp, em sợ hãi. Em lảng mạn quá phải không?

Nhưng Quân đã không bao giờ nói yêu em. Em muốn khóc với ý nghĩ này. Khi được tin sang Thụy Sĩ du học, Quân đến em. Báo tin và từ biệt. Em chỉ yên lặng. Những giọt nước mắt đã ngập đầy đến xót xa cả hồn, Quân dạo cho em nghe những bản nhạc em và Quân cùng ưa thích, bảo rằng lần cuối cùng nhé Dao! Lúc chia tay, Quân hơi ngập ngừng hình như định nói với em điều gì rồi quay mặt đi thẳng. Em hẳn thờ trở vào nhà. Lời hát cuối cùng quân đã dành cho em... Ngày em đi, mưa rơi rào rào, qua vườn Luxembourg, mưa rơi trên phố mờ, buồn này ai có mua... Buồn này đã có Dao mưa rồi Quân. Với tất cả nồng nàn, mê đắm của cả một trời mộng ước đầu đời. ■■■■

NGÀY HẠ

HOÀNG PHƯƠNG

Bọn học trò như Chi thường có những tâm trạng kỳ cục, đáng ghét ghê đi. Này nhá, khi còn đi học thì muốn cho chóng nghỉ hè để oa-xít những bài vở, những kỳ thi. Nhưng khi nghỉ rồi lại thấy buồn chi lạ, nhớ trường, nhớ lớp chị lạ.

Những buổi sáng dậy sớm, ngồi trong hàng hiên, nhìn ra con đường còn sũng nước mưa lòng chợt trong tư màu áo trắng thướt tha, chiếc cặp da nâu đầy tập, sách, viết, viết xanh, viết đỏ và cả những trái me chua chua với gói muối dầm đồ ớt. Vào lớp, đút nhanh vào học bàn chờ thầy quay lên bảng vội cho tay vào lúi ra; chia cho mấy nhỏ bạn, xong, cúi xuống bàn giả vờ như để cầm một miếng. Nhìn sang bên cạnh, bắt gặp những ánh mắt « đồng lõa » đang đổ hoe, hít hà khe khẽ : « gớm, ớt hiểm cay xé máy... »

Em ví như anh chàng Trương Chi trong tư khuôn mặt kiêu diễm của My Nương.

Hôm qua em với Dung thả bộ lên trường. Dung bảo em:

« Đi thăm lại trường mi ạ. Sao ta nhớ nó quá đi mất ».

Em nhìn Dung cười cảm thông.

Con đường này, khúc quanh này em đã mỗi ngày hai lần đi về; chiếc cổng trường quen thuộc đóng kín. Hàng me tây vẫn sừng sững đứng, những cánh tay xanh đan vào nhau, cây phượng vĩ đỏ ối những hoa. Nắng rải thưa trên mặt sân. Em bàng hoàng, hồi hộp, xao xuyến như người vừa ở xa về, thăm lại một người thân. Lớp của em đó. Bậc tam cấp mà những giờ ra chơi em và Dung thường ngồi, nhìn lá rơi; những chiếc lá nhỏ xíu lia cành lao chao trong gió thu. Cánh cửa gỗ của lớp em đã đóng từ lâu, như muốn cất vào trong, những dãy bàn, vắng các khuôn mặt non nớt, dễ thương, ngược lên, yên lặng nghe lời thầy giảng, tay khoan tròn trên bàn, và chiếc bảng đen hằn chơ vơ, trơn trượt lắm. Màu ngói đỏ đã phai, rêu xanh đã phủ, những cánh cửa đã tróc sơn, những bức tường đã long vôi. Ôi, ngôi trường của em mới cũ kỹ làm sao nhưng em yêu nó, tình yêu chia đều trong từng miếng gạch, từng viên gạch, từng vương đất nhỏ, tiềm tàng trong cả chiếc bàn long chân cuối lớp, tiếng rào rào của ngòi bút cứng cào trên giấy, tiếng thầy vang lên êm đềm và những con mắt mở lớn, những lỗ tai mở lớn... Giờ tất cả im lìm, ở đâu tiếng cười pha lê? Ở đâu những bước chân chim sáo xao xao ngày nào?

Em theo Dung trở về, mỗi lúc một xa dần. Con tim bé nhỏ vẫn còn đập những nhịp thương yêu... Ngôi trường yêu dấu ơi, xin hẹn lại ngày cuối Hạ.

NGUYỄN
CHÍNH
TRONG SÂN
TRƯỜNG

truyện dài VŨ MỘNG LONG

5

Chưa kể những ông thầy trẻ bê bối, vô giáo dục trong sứ mạng giáo dục, hãy nói về những ông thầy trung học đệ nhị cấp như tôi, với số tuổi sắp si tuổi học trò (học trò ở tỉnh học muộn, đa số khai rút tuổi đi), làm sao tôi dám xưng « thầy » và gọi học trò là « con », mặc dù nền văn hiến của nước tôi cho phép tôi xưng hô thế. Tôi sẽ bị chống đối ngay. Cách mạng đã hơn hai ba lần dấy động. Dấu chân Khổng Mạnh đã bị xóa mờ. Và chỉ thấy rõ rệt những bước chân cũi Tây phương in dấu trên đường giáo dục. Những bước chân cũi được mời mọc vào xứ sở bằng những thăng mù. Và những thăng mù thay phiên nhau phá hoại nền giáo dục dân tộc.

Người ta đã gạt những nhà mô phạm chân chính khỏi nền giáo dục bằng cách giới hạn tuổi tác khi tuyển sinh viên đại học sư phạm. Ba mươi tuổi là quá già. Mà ông thầy đệ nhị cấp cần trên, dưới bốn mươi tuổi mới đủ cái uy của một ông thầy đệ học trò phải kính trọng. « Tiên học lễ, hậu học văn ». Tôi nghĩ, quan niệm giáo dục cũ cần được bảo vệ đến nơi đến chốn. Ông thầy là sư phụ, là « maitre ». Ông thầy không thể là cán bộ giáo dục. Ông thầy là nhà tu hành, khổ hạnh hơn nhà tu hành vì không được khoác áo tu hành.

Những ngọn đuốc, theo ý Tagore chẳng bao giờ cháy sáng. Bởi vì, những nhà giáo già chân chính bị bạc đãi cả vật chất lẫn tinh thần; những nhà giáo trẻ coi chuyện dạy học như một đời thời cơ, như một định mệnh an bài, như một thiếu suy nghĩ, như một lối kiếm sống hay, sót sa hơn, như một cách kiếm thêm tiền. Những người tốt nghiệp đại học sư phạm, đa số, muốn đời sống vững chắc bằng khoản lương cố định, về già có hưu trí. Tôi đã rơi vào ý nghĩ miệt thị giáo sư trẻ tuổi của học trò. Tôi không trách họ. Điều đáng trách là cái chính-sách-giáo-dục-vô-chính-sách hôm nay. Phần nào đó, đáng trách, còn là chiến tranh. Chiến tranh đã du nhập vào đất nước

này nhiều tệ trạng. Và tệ trạng đáng kết án là đã làm người tuổi trẻ chán nản hiện tại, nghi ngờ tương lai. Thầy và trò đều trẻ tuổi. Từ đó tư tưởng sống vội, hưởng nhanh đàm chồi, nảy mộng. Đề huông xuôi trách nhiệm. Sĩ khi không rứt rẹ gà phải cáo mà bệ rạc, tang thương.

Riêng tôi, tôi đã chọn nghề dạy học, đã thừa hưởng tinh thần chịu đựng của ông nội tôi. Không có hoàng hôn của giáo dục bây giờ. Mà chỉ có ngộ nhận và mặc cảm và bỏ cuộc. Tagore nói: *Tôi ngủ và tôi đã mơ thấy rằng cuộc sống chỉ là vui thú. Tôi thức dậy và nhận thấy rằng cuộc sống chỉ là phục vụ. Và tôi cảm thấy rằng phục vụ là vui thú.* Mọi nỗi vui thú đều có cái giá của nó. Tôi đã chọn nghề dạy học làm nỗi vui thú. Tôi phải trả cái giá cho nỗi vui thú của tôi.

Không hiểu sao tôi rất tự tin. Rằng, ngọn đuốc tôi sẽ cháy sáng để mời lửa cho những ngọn đuốc của bọn thằng Phong.

6

LỚP HỌC RIÊNG CỦA TÔI KHAI GIẢNG VÀO BUỔI SÁNG CHỦ NHẬT. HỌC trò đến thật đông khiến tôi cảm động và phấn khởi. Không có bọn thằng Phong và những cậu học trò yêu cầu tôi kể chuyện ăn chơi ở Sài Gòn, đôi tôi cho coi báo *Playboy*. Họ ngoan ngoãn, lễ phép. Tôi bắt đầu làm việc với họ bằng lời nói chân thành :

— Tôi tốt nghiệp đại học ban Hán Việt nhưng tôi hy vọng đủ khả năng dạy thêm các em những môn cần thiết như sinh ngữ, toán. Ta cùng học với nhau. Nếu bài nào tôi quên hay không hiểu rõ, các em cho phép tôi tra cứu lại và chúng ta sẽ làm sáng tỏ sau.

Một cậu học trò dơ tay, đứng dậy :

— Thưa thầy, thầy đừng thêm khiêm tốn với chúng em.

Tôi nói :

— Tôi khiêm tốn với mọi người. Khiêm tốn là tự trọng. Sự học vốn được coi như cái bễ. Học hỏi mà. Học đến chết vẫn chưa hết những điều mình muốn học. Học để thi đậu thì dễ. Học để hiểu biết đến nơi đến chốn mới khó. Các em cần dành thì giờ đọc sách báo khoa học, chính trị, văn học, nghệ thuật thì mới có kiến thức phổ thông. Thuộc vài bài thơ của Nguyễn Công Trứ, Cao Bá Quát hay chứng minh nhanh như máy những bài toán hình học khó, không phải là vốn liếng bước xuống cuộc đời. Thứ dùng để đánh bóng giá trị một con người không bao giờ là bằng cấp. Đó là sự hiểu biết sâu rộng cao xa và cách xử thế. Học làm người mới khó, các em đồng ý chứ ?

Đám học trò im lặng, ngơ ngác. Tôi có cảm tưởng họ đang là những cánh chim nhỏ bé và nghĩ tôi là ngọn cây cao. Tôi phá tan sự im lặng của họ :

— Tôi cũng đang học làm người.

Cậu học trò khác đứng dậy, khoanh tay :

— Thưa thầy, chưa một thầy trẻ nào nói những lời của thầy cho con nghe.

Tiếng « con » ngọt lịm. Tôi xấu hổ quá. Nhưng chợt nhớ câu mắng con gái của ông già Năm, tôi không yêu cầu đưa học trò gọi tôi bằng « em ».

— Các thầy nói gì ?

— Thầy toán đe dọa hỏng bài toán là trượt là lên đại học... Quân Trường, tu nghiệp tại Đồng Đế.

Cả lớp phì cười. Cậu học trò vẫn nghiêm trang :

— Thầy lý, hóa bảo ban A, ban B hệ số cao. Sinh ngữ sai một câu chữ sao chữ lý, hóa sai câu đầu là hỏng hết, là trượt, đi lính.

Tôi hỏi :

— Em sợ đi lính à ?

Cậu học trò không đáp. Tôi vẫy tay cho cậu ngồi xuống. Tôi muốn nói với đám học trò của tôi rằng, đừng sợ đi lính. Nếu họ muốn làm người thì quân trường là trường học dạy làm người hay nhất. Học trò đệ nhị hầu như, sợ làm lính. Họ thích làm sĩ quan nếu phải đi lính. Do đó, mảnh bằng tú tài một là vấn đề sinh tử của họ. Và vấn đề sinh tử ấy đã làm đổ máu, đã gây đau khổ ở các trường thi. Giám khảo để dãi, mảnh bằng vô giá trị. Giám khảo khó khăn thì bị ăn đòn, ăn dao. Nếu chế độ quân dịch được đối xử bình đẳng, nghĩa là, bắt kẻ tiến sĩ, kỹ sư, cử nhân, bác sĩ, tú tài hay không mảnh bằng nào, đến tuổi nhập ngũ phải đi hết, không được hoãn hay miễn dịch vì lý do tối cần thiết, lý do học vấn... và đều là lính binh nhì sau thời gian thụ huấn quân sự thì chẳng còn ai sợ đi lính. Rồi thời gian làm bốn phần công dân được ấn định rõ rệt, hai hay bốn năm và thực sự nghiêm chỉnh, người tuổi trẻ biết chắc ngày về để làm tương lai của mình, họ sẽ hăng hái nhập ngũ. Ai thích làm sĩ quan phải chọn lính làm cái nghề và phải thi vào trường Võ Bị Quốc Gia. Tương lai quân đội Việt Nam sẽ không còn sĩ quan tốt nghiệp trường Bộ Binh Thủ Đức nữa. Và chế độ quân dịch sẽ bình đẳng. Hiện tại, vì nhu cầu sĩ quan cần thiết, trường Võ Bị Quốc Gia đào tạo sĩ quan hiện dịch rất công phu, chưa đủ cung cho chiến trường những sĩ quan cấp úy vừa giỏi cả văn lẫn võ nên cái ranh giới đệ nhị và tú tài một là vấn đề sinh tử của học trò. Vấn đề đó làm đảo lộn giáo dục, nghiêng ngả học đường, phối pha tình nghĩa thầy trò. Và ông thầy trẻ dùng đòn quân dịch để áp đảo học trò. Và các tư thực dùng đòn quân dịch để dọa nạt học trò chậm trễ học phí. Chiến tranh chỉ đáng trách phần nhỏ những kẻ lợi dụng chiến tranh buôn bán chữ nghĩa mới đáng trách nhiều. Họ còn tệ mạt hơn những kẻ làm giàu trong chiến tranh.

Tôi hỏi cả lớp :

— Đã em nào xem phim *L'enfer des hommes* chưa ?

Đám học trò tỉnh lý của tôi nhao nhao :

trận động đất lớn nhất

Bạn đã từng nghe chuyện động đất. Nhưng chắc là bạn chưa từng mục kích cảnh tượng động đất lần nào. Vậy, xin mời bạn lên đường viếng thăm thành phố Lisbonne, thủ đô nước Bồ Đào Nha, bạn sẽ chứng kiến một trận động đất lớn nhất lịch sử.

Đừng thêm đề ý đến thời gian. Cứ cho rằng, hôm nay là ngày 1-11-1755, vào hồi 9 giờ 40 sáng, đô thị Lisbonne đang yên ổn, bỗng run lên trong những tiếng động nhỏ. Một phút trôi qua. Tiếp đó; tiếng động im bật. Không ai chú ý tới sự việc nhỏ nhen này. Nửa phút sau, một loạt những tiếng động khác ầm ầm nổi dậy. Mặt đất rung chuyển mạnh. Lúc đó, dân chúng thành phố Lisbonne mới nhận thấy sự lạ xảy đến. Họ chưa kịp báo động thì hàng trăm ngôi nhà đã bắt đầu lay động dữ dội, rồi nghiêng ngửa để kéo theo nhau sụp đổ như vừa trải qua một trận mưa bom. Hai phút lại trôi qua. Gần trọn đô thị Lisbonne đã biến thành một nắm mỏ khổng lồ. Thế

rồi, cơn động đất quái ác lại im lặng. Người ta tưởng rằng, tai họa đến đây đã chấm dứt. Nhưng không ngờ, tiếng kêu cứu của những người sống sót chưa kịp vọng lên sau vài phút kinh hoàng thì những tiếng động long trời, lở đất lại ào ào kéo đến tàn bạo gấp ngàn lần sự chấn động vừa qua. Lần này cả thành phố Lisbonne đảo lộn, quay cuồng. Cùng với mực nước sông dâng cao, mọi vật tung lên, nhào xuống hòa lẫn, nát như một trái cây chín bị đánh tan trong chiếc máy xay.

Chỉ trong vòng 5 phút, đô thị Lisbonne đã trở thành bình địa, chôn vùi dưới lòng đất khoảng 60.000 người kèm theo 20.000 ngôi nhà và dinh thự cùng với những đại độ cổ kính của Lisbonne bị bồi xóa hẳn trên bản đồ thành phố. Sau đó, người ta còn được biết, dư âm của động đất, ngoài Lisbonne, còn lan tràn gần như khắp lãnh thổ Bồ Đào Nha và Tây Ban Nha cùng một phần lãnh thổ Miền Nam nước Pháp, trải rộng trên một diện tích trên 2.000.000 cây số vuông. Nước trong biển hồ và sông ngòi nổi sóng lớn tràn ngập trên mặt đất liền nhào lộn như biển cả trong cơn giông tố. Cửa kính của thành phố Bordeaux cách Lisbonne hàng ngàn cây số đầu vỡ nát và ảnh hưởng của trận động đất kéo dài cho tới miền Bắc Xứ Tô Cách I an.

Thế vẫn chưa hết. Như bị dồn nén lâu ngày mà chưa có dịp biểu lộ nội lực, trong đợt chấn động thứ ba, lòng đất lại cựa mình làm nổi lên những

— Thưa thầy chưa. Chưa ạ ! Phim hay không ?

Tôi đáp :

— Hay ở chỗ vai chính đóng lại cuộc đời lính quân dịch của mình.

Tôi tóm tắt cuộc đời anh binh nhì Audie Murphy trong đệ nhị thế chiến. Anh ta không hề học ở West Point. Nhờ chiến đấu anh dũng và thay thế cấp chỉ huy khi cấp chỉ huy bị gục ngã, anh đã được thăng trung úy, được rất nhiều huy chương do tướng De Latre de Tassigny gắn lên ngực Audie Murphy. Thế chiến chấm dứt, Audie Murphy rời Âu Châu về Mỹ làm tài tử xi nê, đóng phim cao bồi. Một trong những phim cao bồi tôi thích là *Le nettoyeur* mà tôi hứa sẽ có dịp kể cho bạn thắng Phong nghe.

Tôi kết luận :

— Giá trị của người lính là ở sự chiến đấu anh dũng, không bao giờ ở cái lon đeo trên cổ áo.

Mỗi chủ nhật, ngoài giờ dạy thêm học trò sinh ngữ, viết văn, toán, tôi thường nói với họ những mẩu chuyện « các thầy trẻ khác không nói ». Học trò các trường tư, bạn bè của họ, tới xin học tôi. Tôi nhận dạy. Và tôi phải mất thêm buổi chiều. Như thế, tôi không có chủ nhật. Nhưng tôi bằng lòng phục vụ họ. *Phục vụ là vui thú*. Tagore đã nói đúng. Một buổi sáng chủ nhật, sau một tháng phục vụ những người học trò hiếu học, bạn thắng Phong xuất hiện. Nó vào lớp khi tôi đang giảng một đoạn văn của Dickens. Văn tác phong quen thuộc. Thiếu chỗ ngồi, bạn chúng ngồi lên bàn đầu của các cô học trò. Thắng Phong rút thuốc lá ngậm miệng rồi quẹt một que diêm Mỹ vào để giấy, mời thuốc. Nó cười. Hai hàm răng nghiêng chặt cái đầu lọc :

— Phiền bạn không, bạn Định ?

Tôi nói :

— Không phiền cho tôi nhưng phiền cho mấy cô ngồi sau lưng các anh. Thắng Luyện quay đầu lại, nham nhở :

— Các em phiền các anh ? Tụi này chịu chơi mà...

Mấy cô học trò không đỏ mặt xấu hổ nhưng đã xanh mặt tức giận. Thắng Thiện giả đờ vờn vai, ngáp dài :

— Chúa nhật mà dạy với học thì sức mảy lên nước Thiên Đàng ! Về nước địa ngục hết tội.

Không ai cười câu khôi hài vô ý thức của con ngựa chứng trừ cái băng bốn thẳng của nó. Đám học trò tỏ thái độ, nhất là Nguyễn Văn Lành. Tôi nhìn những tia mắt ánh lửa giận dữ của họ và nói một câu băng quơ « Mọi chuyện sẽ ổn thỏa », nhằm bảo với họ rằng, hãy bình tĩnh kéo dờ võ tất cả. Tôi vẩy tay :

— Buổi chiều chúng ta tiếp tục. Sáng nay học thế là đủ, ít ra, đủ chứng minh phẩm cách của người học trò.

Các em có thể về.

(Còn tiếp)

cột nước cao tới 180 thước từ đại dương tràn vào lục địa rồi trong chớp nhoáng rút lui ra biển quét theo những thiết hại về sinh mạng và vật chất không ước lượng nổi. Sức mạnh dồn dập của những đợt sóng vĩ đại vài tiếng đồng hồ sau còn đập tới tấp vào những thành phố nằm dọc theo bờ biển Manche. Tất nhiên dân chúng cư ngụ ở vùng này cũng không tránh nổi được những thiệt hại phũ phàng.

Trong nhiều thế kỷ trước ngày 1-11-1755 cho đến ngày nay, người ta ghi nhận, đây là trận động đất lớn nhất trong số những thiên thai do Trời đáng xuống xã hội loài người.

trận mưa lửa khủng khiếp

Bạn đã chứng kiến trận động đất lớn nhất trong lịch sử nhân loại. Bây giờ mời bạn quan sát một thiên thai khác cũng do Tạo Hóa gây ra để đầy đọa loài người. Thiên tai đó là một trận mưa lửa khổng lồ không phải từ trên Trời rơi xuống mà từ lòng đất phun lên để được bạn gọi là Hỏa Diệm Sơn hay Núi Lửa.

Ngày 27-8-1883, từ một hòn đảo thuộc miền Nam Thái Bình Dương gọi là đảo Krakatoa nằm giữa hai đảo Java và Sumatra, một vụ nổ khủng khiếp đã xảy ra mang theo hàng triệu tấn bụi từ lòng đất bay lên không trung đến độ cao chừng 40 cây số rồi tỏa ra như một chiếc dù lớn trùm lấy mặt đảo. Vì không phải là bụi đất mà là bụi lửa cho nên lửa bụi này khi rơi xuống đã thiêu rụi trên 300 làng mạc và nướng sống chừng 36.000 dân cư trú trên đảo Krakatoa. Tiếng nổ quá lớn thoát ra từ miệng

núi lửa khiến cho người ở đảo Rodriguez cách đó trên 5.000 cây số còn nghe được và những làn sóng không khí bị dồn ép gây ra bởi tiếng nổ đã bay lượn vòng quanh trái đất đến 7 lần làm tác động đến tất cả các khí áp biểu đặt ở khắp nơi trên thế giới để cả hàng tuần lễ sau, bụi lửa còn rơi rải gần như mọi nơi trên mặt địa cầu.

Đảo Krakatoa có diện tích chừng 25 cây số vuông, nhô lên khỏi mặt Thái Bình Dương từ 9 đến 30 thước, sau vụ nổ này, đã biến thành những mảnh vụn và mất hút trong lòng đại dương. Krakatoa bị xóa tên trên bản đồ thế giới kể từ ngày ấy. Chẳng những thế, vụ nổ do núi lửa gây ra tại đảo Krakatoa ngày 27-8-1883 còn đào xuống đáy đại dương chừng 250 thước để làm bến đậu cho một tiềm thủy đình cỡ lớn.

1 VÀ 15 MỖI THÁNG
BẠN NGỌC HÃY ĐỌC VÀ CỜ ĐỘNG

**tập san văn chương
tư tưởng nghệ thuật**

Chủ nhiệm: NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
Tòa soạn: 38 Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn

SÁCH, BÁO DO CƠ SỞ BÁO CHÍ
ẤN LOÁT VĂN BẢO ĐẢM GIÁ TRỊ
NỘI DUNG, HÌNH THỨC VÀ GIÁ
BÁN RẺ NHẤT NƯỚC.

ngày còn học đệ tam

T Ừ K Ế T Ừ Ò N G

Mùa thuở ấy còn thơm nồng hương đất	Ta mơ ước nhìn nụ cười ấm lại
Còn chim bay bướm đợi ở trong hồn	Em thuở ấy vô tình như nắm đại
Những tường vôi, lớp học mới như sơn	Như trời đem ngơ ngác một cơn mưa
Vừa một chỗ cho ta thay bảng cũ	Và chung quanh lớp học có ai ngờ
Trời tháng bảy với những bày Tu hú	Ta đã ngắt một bông hồng vấy máu
Về trong vườn gọi mãi tháng giêng đi	Ta đã biết tự lòng đem gió bão
Ta lắng nghe cây lá nhỏ thầm thì	Trời quá trong nghe đến sớm mùa thu
Thối từ già quặng đời xanh bóng nắng	Bụi vàng bay như tươi lúc qua cầu
Mười bảy tuổi bước vào nghe lớp vắng	Con đường ấy tự nhiên đầy thương nhớ
Người quanh hiu mắt ướt tóc vai nghiêng	Thời gian rút trên một giòng làn lửa
Ta chột run nhẹ nhẹ vết thương hiền	Em như loài sóng bạc của đại dương
Ngày cũng vỡ cơn đau giùm lá chiếc	Vẫn mù xa không thấy mắt ta buồn
Từ song cửa những chiều mưa giá rét	Không thấy vỡ một hoàng hôn tháng bảy
Dòng điện cầu làm lạnh ngón tay sầu	Ôi đệ tam quặng đời xuôi nước chảy
Trang vở buồn gục ngủ dưới môi đau	Lòng ta nghiêng như thể một con sông
	Em cũng qua chuyện nắng với mưa đông
	Ta cũng chết những ngày xa lớp học.

ngọc thân ái tâm sự chung

Bạn ngọc gửi thư về cho Ngọc thân ái thật nhiều. Ngọc thân ái cảm động và vui không thể tả được. Nhiều câu hỏi giống nhau ghê quá. Và nhiều câu hỏi nếu Ngọc thân ái trả lời, sẽ mang tiếng cướp nghề chữa *Bệnh mới lớn* của bác sĩ Nguyễn Tuấn Anh, ứng cử viên dân biểu tương lai của *Tuổi Ngọc*. Lại nhiều thư viết về chào mừng *Tuổi Ngọc* hồi sinh và tâm sự riêng với Ngọc thân ái, đòi kết nghĩa chị em. Ngọc thân ái tâm sự chung thế này: Nếu Ngọc thân ái đã « tâm sự » mà tâm sự đó giống tâm sự của những bạn khác, xin cho Ngọc thân ái khỏi « tâm sự » thêm, nhé! Coi như mình đã được giải đáp rồi. Vì nói đi nói lại vừa sợ hết chữ vừa sợ vô duyên. Những câu hỏi về *Bệnh mới lớn*, xin gửi cho bác sĩ Tuấn Anh nếu sắp gửi hoặc đã gửi thì Ngọc thân ái sẽ chuyển giùm. Ngọc thân ái sẵn sàng kết nghĩa chị em với bạn ngọc. Bàng Tâm, chẳng hạn, cứ yên chí thế. Cuối cùng, hai trang báo mỗi tuần quá ít, Ngọc thân ái không thể lái máy bay phản lực được. Mong bạn ngọc hiểu và chờ đợi. Và nhớ câu hỏi viết thật ngắn, gọn, rõ ràng trên một mặt giấy.

một cái ví nhỏ bé

Chị Ngọc ơi năm ni Mi mới mười lăm tuổi thôi, vì rứa nên mỗi khi có việc chi phải ra phố mua vật gì Mi chả bao giờ cầm ví, mà đúng ra thì Mi cũng chẳng có ví mà cầm trờ cái ví đen nho nhỏ để đựng bút. Vì vậy nên có việc đi ra phố Mi lại cầm vài cuốn vở làm như đi học và ghét vào phố luôn. Rứa những ngày lễ Noel... hoặc ngày tết không lẽ cũng ôm vở hay sao hở chị Ngọc? Dĩ nhiên là đi bộ và một mình — có thể là đến rủ nhỏ bạn nữa — nên chả có « ghi đông » để cầm và cũng chả có cánh tay nhỏ bạn để «cắp kè» MI (Đà Nẵng)

Hãy sắm một cái ví bằng tuổi mười lăm của em. Nghĩa là, nó bé nhỏ, xinh xinh và... ít tiền. Và như thế, những ngày lễ, ngày hội, em xuống phố đã có « ghi đông » để chuyển tay cầm. Đầu có mắt dính đắp học trò. Chỉ cần để phòng quý vị cướp giạt.

sau cơn mưa bóng mây

Em có thương một người, mà người đó học dưới em một lớp, nhưng mà người đó không thương em bây giờ làm sao hở chị?

Thì em coi người đó như cơn mưa bóng mây, như cái bông mát lướt nhẹ trên mặt đường tráng nhựa, em ạ! Nếu chị là « người đó », chị sẽ yêu em ngay. Vì chị biết em chung thủy. Đừng có buồn. Vì sau cơn mưa bóng mây, cơn mưa rất ngắn, rất đẹp trời rực rỡ hơn cả bao giờ.

tuổi ngọc buồn

Em 18 tuổi, vì hoàn cảnh phải sớm nghỉ học và làm việc lao động ban ngày. Có phải chăng em đã đánh mất tuổi ngọc dù chưa biết ra sao, chỉ hình dung tuổi ngọc êm đềm, thơ mộng lắm. Phải chăng tuổi ngọc đã bỏ rơi những « tuổi ngọc buồn » như em hở chị HOÀNG BẮC PHI (Tùng Nghĩa)

Tuổi ngọc ngà của đời người như có dành độc quyền cho ai và đâu cần giới hạn bằng những cây số thời gian. Em còn được đọc tuần báo *Tuổi Ngọc* còn biết hỏi mình có tuổi ngọc không là em đang sống với tuổi ngọc đó, em ạ!

cho đi lại từ đầu

Suốt mấy năm ở trung học, Toán, lý, hóa là hai môn không bao giờ Khánh quan tâm đến. Bây giờ nhìn lại thì muộn rồi chị Ngọc ơi! Khánh đem sách giải ra để hết tâm trí vào đó. Nhưng vô ích. Nhất là Đại số và Hóa học, không sao Khánh hiểu nổi. Thêm cái tội học bài lâu thuộc. Nhất là sinh ngữ. Mọi cố gắng của Khánh chỉ là con số không. Chán nản quá Khánh chỉ muốn dẹp sách vở qua một bên chị Ngọc ạ! Làm sao bây giờ. Bây vẽ hộ Khánh chị Ngọc nhé!

LÊ HỒNG KHÁNH (Phủ Thọ)

Như thế là em đã mất căn bản về Toán, Lý, Hóa. Căn nhà gạch hai ba tầng lầu, phải đổ móng và cột xi măng cốt sắt. Sự học cũng vậy. Căn có căn bản. Làm mất căn bản, học những bài khó sẽ không hiểu và đâm ra chán nản. Bây giờ, tất cả các môn học, người ta có thể dạy trong một năm trọn chương trình các lớp trung học đệ nhất cấp. Em nên nhờ người kèm lại từ đầu các môn Toán, Lý, Hóa cho em. Chỉ mất từ sáu tháng đến một năm, em sẽ lấy lại căn bản và sẽ ham học. Riêng môn sinh ngữ, học mười rưng chín rưỡi. Học hoài mới thấm. Học cả chục năm rông rã mới thấy tiến bộ, em ạ! Chúc em phần đầu tới đích thành công.

nữ sinh cộng đồng

Chị ơi! Tại sao ông Đình Tiến Luyện hay làm thơ về các chị ở Gia Long, Trưng Vương Lê văn Duyệt mà quên đi rằng cũng có nhiều cô bé ở các trường khác, nhỏ hơn, không vang danh nhưng vẫn là một độc giả say mê *Tuổi Ngọc*, mong chờ ngày tái ngộ như em Minh của chị Ngọc chẳng hạn. Em học ở trường Trung Học Cộng Đồng Quận 6, chắc chắn rằng chị chẳng nghe nói đến bao giờ, phải không chị? Chao ơi! Chẳng khi nào Minh thấy một ai nói đến trường mình cả. Trường em tuy nhỏ, nhưng nữ sinh cũng đẹp cũng chăm học như tất cả các trường khác, thế sao lúc nào để lái cho các thi sĩ cũng vẫn là áo trắng G.L, T.V, L.V.D v.v .. hở chị? Nỗi buồn của Minh chỉ có tí tí đó. Chờ liệu thuốc tiên của chị thật nhiều.

DỪNG KHANH HOÀNG MINH
(Sài Gòn)

Tại vì mấy ông thi sĩ chưa đến trường trung học cộng đồng quận 6 đó, em ạ! Đề chị sẽ làm bài thơ *Các em Cộng Đồng Quận 6* trả thù mấy ông thi sĩ đã làm thơ ca ngợi nữ sinh Gia long, Trưng Vương, Lê văn Duyệt, Đồng Khánh, em nhé!

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO:

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai.

BÌNH HỒI CỘNG ĐẠI

một giọt sương rơi

trần ngọc nghi trầm

Có những lúc đôi mắt của em rong chơi mãi trên thảm cỏ hình cung ngoài lớp học. Nơi đó ý nghĩ của em thường xáo trộn và mơ hồ ghê lắm. Em nhớ thật nhiều và thương mãi con đường P.Đ.P em đi học qua vào những buổi chiều thứ ba và thứ năm. Từng bãi cỏ, từng hàng cây, những biệt thự lập bởi hàng rào trang nghiêm, im vắng, từng ngã tư đèn xanh đỏ chớp mắt em băng qua mãi hồn nhiên với những bước chân rộn rã có khi là vui mừng có khi là vội vã khi cái đồng hồ đeo tay của em chết bất tử giữa đường.

Mỗi khi đi học em phải đi một chặng xe ngắn tới góc đường P.Đ.P thì em đi bộ vào trường. Con đường tuy không xa cho lắm nhưng cũng có

thế em cảm thấy thật dài bởi nghĩ suy thường trải mênh mang trên con đường. Em nhớ mơ hồ. Chỉ có vậy thôi và thấy mắc cỡ với chính mình bởi vì em không muốn nói lên là em nhớ ai. Dáng dấp và tên gọi cứ quán quýt trong cái não bé xiu của em vậy mà phiền ghê đó. Học bài thì lơ đãng viết công thức trước quên sau. Ngó ngàng... đủ thứ tội mới, lạ, buồn cười làm cho bạn bè nhạo hoài. Con nhỏ H. chừ mơ mộng nhất phố Saigon, Gia Định. Đuan Trung hét lên, Gia Định là ta. Con bé H. là Saigon. Cả bọn cùng cười. Gớm năm nay chúng nó điệu ghê hồn, thích mơ mộng. Ta thấy nhỏ H. hay viết những tên lạ hoặc trong vở nháp lắm đó nghe. Tên của « người ta » hả. Em lắc đầu. Xì, của... con bé kia được không? Có lẽ em chối hơi ngô nghê nên bị cả bọn phá lên cười. Tự nhiên cảm thấy cái mặt mình ran ran và làm sao ấy. Em 17 tuổi rồi. Cứ bị mẹ la lớn rồi đẩy cứ mà phá nữa đi. Nhiều khi em muốn nói với Mẹ là em có phá chi đâu. Mà ơ hay, em lớn lắm sao mà đi đâu cũng bị thiên hạ chọc xầm xì. Em khó chịu ghê lắm và muốn lúc nào cũng nhỏ như ngày xưa.

Không biết có phải em còn giữ mãi cái tính trẻ con không mà con bé đi học cứ thích đi trên cái bậc trên lề đường. Ơ ời dài kinh khủng em đi nhanh lắm và cứ lênh nghênh có lúc treo cả chân. Một hôm em bị què hết sức cho đến bây giờ nói ra em cũng mắc cỡ. Cứ mãi với bước chân đùa nghịch, miệng líu lo. « ngồi xuống đây nghe chim là chim đang hót đồng cỏ như bàn tay trời như mắt xanh ta ngó nhau ôi biết nói gì. Hai đứa ngồi ngồi đó như hai hòn bi » tuy thế bài hát cũng làm cho em hơi buồn

và niềm nhớ thề thang ngút mắt. Bởi vì em đang đi mà hát chứ không phải đang ngồi mà.. hai đứa ngó nhau. Nay cô bé có hai cái đuôi cọt lên vừa đi vừa hát vui quá nhỉ cho... anh góp chuyện với nhá. Em quay lại thì choa ời ngượng chín người, người gì mà « lò mò » thế, hỏi thăm sao kỹ vậy. Em chẳng biết nói gì càng đi nhanh hơn và có cảm tưởng ai đó rượt theo bước chân em. Lúc vào đến cổng trường anh chàng đó chặn đầu em mỉm cười để cho em sắp băng qua con đường cỏ vào lớp học nói với theo, lần sau hát một mình ngoài đường cho anh hát với nhá. Em lờm một cái rồi quay phắt vào lớp học.

« Nhỏ H. ơi ! lần sau đi ở ngoài đường thì đừng có nhí nha nhí nhõ nha ». (em bắt chước câu này của chú Hoàng thường nhạo em có tật đi lênh nghênh ở bậc đá lề đường) tưởng câu chuyện đó thoáng qua là mất, có nghĩa em không còn gặp cái anh chàng đó điêng « lăm mòm, lăm miêng » đó nữa. Nhưng ngay buổi tan học chiều thứ năm em đi một mình vẫn dưới con đường vắng ngắt và dễ thương thì cơn mưa đổ xuống, em lượm cuống băng qua ngã tư và chạy vào trường Đ.H.L.K trú. Đứng được một lúc thì cái anh chàng đó không biết theo dõi em từ lúc nào mà cũng chạy vào trường nói chuyện với em. Đã bảo em khó tính nhất nhà, nhất thiên hạ nên con bé không thềm nói chuyện gì cả nhất là nói với một người lạ. Cho nên cuối cùng người ta cũng lắc đầu bảo em khó tính quá.

Vậy mà về đến nhà em cứ miên man nghĩ đến người ta hoài. Kim, tên của anh chàng. Em thất thểu đi xuống

cầu thang thì bị chú Hoàng chặn đầu phá em — Con nhỏ H. lại cảm ai ở Đ.H.L.K. rồi. Chiều nay ta bắt gặp đó. Sẽ « mec » Mẹ. Chú Hoàng kéo dài tiếng « mec » nghe ghét chi lạ làm em tức không chịu được. La hét om sòm cãi chính xong, em bèn dỡ cái món cuối cùng là ngồi bệt xuống cầu thang tí tê khóc. Chú Hoàng sợ quá xin lỗi em tung bưng làm em vừa khóc vừa buồn cười.

Chuyện gặp gỡ giữa em và Kim thường xuyên vào những buổi chiều đi học, về học. Kim bạo lắm cứ hỏi chuyện em mà không hiểu sao em cứ lí nhí không nói nữa. Đề rồi Kim bắt gặp tên em ở đầu bia sách thế là em không dấu được nữa. Mấy tuần sau em bắt đầu muốn đổi giờ học nhưng bị Mẹ phản đối. Ở tại sao em không nói chuyện này cho Mẹ nghe. Em muốn lắm chứ nhưng cứ sợ Mẹ cốc cho một cái vào đầu và mắng ô hay ! nhỏ H. lạ nhỉ, mình đi học thì cứ mà đi không quen với người ta thì thôi. Mà coi chừng đấy ăn đòn lúc nào không biết đó H. ạ.

Em cứ tưởng tượng lời Mẹ nói ra là thế, là đã run bẩy cả lên. Ở trong nhà không có ai hiểu em hết mà nơi lớp học chưa chắc gì bạn bè đã hiểu em, đó là điều dễ hiểu vì em có thân ai ngoài Đuan Trung đâu. Bạn bè nói chung thích nói nhảm, chọc phá cho quê mặt đứa nào chơi. Chẳng hạn như em bị tụi con Đông đùa nghịch với những lời chưa « kiểm duyệt ». Em chẳng có giận ai hết, bạn em vui tính kinh khủng hay nói đùa. Cho nên bị nhỏ Đông nói em với chàng Kim tà tà

(Xem tiếp trang 51)

viết về tình đầu

mùa mưa ngày tháng cũ

TRẦN THỊ MIÊN DU

Em đề tâm hồn đi hoang về hàng cây của tuổi hương êm ấm. Đan đầy những cánh lá thơm hương bên dòng sông nước lũ. Đứng đó nhìn băng khuâng đàn chim bay chập chùng. Bên trên vòm trời bàng bạc những đám mây xám ngoét. Bên dưới, con đường có đường kềm gai giăng ngang lối. Em nghe buồn như khi đưa bàn tay lên, thấy có vết thương đang rỉ máu. Buồn nảo nuốt. Em thu mình co ro trong một chút bóng mát của tàng phượng to lớn. Đếm trên mười đầu ngón tay những tháng ngày đã vời xa trong tâm tưởng.

Mùa mưa, của ngày tháng cũ. Mảnh vườn tâm hồn không dung nầy mầm hạt giống tình thương. Tiếp nối những tháng ngày, nụ hoa đã nở rực rỡ vô tình trên con đường em đến trường. Tìm gặp đến. Người đã làm những bước chân em lúng túng ngáy ngô, những bước chân đi sai trông em thực tội. Những tiếng cười khúc khích, phía trước, phía sau. Em đổ thẹn đôi má. Tiếng bạn Chương nói. Đi phía sau thú hơn tụi mày à! Quái, làm em không dung muốn khóc. Lúng túng em chỉ cúi đầu ôm cặp bước thực nhanh. Người cũng hiểu cho em, quay lại cười với mấy đứa bạn em... làm chúng không dám đi mau nữa.

Người bước song song, bức thư gấp ngừng. Người đưa em, và nói khẽ. Du nhận... Rồi Người bỏ dở câu. Em nghe đổ bưng hai cánh tay. Mới gặp người ngày nào. Người vẫn thường đến nhà học với anh Khoa. Từ ngày anh Khoa vào lính, em cũng quên Người. Bây giờ đừng đây em ngỡ ngàng khôn xiết. Người lặng im. Em lặng im. Em lặng im, mũi hài em diết trên những cánh hoa dại bên đường. Em cần môi ngai ngừng. Hồi lâu Người đặt hồ cánh thư trên hai cánh tay đặt vào cặp da. Mong sẽ được gặp Du. Người đi. Em đứng đó mà không sao phân tách được tâm hồn mình. Em đếm từng bước vào lớp học, ngang cửa đã nghe tiếng con Chương. Chao ôi. Lúc này kí ông S.Q Hải Quân ấy làm tụi tao « hết hồn » í. Vì nề tiểu thư mà bọn này tha cho đấy. Chương nháy mắt lia lịa làm em thẹn chín người.

Rồi trong tháng ngày tiếp nối. Thời gian đã đan đầy những đôi cánh kỷ niệm. Sách vở thơm những trái mộng mơ. Em tìm thấy trong những buổi sáng có bước chân biết ngáy ngừng e thẹn, mái tóc chảy dài ướp hương hoa lài. Cho thẹn thùng đáng nài.

Nhưng quê hương em đó. Con đường vẫn còn giăng hàng kềm gai rỉ thép. Em vẫn ướp tâm hồn trong hương nồng của sách vở. Người ngút ngàn ngoài xa khơi. Em chỉ tìm gặp những buổi sáng, khoáng không gian vầy vút những nỗi vui sướng khi nhận cánh thư của Người nồng nàn những mếu thương.

Tâm hồn em là chiếc nôi, tình yêu là sợi dây ru ngủ. Nhịp nôi xanh vẫn đu đưa trên cánh đời em thẹn mộng.

TỪ KẾT ƯỜ NG

ba

— Đùng nấu cơm trưa nay, mình đưa Hạnh đi chơi. Cúc Huyền có vẻ «hòn mít» tiếng «minh» rất bất ngờ và tự nhiên của Lũy. Mồi của Cúc Huyền xụi xuống, quay đi ngó những ngón tay của mình thả rơi trên mặt bàn. Lũy biết nhưng cứ tảng lờ :

— Bộ ở nhà chỉ có một mình Cúc Huyền nấu cơm sao. Phải còn một người nào nữa chứ.

Cúc Huyền gầy :

— Người nào ? má bạn ngoài chợ cả ngày. Ba lâu lâu mới về một lần chỉ có ông Nội ở nhà thường xuyên.

— Ông Nội không biết nấu cơm sao ?

— Ông Nội bạn đi đốn củi.

— Làm gì ?

— Ông đốn củi về chất thành đống phơi nắng cho khô và không biết làm gì hết. Hình như là để dành tết nấu bánh chưng.

Nói xong Cúc Huyền thở dồn dập, có lẽ vì bức tức những câu hỏi ngớ ngẩn của Lũy. Nhưng hơn lúc nào hết Lũy thích được ngớ ngẩn như vậy. Lũy cười cười, ngồi yên nhìn về mặt phụng phịu của Cúc Huyền. Ngày xưa Lũy vẫn hay thường chọc chị Thục giận rồi ngồi nhìn chị cười. Chị càng giận Lũy càng cười. Chị mắng Lũy là « người gì đâu mà vô duyên thế không biết » nhưng rồi chị cũng phải cười và quên cả giận chính nhờ những nụ cười vô duyên của Lũy. Cúc Huyền tuy giận, tuy cúi mặt xuống bàn nhưng chắc cũng phải bứt rứt vì những nụ cười của Lũy lắm. Một lúc, chắc là không chịu được nên ngược lên cong môi hỏi :

- Lạ lắm sao mà cười ?
- Người ta giận ai thường làm một gương mặt lạ.
- Nhưng việc gì phải giận người khác chứ ?
- Biết đâu.

Cúc Huyền đỏ mặt quay nhìn ra cổng. Con chim lúc nãy đã bay, tiếng hót không nghe thấy nữa. Những áng mây tự nhiên làm tối một khoảng trời trước sân. Lũy mỉm cười tưởng chừng có một cơn mưa sắp sửa kéo đến, cơn mưa đến kịp sẽ làm cho Cúc Huyền không thể về nhà được bây giờ, và như vậy Cúc Huyền phải ở lại, bắt buộc phải ngồi nhìn ra mưa chớp mắt sốt ruột cho bữa cơm không nấu được ở nhà. Trời mưa sẽ làm cho ông Nội Cúc Huyền về muộn, có thể ông sẽ bị mưa trong rừng, lạnh cóng tay chân về đến nhà phải lăn quay ra đánh đầu cạo gió không còn sức đâu mà ăn cơm hay dọa cạo đầu Cúc Huyền bằng búa. Cơn mưa đến bây giờ giải quyết được nhiều chuyện lắm. Lũy cười :

- Hình như trời sửa soạn cho một cơn mưa. Cúc Huyền nhỉ ?
- Cúc Huyền ngó ra sân, giật mình :
- Mưa thật à ?
 - Không, trời chỉ mới kéo mây. Chắc là một cơn mưa lớn. Tôi mong cho mưa đến, cơn mưa đầu tiên trong những ngày lưu lại nơi này. Và mưa ở đây chắc đẹp lắm.
- Cúc Huyền đáp một cách lơ đãng :
- Không biết.
 - Cúc Huyền không thích mưa à ?
 - Tùy theo lúc. Khi đi học về chắc là không thích được vì đất bụi bám nước mưa bắn lên áo dài dơ lắm.
 - Dơ thì giặt. Người con gái đẹp nhất là lúc ngồi giặt áo dài lụa bên giếng nước trong veo. Cúc Huyền không thích giặt áo à ?
 - Thích chứ sao lại không. Nhưng giặt mỗi ngày thì giờ đâu còn để học bài.

— Dễ lắm. Không thuộc bài Cúc Huyền học như thế này, đoán rằng hôm nay bị truy Cúc Huyền học đoạn đầu và đoạn cuối. Ít có ông thầy nào bắt

trả hết nguyên bài lắm. Đọc vừa hết đoạn thuộc ông đã chán kêu mình về. Thế là Cúc Huyền được chấm ít nhất là mười bảy điểm. Ngon không ?

Cúc Huyền cười khúc khích :

— Ngộ ghê nhỉ ? Lũy cũng học như thế đó hả ?

Cúc Huyền đã quên kêu Lũy bằng « Ông » mà kêu tên như hai người bạn đã thân quen nhau ghê lắm. Lũy hơi bàng hoàng một thoáng và không đại gì tạo một cơ hội khác cho tiếng « Ông » quái đản ấy trở lại với Cúc Huyền nữa. Lũy xưng tên ngay :

— Ngày xưa cơ, bây giờ Lũy hết rồi.

— Hết là thế nào ?

— Tuyệt, không thêm học bài.

— Trời ơi, thế bị gọi trả bài thì Lũy làm sao ?

— Lũy có mặt ở trường bao giờ đâu mà bị gọi trả bài. Vả lại lên lớp lớn ít ông thầy nào gọi trả bài. Học trò tự do muốn học thì học không học thì thôi. Vui lắm.

Cúc Huyền nhìn ra sân theo dõi những áng mây một lúc nói :

— Không có mưa đâu. Đó chỉ là những áng mây nặng từ biển thổi ngang qua thị trấn.

— Biển ở gần đây không ?

— Không gần mà cũng không xa, đi qua cánh rừng thông là tới. Cánh rừng mà thường ngày ông Nội vẫn thường lên đốn củi.

— Xa thế sao ông Nội đi được ?

— Ông còn mạnh lắm.

— Người già còn mạnh bao giờ cũng khó cả.

— Ông Nội không có khó.

— Không khó sao Cúc Huyền sợ dữ vậy ?

Cúc Huyền làm thinh. Chị Thục đi ra cười hỏi :

— Cúc Huyền không đi phố chơi với bé Hạnh à ?

— Không chị ạ. Phải về ngay.

Lũy cười :

— Về nấu cơm trưa không ông Nội về cạo đầu.

— Vậy thì buồn nhỉ. Tưởng Cúc Huyền hôm nay ở lại chơi được chứ.

— Cúc Huyền về chị ạ.

— Về ngay bây giờ ?

Cúc Huyền gật đầu đứng lên. Chị Thục ngó Lũy nói :

— Tại Lũy không mời người ta một tiếng nào hết.

Lũy cười :

— Lũy mời nhiều tiếng chứ không phải một tiếng đâu.

Cúc Huyền ngó Lũy cười rồi chào chị Thục ra về. Những áng mây xám lại kéo về vây khoảng sân, bóng nắng như biến mất sau những bước chân nhẹ nhàng của Cúc Huyền đi ra cổng. Lũy nhìn thấy những chùm hoa giấy ngả sang buổi chiều với màu đỏ ửng oải. Trên những cây lá xanh Lũy hình dung ra được một đôi mắt mở lớn và đen nhánh, đôi mắt long lanh những giọt nước của mùa mưa đang trở về. Buổi tiệc sinh nhật của Hạnh như thể đã chấm dứt với những người có mặt lần lượt ra đi. Chị Thục và người giúp việc đang lo thu dọn đồ vật bày biện la liệt lúc này. Lũy ngồi yên trong ghế nhìn những sợi nắng chao qua chao lại trong vòm cửa, tự nhiên thấy buồn. Có lẽ đừng nên bao giờ trả cho cuộc vui những chiếc ghế trống, những giây phút nghỉ ngơi để nhớ lại một người nào đó đã rời khỏi chỗ ngồi thương mến cũ.

— Hạnh đâu rồi chị ?

— Hạnh không có trước nhà sao ?

Lũy lắc đầu :

— Không thấy. Chắc là quên chuyện đi phố rồi. Mong cho Hạnh quên.

— Cậu tưởng. Nó không quên đâu. Chắc lại mê búp bê của Cúc Huyền chứ gì ?

— Bộ con chó bằng pin của Lũy không đáng mê sao ?

— Mê chứ, nhưng chắc là Hạnh nó xếp vào hàng thứ nhì. Cậu cũng muốn hơn Cúc Huyền nữa à ?

Lũy cười. Nghĩ tới chút nữa đây Cúc Huyền về nhà, vào bếp loay hoay với những thứ linh kính lảng cẳng của một người đàn bà. Đôi tay ấy sẽ ngâm vào trong nước, lật rau, lừa những con sâu gớm ghiếc, tĩa những chiếc lá héo. Đôi mắt ấy sẽ soi sâu vào nồi cơm đang sôi, khói củi sẽ làm Cúc Huyền cay mắt, hơi nóng của than hồng sẽ làm hai má Cúc Huyền đỏ lên. Những sợi tóc non sẽ lấm tẩm những giọt mồ hôi. Lũy muốn đứng yên một chỗ nào đó nhìn Cúc Huyền trong khung cảnh ấy, như ngày nào, những buổi trưa nhàn rỗi nào Lũy đã đi lang thang nhìn vào tủ kính so sánh những con búp bê bày biện bên trong.

— Cậu Lũy ơi, cậu Lũy.

Tiếng gọi ríu rít của Hạnh ở khung cửa sổ khiến Lũy quay lại. Hạnh hình như lúc nào cũng gắn liền với khung cửa sổ, ngay cả những lúc bất ngờ nhất Hạnh cũng có thể hiện ra một cách tự nhiên với gương mặt và đôi mắt qua những chấn song xanh, bàn tay vẫy gọi ríu rít như tiếng chim vào vườn với quá nhiều trái chín.

— Hạnh đi đâu này giờ ?

(*Còn tiếp*)

**tu ke
tuong**

đừng quá lo lắng

Cháu, một thằng bé mới 16 tuổi, học đệ tử, cháu không hiểu sao, mấy lần nay, từ năm cháu học mới nửa năm đệ lục, bỗng nhiên, con mắt cháu lu mờ, ngồi dưới bàn học ngó lên bảng không thấy chữ thầy viết rờn rợn ra sao nữa. Tại bạn cháu bảo, tại cháu đọc sách nhiều nên bị hư mắt, (về ban đêm, mà cháu cũng đọc sách nhiều thiệt) có phải tại bạn cháu bảo đúng không, thưa bác? Và bác nên khuyên cháu làm thế nào?

NGHIỄM NGÃNG
(*Quảng Ngãi*)

Đó chính là triệu chứng của mục tật cận thị (my-opie). Bạn bè cháu nói đúng đấy. Đọc sách quá nhiều trong một tư thế không đúng phép vệ sinh như không giữ khoảng cách giữa sách và mắt cho thích hợp, hoặc dưới ánh sáng quá yếu ớt, lâu ngày vì phải điều tiết quá độ mắt sẽ mắc chứng này. Muốn chữa hoặc giữ cho độ cận thị đừng tăng quá nhanh theo thời gian, cháu nên đến thăm ngay một y sĩ chuyên về nhãn khoa hay bất cứ một bác sĩ nào ở Quảng Ngãi có hộp kính đo mắt để

nhiên hậu mua một cặp kính cận cho vừa vặn. Đừng quá lo lắng!

giác ngủ tuyệt vời

Thường cháu hay mất ngủ quá, và những lần như vậy cháu phải uống thuốc an thần chẳng hạn như Antam 5. Cháu hỏi thăm được biết, nếu uống An tam nhiều có thể dễ quên Thế nên hôm nay viết thư đề nhờ Bác sĩ trả lời giùm : Có phải uống thuốc an thần làm người ta dễ quên không? Nếu không ngủ được, cứ thao thức hoài còn tai hại hơn là nốc đại một viên thuốc để ngủ. Cháu lý luận như vậy được không, thưa bác sĩ? Cháu còn đi học nhưng ta ác là mỗi bận học bài cháu phải có café cháu mới tỉnh táo, và học mới vô. Như vậy có hại không? Cháu có nên uống Actiphos để trợ lực những lúc học bài thi không? Và nếu nên, thì cháu uống thường có hại không?

PHAN THÁI T.V.
(*Cần Thơ*)

Người ta thường mất ngủ vì nhiều nguyên do: lo nghĩ buồn phiền về gia cảnh, về chuyện học hành, thi cử hay qua một cơn kích xúc mạnh, một tai biến đau thương trong cuộc đời sâu khổ cô độc. Nếu buổi tối lại hay dùng cà phê để thức học bài thì mất ngủ chỉ là chuyện dĩ nhiên. Tất cả các thuốc ngủ nếu ta dùng thường xuyên đều có hại cho hệ thần kinh, vì có thể trở nên nghiện. Ngày nay, thuốc ngủ được coi như một loại ma túy nhẹ mà dân làng bẹp hay dùng chúng với các ma túy thông thường như cần sa, heroinae v.v.. để tìm cảm giác mạnh, đúng hơn là để tăng cường khoái cảm và ảo giác. Muốn thức để học bài có thể rửa mặt luôn bằng nước

lạnh. Phần lớn chuyện ở đời chỉ là kết quả của thói quen. Muốn khỏi bị thao thức hàng đêm mà không cần tới sự trợ lực của thuốc ngủ vẫn có thể tìm thấy giấc ngủ thanh thản, cháu thử cố gắng vận động hàng ngày cho sự tuần hoàn được điều hòa, ban ngày nên làm việc nhiều và tối đêm tắm nước ấm. Tránh dùng các chất kích thích như rượu, ớt, hạt tiêu v.v..

Các loại thuốc trợ lực, bổ dưỡng nếu dùng thường xuyên cũng đều có hại vì cơ thể sẽ lười biếng. Đừng quên các bản nhạc dịu dàng chính là một liều thuốc an thần rất tốt.

bệnh đáng lo

Cháu thấy da số mấy chị bạn của cháu chỉ có kinh 3 hay 4 ngày thôi. Còn cháu, tháng nào cũng vậy, cháu có đến 7 ngày. Thành ra, mỗi lần thấy kinh, cháu lo sợ. Thưa bác sĩ, xin bác sĩ vui lòng giải thích tại sao cháu có dây dưa như vậy? Đó phải là một bệnh không? Và có cần thuốc chữa không, thưa bác sĩ? Cháu xin bác sĩ giới thiệu: cháu 24 tuổi và có kinh từ lâu rồi.

Đau mắt hột phải làm thế nào? Và dùng thuốc gì để nhỏ mắt?

Cách đây 5 tháng cháu vào Saigon để chữa theo lệnh của bác sĩ, cháu phải đi chiếu điện hai lần trong hai ngày liên tiếp. Từ ngày về cháu ốm thấy rõ. Chiếu điện nhiều như vậy có hại đến sức khoẻ không?

SE SÊ
(Phan Thiệt)

Kinh kỳ phụ nữ thường chỉ vào khoảng 3 hay 4 ngày là sạch. Nếu kéo dài quá đó là bệnh ménorrhagie. Ở

các cô gái thanh xuân nguyên do có thể là bệnh tim, thận, gan, máu hay giang mai di truyền, thường thường là do sự rối loạn kích thích tổ não thùy hay noãn sào. Cũng có thể trong tử cung có bướu, thịt dư, hoặc sưng ống dẫn trứng v.v. Ở các người đàn bà trưởng thành thì chứng đó có thể do sự xảy thai, sót nhau, chữa ngoài dạ con, ung thư tử cung v.v. Tóm lại cô nên đến thăm ngay một bác sĩ chuyên về sản phụ khoa để tìm cách điều trị cho kịp thời.

Đau mắt hột thường phải đánh mắt bằng bàn chải cho bề các hột ở mí mắt. Phần lớn các loại thuốc nhỏ đều có thể dùng được như Collyre, Tifomycine chẳng hạn.

Chiếu điện 2 lần trong 2 ngày liên tiếp không có hại gì cho cơ thể cả. Có hại chẳng là các chuyên viên phòng Quang Tuyến như y Tá và Bác Sĩ tiếp xúc liên miên với tia X.

cũng thích chương còm

Cháu không hiểu sao cháu mới có 16 tuổi mà cháu cân 43kg và cao 1m 53 như vậy là vừa người hay mập hả bác sĩ, nhưng cháu thích ốm thì phải làm sao?

ÁI TRÂM
(Sài Gòn)

16 tuổi mà cân nặng 43 kg và cao 1m53 cũng là vừa đối với phụ nữ Việt Nam ngày nay đây, cháu ạ! Còn nếu thích ốm thì phải nhịn ăn, kiêng cử đồ mỡ, năng tập thể thao và uống thuốc như Obésitol.

BỆNH MỚI LỚN NHỚ GIỮM

Viết câu hỏi trên một mặt giấy. Viết gọn và ngắn. Đừng ca kê dễ ngộ ngĩnh với bác sĩ. Đừng hỏi những câu mà bác sĩ đã giải đáp các bạn khác rồi.

TÙ Y BÚT MAI THẢO

TƯỢNG VÀ BÁI CỎ

NGƯỜI THÀNH PHỐ CHÚNG TA, HỒI TƯỞNG LẠI NHỮNG NGÀY CHÍNH biến độn động đưa tới hình thành chính thể mới còn nhớ mãi cái cảm giác lấp vờng ngọt ngọt của một tâm mắt tức tối thỉnh linh bị án ngữ. Khi một loạt những chùm tượng linh biểu trưng cho từng binh chủng, chỉ sau một đêm, đã đồng loạt mọc, kín khắp những bùng binh và những công trường. Nhễ nhại dưới nắng, uy nghi trên cỏ, ngất ngưỡng trong cây, những công trình điêu khắc ấy, nói chung, những ngày đầu, có phần nào đã bị những cặp mắt qua đường bất thiện cảm ngắm nhìn như những gò đồng kim khí kèn cồng chương nghịch. Hiện hữu đột ngột của tượng có phần nào hủy hoại đi cái đẹp cân đối, dịu dàng đã quen thuộc nhiều ngày của những khoảng trống cũ. Cảm giác bất thiện cảm với tượng bấy giờ có. Có thực. Không phải vì những hình dáng dững liệt của tuyến đầu và của tiền đồn ấy không xứng đáng phô bày trước tầm mắt và kiến trúc phố phường. Trái lại. Trong mỗi gia đình Việt Nam, đều đã có những mái đầu ra trận. Cuối một con đường độc đạo, dưới một nóc ló cốt biên thùy, bằng tao ngộ chiến giữa rừng, bằng phục kích trong đêm, bằng chuyển quân dưới nắng, từng ngày từng giờ đều có những người lính trẻ của chúng ta ngã xuống. Ngã xuống, cho những người khác sống. Với thủ đô an toàn, vì có những vòng đai phòng ngự thịt xương vây bọc, sự có mặt của tượng là một cần thiết. Mang một tác dụng tốt, một nhắc nhở cần. Nhắc nhở đất nước chúng ta vẫn lửa đạn kiên trùm. Và người hậu phương nhìn tượng và thấy tượng, không thể lãng quên rằng một phía Việt Nam có thể đã an toàn, vẫn mười phía khác Việt Nam là chiến hào và mặt trận. Ghi lại cái cảm giác lấp vờng ngọt ngọt của một tâm mắt thỉnh

linh bị án ngữ bởi vậy chỉ là nói đến cái hiện tượng của một thói quen bị xô
chuyển mà thôi. Đời sống và tâm hồn người như thế. Một kết thành, thường
trục của những thói quen. Trong cái mớ hăng hà những thói quen đúc lại
thành khuôn, gắp lại thành nếp, có những thói quen rất tốt lành, có những
thói quen cực kỳ nguy hại.

MỘT BUỔI SÁNG TRONG TUẦN, ĐI NGANG QUA CON ĐƯỜNG TÔN THẮT
Thiếp tôi đã đứng lại, khoảng nửa giờ, trước một cửa tiệm bị pháo kích sau lúc
không giờ của đêm hôm trước. Sau một thời gian tương đối yên tĩnh, không
phần thành phố và giấc ngủ của những người trong chín quận luôn mấy
đêm liền lại bị dấy động bởi những tiếng nổ long trời lở đất vang lên. Địch
tạm nghỉ mà thôi. Địch chưa ngừng khủng bố. Trong những sinh lũy tối
tăm khuất lấp của những ven đô chưa kiểm soát, suốt bấy lâu im hơi mà
kỳ thực là phá hoại vẫn chờ rình. Khủng bố tạm nin thình vài tháng, mấy
đêm nay lại xuất đầu lộ diện. Cuộc chiến không phòng tuyến vẫn giữ nguyên
hình thái cũ. Nó yên một nơi này. Đề động một nơi khác. Quy luật và
hình thái bất biến của xâm nhập cài răng lược là như vậy. Và thành phố lại
đã trở thành mục tiêu đầu mùa cho những đường lửa hỏa tiễn rớt xuống
phố phường thủ đô những tan nát và những kinh hoàng, qua không gian.
Ngôi nhà tôi đứng trước nó, một trái hỏa tiễn đã xuyên từ mái xuống. Và nổ.
Và phá. Gạch ngói tan nát mang hình thề rùng rợn của một vết thương lớn.
Một chiếc cầu thang xập. Những trần nhà tan tành. Những kèo gỗ cụt đầu
lủng lẳng treo bên cạnh những lòng máng gãy gập. Sức hủy phá kinh hoàng
biến những mảnh vỡ thành mũi nhọn, những mảnh vỡ ấy ném khắp bốn phía,
làm rụng những khung kính, làm nứt những vì tường của nhà cửa chung
quanh. Người trong phố kể cho tôi hay đã có những người bị thương, đêm
qua xe hú coi mổ hết tốc lực chở vào bệnh viện.

MỘT NỬA GIỜ ĐỨNG LẠI TRƯỚC NGÔI NHÀ BỊ PHÁO KÍCH, TÔI ĐÃ THẤY
bên cạnh tôi, một số người qua đường cùng đứng lại theo. Họp thành một lớp
người trên hè đường và dưới nắng ngày rực rỡ, chúng tôi ngắm nhìn cái
cảnh tượng phá hoại ghê khiếp còn phơi bày nguyên vẹn trước mắt, đã bần
tán thật hăng hái sôi nổi đến cái sức ép của không khí vô hình gây thành sức
công phá mãnh liệt khôn lường, kể lẫn cho nhau nghe về những ngôi nhà đổ
và những người chết khác của trận pháo kích đêm qua. Giờ chúng
tôi đứng nói chuyện trước ngôi nhà đổ, cũng là giờ hấp hối của những
người đang quằn quại trên bàn giải phẫu, giờ mà một gia đình này hay một
gia đình kia không còn nữa, một đời sống này đã mất, một hạnh phúc nọ
không còn, giờ của những chiếc xe tang lăn bánh từ từ đưa những tử thi
tới những lòng huyệt. Và những tấm khăn xô lại buộc lên những mái tóc.
Và những tiếng khóc đã thay cho những tiếng cười. Và những khổ đau mới
và những bất hạnh mới lại đã chảy lan thành hăng hà nước mắt. Điều lạ lùng
mà tôi nhận thấy ở chính tôi và những người cùng đứng lại trước ngôi nhà

bị pháo kích như tôi, là thảm trạng, bởi tái diễn nhiều lần, có như là một
cảnh tượng đã quá chừng quen mắt. Ngôi nhà bị phá đổ. Rồi ngôi nhà sẽ
được xây dựng lại. Như cũ. Những người đã bị thương và đã chết
đêm qua chỉ là những con số mới cộng thêm vào những thương vong chồng
chất đã trăm nghìn. Tiếp nhận bất hạnh đã thành một thói quen. Phản ứng
trước bất hạnh bởi vậy, từ xúc động, từ đau đớn phần nộ đã trở thành
thản nhiên và bình tĩnh. Tôi không còn nhìn thấy một khuôn mặt bàng
hoàng. Tôi không còn ngó thấy một trông mắt cảm phần. Thói quen, cuối
cùng, đã giết chết mọi phản ứng. Và cuối cùng là, người ta đã thản nhiên.
Trước thảm kịch. Trước tội ác và trước mọi bất hạnh.

SỰ THẢN NHIÊN, TRÊN MỘT Ý NGHĨA NÀO, LÀ MỘT DẤU HIỆU TỐT
đẹp của trưởng thành. Sống giữa những bất hạnh liên tục và trùm đầu bây
giờ đòi hỏi ở từng người một thái độ trầm tĩnh. Và những xúc động quá
khích có khi chỉ là những biểu tỏ sao suyến của những thần trí dễ dàng bị
lay chuyển và bị giao động. Nhưng điều đáng lo ngại là một số thói quen
nguy hại đang đầy dần từng người chúng ta đến một thản nhiên nguy hại.
Chứng nào đứng trước một bất hạnh, chúng ta hết thấy đau đớn, chứng nào
đứng trước một tội ác, chúng ta hết thấy phần nộ, chứng nào đứng trước bạo
động, phá hoại, bất công, đàn áp, trước những cái tốt bị những cái xấu hủy
diệt, mà chúng ta không còn xúc động, không còn phản ứng, thì khi đó, anh
có thể tin là giờ tận thế của con người và của nhân loại đã bắt đầu... ■■■■

LỤC BÁT

phạm khánh vũ

*Lá rơi một thoáng hững hờ
Như cơn gió bụi mịt mờ qua sóng
Em về nước mắt sầu đông
Sợ tơ kỷ niệm rất hồng trên tay
Anh về giữa lối sầu bay
Như cơn sóng vỗ làm gãy ngắt hồn.*

GÓT HỒNG

đoàn minh tú

*Chiều về ông ả với đôi chân
Ta ngược nhìn em bước xa dần
Với đôi hài bé ngáy thơ quá
Làm lòng ta dọn sóng bao lần*

*Em bước ròn tan trên lá khô
Dọn sóng hồn ta cũng nhấp nhô
Đôi bàn chân bé em khẽ bước
Đâu biết rằng ta cũng lướt trôi*

*Vẫn ước ta là chiếc lá úa
Nằm đợi chờ em ở bên đường
Và em tới, vô tình em tới
Ôm gót hồng ta khẽ vỗ tan*

em và tháng bảy

T H U Á N

Em thích nhất khoảng thời gian thuở giao mùa, từ cuối hạ bắt đầu chớm thu. Cũng vừa đầu thu thì chúng em trở lại trường. Như ngày nào mới vào lớp 6, em hồi hộp lạ thường. Cho đến nay làm bạn GL tròn 5 niên mà em tưởng chừng vừa mới tháng qua. Em muốn ở hoài các tuổi vừa lớn dễ thương ni. Chừ em yêu tuổi 16 của em ghê hồn đi. Em ngày một lớn như cây trong sân trường thay lá từng mùa. Khi mà ngọn gió làm bay thật nhiều lá thì chao ơi em lại luyến tiếc ngày hôm qua. Từng ngày qua thật đều đặn. Thế nhưng hàng cây bên cửa lớp em còn vươn lên mãi ư. Mùa lá mới, màu xanh mướt của lá dưới nắng nhảy múa nhịp nhàng. Chưa bao giờ em gặp lại màu xanh như vậy. Thật xanh, thật tươi và mát vô cùng ở lá non, phiến lá mỏng, dịu và trơn như da mặt của cô gái mới lớn. Nói chi đến lá giữa nhất, đầy đủ về linh động thiên nhiên. Em phân vân không hiểu là mình như lá xanh non hay giữa mùa. Cả với những nhỏ bạn cũng rứa. Mỗi người một ý. Riêng em, đôi lúc muốn mình như lá non để níu kéo quãng đời thơ ấu vừa đi xa. Em tiếc năm học lớp 8, 9. Ngày mô cũng trông lá huỳnh đàn rụng thật nhiều. Để làm gì? Nào

ai hiểu được em. Này nhé, lá để ép hoặc ngâm nước màu. Còn hoa đem hòa với nước được màu vàng sẫm. Không bao giờ em còn tìm gặp màu vàng kỷ niệm nữa. Chỉ có năm lớp 9 em còn học vẽ, và hoa huỳnh đàn thường là bạn thân với cọ lông. Năm ngoái đây, em còn làm như thế, chừ năm ni em chưa hề một lần nhặt lá rơi trong sân trường. Sao bỗng dưng em quên khuấy đi thế.

Bây giờ, mỗi lần thấy cô bé nhỏ nào nhặt lá em đều thương cả. Em thương cho em qua hình bóng cô nhỏ ấy. Có bao giờ em nhặt lá huỳnh đàn nữa thôi? Oí những trò chơi thật dễ thương của ngày xưa, hãy hứa với em là sẽ trở lại vào ngày nào chăng. Dầu vậy, trong em đôi lúc một thoáng xôn xao trối dậy như nhắc nhở lại ngày qua. Em ra một cách nhẹ nhàng các trò chơi tuổi nhỏ, từ những ổ đất cò cò, những cây que tre đánh chuyền, sợi dây thun thắt đôi, ba, và bây chừ, tất cả đã nắm tay nhau đi mà bỏ em với ngày tháng của tuổi trăng tròn. Em tiếc thương nhiều lắm. Giả mà có phép lạ nào cho xem sống lại những ngày thơ ấu, một thoáng thôi. Bởi vì từ bây giờ em như con tàu khởi hành đến một ga xa lạ, không mong gì các ga xép sẽ giống nhau đâu. Và thời gian sẽ tiếp

nối đều mang lại tuần tự cho em các ngày Tết vui vẻ. Thế mà ý nghĩa của em về ngày tết sẽ khác đi. Em của năm qua một hôm nào chợt nhìn lại thì thấy rằng tâm tay quá ngắn để cho tương lai. Một ngày tháng bảy, em thèm khóc hơn bao giờ. Tự nhiên em thay đổi lạ lùng giọt nước mắt trong vắt kia đã đánh dấu một đoạn đời thơ ấu của em. Tháng bảy dần qua, các cơn mưa tiếp nối. Mưa sáng mưa chiều, mưa ngày, mưa đêm, nhìn đâu cũng toàn một hình ảnh như nhau. Không khí ẩm, gây gây âm hưởng cái rét của ngày cuối năm. Cảnh vật u buồn, khoác bên ngoài cái vỏ lạnh lẽo. Tất cả với em không thú vị gì cả. Em lạc lõng giữa thế giới ồn ào. Như chiếc lá còn sót lại mùa mưa, em chăm sóc đến em hơn lên. Niềm tin chưa vững, tâm hồn chưa

binh yên, thì nào em có dám lơ là. Sách vở học trò sao thương quá. Ngày lại ngày em muốn tan biến vào khoảng không sâu xa trong những giấy in.

Điều mà em không bao giờ chán là đọc sách. Em biết chắc là thú vui này sẽ không rời xa nữa. Em như người đi giữa trời mưa mà tìm được chỗ trú vậy. Như ánh nắng sớm mai nhảy múa trong cánh đồng. Suốt đời sẽ làm bạn chân tình với sách vở nhé. Hãy theo em trên quãng đời sau này và tinh thần như các cơn mưa bình thường còn mãi. Chừ đời sống được làm đẹp thêm lên, em muốn lên ngọn đồi thật xa kia và hát thật đầy, say sưa với không gian cùng phiêu du nghìn đời trong thế giới nhỏ bé của riêng em, mà em sẽ nói lời đầu tiên thương yêu đến với tất cả và tất cả những sáng tạo của đấng thiêng liêng.

Chuyện đóng phim ở Việt Nam

Đạo diễn Lê Dân ra lệnh đúng 8 giờ quay cảnh Georges Tào, Tony Phước và Trần thị Diễm Châu gặp nhau ở một quán ăn dưới chân núi hướng ra mặt biển Vũng Tàu. Ông quản lý vội vàng «còn mùng» mấy món thức ăn (có hai miếng thịt bò bi tếch trong đó) đem theo vì quán ăn, nơi Lê Dân mượn quay đã bị nhà nước đóng cửa. Chuyên viên tài tử tự hạp đầy đủ. Mặt trời còn thấp. Phải 12 giờ mới đủ ánh sáng quay cảnh này. Ê kíp Trần Thị Diễm Châu đi quay cảnh khác. Đúng trưa, họ trở lại chỗ cũ. Và, vì cần tranh thủ... ánh sáng, người ta không cần đòi món ăn mới, nóng hổi Georges Tào (Ngọc Phú) cắt bi tếch nguội tạnh nguội tanh nhai, nuốt ngon lành cùng với Trần Thị Diễm Châu. Tony Phước (Hà Huyền Chi) xuất hiện. Georges Tào chuẩn lẹ đi kiểm đàn em.

Tony Phước vào bàn, ăn tiếp phần bi tếch nguội tanh, dai ôi là dai của Georges Tào. Và, khi bị Diễm Châu khiêu khích, Tony Phước nổi giận khạc miếng bi tếch đang nhai. Hà Huyền Chi đóng pha này tuyệt. Ấy là nhờ miếng bi tếch tanh tươi đầy rười rượi nặng bu.

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN
Chủ tiệm : KIẾN VÀNG

kiến vàng ơi !

1.— Trong vài tuần lễ qua chủ tiệm Kiến Vàng đã nhận được thư từ và các kiện hàng khắp tứ phương đổ về rất nhiều. Chủ tiệm được khách hàng khuyến khích ra sức chống đỡ cho cửa tiệm khỏi sập. Riêng đáng chủ nhiệm thấy KV được việc, bèn cho thêm đất, xây thêm cửa tiệm rộng rãi như quý khách hàng muốn. Về đoạn này, xin cảm ơn quý bạn cùng đáng chủ nhiệm nồng nàn.

2.— Sau khi cửa tiệm rao tặng Tuổi Ngọc bộ cũ các bạn đã hưởng ứng... nhào tới. Một số bạn tới tòa soạn và một số bạn ở xa gửi thư kèm tem về. Vì T.N. còn rất ít và không còn đủ những số liên tục, nên đã phải từ chối một số bạn. Và số báo cũ hiện đã hết sạch tới số cuối cùng. Điềm này KV. thay mặt tòa soạn ca hai tiếng «cảm phiền».

3.— Phần đông khách hàng đều thắc mắc : Kiến Vàng mi là ai ? KV xin trả lời : Nhà xuất bản Tuổi Ngọc đang in một cuốn sách, cuối tháng 7 phát hành tựa là «Anh em Kiến Vàng»

các bạn hãy chờ đọc sẽ biết (vì Kiến Vàng đã phải «thuê» ông Đ.T.L. bằng cả một đời đứng giữ cửa tiệm چاپ phô để nhờ ông ta viết về cuộc đời phiêu lưu của Kiến Vàng)

kiến vàng ơi !

HỎI: KV ơi! Tại sao con gái hay khóc và công dụng của những giọt nước mắt đối với nguyên nhân giọt lệ chảy.
NGÂN PHIÊN

ĐÁP: Con gái hay khóc bởi vì cái miệng hay nói. Khi nói không lại thì nước bọt trào ra ở khóe mắt mà người ta gọi là khóc. Như thế khóc cũng là một tiếng nói, nhất là các cậu, chịu thua liền một khi.

HỎI: Kiến Vàng ừ ừ. Con gái có bao nhiêu sợi tóc hả? LẦN THÂN

ĐÁP: Ông Trời dựng nên người nhưng không biết người ta có bao nhiêu tóc nên thả con chỉ lên đầu người ta để làm công việc đi đếm. Nhưng thường không làm xong nhiệm vụ đã bị người giết chết. Cho đến bây giờ ông trời vẫn chưa có kết quả. Mong bạn thông cảm.

HỎI: Kiến Vàng ơi! Tại sao họ hàng Kiến đen nhà «chúng tớ» lại có mùi «thơm» ghê vậy hả? (Kiến Đen)

ĐÁP: Trả lời hơi khó vì đúng lời văn đề «da màu» của giòng giống tí hon ta. Bạn ơi, hãy đọc «Anh em Kiến Vàng» để rõ.

HỎI: Kiến Vàng ơi!. Sao, con trai thích được làm anh, khi chỉ hơn «người ta» có 2 tuổi. Gọi người ta là bé nữa chứ. THANH (CamRanh).

ĐÁP: Bằng hay kém hơn thì vẫn có thể là anh chứ cứ gì hơn có 2 tuổi. Con trai thích đòi làm anh cũng bởi vì «người ta» thích được làm em. Nếu có ai mà «người ta» chăm điếm cần thận rồi lại nghe gọi «chị ơi». Buồn cả đời ấy chứ.

HỎI: Kiến Vàng ơi, Phượng có mái tóc dài dài, muốn chải rẽ hai bên ghé nhưng tìm mãi mà chả ra đường ngôi, Kiến Vàng thân ái chỉ hộ Phượng con đường nào chia mái tóc ra làm 2 phần bằng nhau. HỒNG PHƯỢNG (QuiNhon)

ĐÁP: Hãy lấy cái compas vẽ một vòng tròn lấy tâm ở cái xoáy giữa đỉnh đầu nếu 2 xoáy thì chịu. Rồi vẽ một đường kính đi qua sống mũi Bán kính phía trước là đường ngôi của Phượng.

các loài hoa và ý nghĩa

Hoa tương tư (Pensee).— Chứng tỏ một nỗi nhớ nhung, tha thiết sâu đậm không bao giờ quên được. Niềm nhớ nhung này sẽ bằng bạc tím như buổi chiều tà mông lung.

Hoa tím (violette).— Muốn nhắn nhủ rằng hãy giữ kín đừng cho ai biết tình thương của chúng ta.

Hoa hồng (rose).— tùy theo màu để biểu lộ mực độ, như đỏ là đậm đà. Tuy nhiên tất cả đều nói lên tình yêu lời thề.

Hoa trinh nữ (Mimosa).— Nói lên sự bi ẩn trong thâm tâm, không ai biết ta thương người.

Hoa Glaieul.— Mang đến lời hẹn hò, cành hoa glaieul với mấy bông được cắm trong một bó hoa khác muốn hẹn mấy giờ sẽ gặp nhau.

Hoa tường vi (Eglantine).— cũng tùy theo màu để biểu lộ tâm tình. Trắng : tỏ ra ta bắt đầu thương người. Vàng : ta sung sướng vì được thương. Hồng : sẽ là thương mãi mãi.

Hoa vạn thọ (Immorlette).— tỏ ra một niềm đau xót không bao giờ quên được vì mất người thương. Do đó người ta hay dùng hoa này đi đám tang.

Hoa hải đường.— ước mong cho tình bạn bền vững mãi mãi.

Hoa mai (Bori Cotier).— hãy nhớ rằng tình thương của ta luôn tươi mát thanh cao.

Hoa cúc (Chrysanthème).— Với màu xanh tím ngụ ý đôi khi ta đã tin nơi người, nhưng nếu là màu hồng : nói lên ta không làm sao hiểu được người.

Hoa uất kim hương (tulipe).— Bây giờ ta xin bắt đầu tỏ tình thương với người.

Hoa thược dược (Dahha).— Màu hồng : sung sướng biết bao khi được người mến thương. Đỏ : người là niềm hạnh phúc của ta. Trắng : cảm ơn người về tình quyến luyến của người đối với ta.

Hoa thủy tiên (Marcisse).— Hơi trách móc người ta vô tình lắm. Tuy là thương người nhưng cũng tự ái lắm đó.

Hoa lài.— ta chỉ muốn người là của riêng ta mà thôi.

Hoa huệ (Lis).— tình thương trong trắng ngây thơ.

Hoa lựu đỏ (Grenadier).— Ta muốn hỏi người đã thương ai chưa.

Hoa lưu ly (Myasotil).— Nhớ đừng bao giờ quên ta nhé.

Hoa lan (Orchidee).— Đây tình thương của ta thanh cao và kín đáo lắm đó. MINH (sưu tầm)

dành riêng cho bạn trai

Con gái thì hay khóc ghê lắm. Tuy nhiên, khóc cũng có nhiều lối, thường khi biểu lộ tâm tình mình :

— Khóc mà mặt mày đỏ ửng : Người tính nóng, hay bốc đồng.

— Khóc mà chớp chớp mắt : Người làm duyên đáo để, ưa trọng vọng hình thức.

— Khóc mà la thật to : Người tự nhiên, sống thật với mình.

— Khóc mà cắn môi : Người có chiều sâu, ít bộc lộ những cảm nghĩ.

— Khóc âm ỉ, dai dẳng : Người ưa làm nũng, thích dỗ dành.

— Khóc mà lại cười : Người ba phải, dễ chịu. CÔNG MINH (QuiNhon)

thiên nga của nữ hoàng ăng lê

Các bạn có biết tất cả các con thiên nga ở khắp sông hồ Anh quốc đều là của nữ hoàng hay không? Sở dĩ như vậy là vì nữ hoàng Elisabeth rất yêu thiên nga và cho rằng chúng thuộc các phong cảnh của đất nước bà. Nhưng vì chúng là giống chim di thể, nên người ta phải ghi vào cổ chúng tên chủ nhân tức nữ hoàng Anh quốc để nhớ chúng có lạc sang nước khác bà có thể đòi được. Ngộ ghê hà bạn ngọc. HẠNH (ST)

những tờ nhật báo lớn nhất thế giới

NHẬT BẢN:— Asahi Shimbun với 8.921.155 tờ phân phối đi mỗi ngày.

— Yomiuri Shimbun 8. 619.233

— Mainichi Shimbun 7. 195.546

NGA SÔ:— Izvestia 7. 700.000

— Pravda 7. 500.000

ANH:—London Daily Mirror 5. 034.236

—London Daily Express 3. 963.189

— London Daily Mail 2. 095.474

MỸ:—New York Daily News 2. 102.655

— Los Angeles Times 948.782

NGUYỄN TRỊNH ĐIỂM XƯA (Đà Lạt)

đanh nhân và thời gian

— Montesquieu đã viết cuốn « Esprit des lois » trong 12 năm

— Victor Hugo soạn bộ « Les Misérables » trong 40 năm.

— Virgile đề 30 năm viết tác phẩm bất hủ « Inéide »

— Darwin soạn trong 20 năm cuốn « Chứng loại biến hóa »

— Bacon viết cuốn « Novum Organum » trên 10 năm. LENG KENG

nghĩ một chút

Cái trái với tình yêu không phải là thù ghét mà là lãnh đạm. Dù đáng trách thế nào đi nữa sự thù ghét ít ra nó cũng gọi người đồng chủng bằng ngôi thứ hai và đối xử như « người ». Còn sự lãnh đạm thì hạ người ta

xuống vai trò đồ vật. Bởi thế nó là hơn điều ác, điều xấu. Trong các cuộc giao thiệp của con người. Thái độ này triệt để đối nghịch với cái thiện cái hay, nó được diễn tả bằng câu nói: đó là điều tồi tệ quan tâm nhất. JOSEPH-FLETCHED

văn sĩ

Một văn sĩ than với bạn:

— Khổ quá! Tôi muốn đến lên. Tập bản thảo tiểu thuyết đầu tay vừa viết xong thì chẳng con 4 tuổi của tôi vứt vào bếp lửa! Thế là thiếu rui cả công trình viết lách dài 3 năm.

Người bạn an ủi văn sĩ:

— Buồn là thằng bé con anh đã biết đọc sớm quá.

HỒNG-TRÁC (Sadéc)

chuột chũi hay kiến cộn thị

Ông Tây bà đầm xưa nay vườn có câu « cộn thị như con chuột chũi », nhưng theo các nhà động vật thì con kiến cũng cộn thị như chuột chũi, hơn thế nữa nó còn bị cả kiến thị nữa kia, vườn theo mí ông ấy thì cũng như một số người bắt buột phải có cặp kính để nhìn gần, nhìn xa, con kiến có một cặp mắt lớn ở mỗi bên đầu và 3 cặp khác nhỏ hơn ở trên trán, hồ nào còn thạc méo thì cứ hỏi chú Kiến Vàng là biết? (HA TA)

viết tên lên bút tốt

Dân Mễ ở Dallas vườn có tục lệ viết tên lên trên quần áo, buồng tắm, thăm trải nhà, các nhà tâm lý học cho rằng họ muốn đề cao cái tôi đó. Mời đóng cái một viết tên lại leo thang lên một bậc nữa: Viết cả tên lên những miếng thịt bò chiên to bỏ bỏ trong bữa ăn nữa: tên ai đưa đó đớp không được lộn. (Chắc không?) HATA

độc giả khó tính

Một tờ báo nhận được 1 bức thư nặc danh như sau: « Nếu ông mà cứ tiếp tục kể xấu về tình hà tiện, thì tôi không thêm mượn người ta là của ông đề coi nữa đâu? »

một giọt sương rơi

TRẦN THỊ NGHI TRÂM

(Tiếp theo trang 31)

song đôi ngoài đường, em chỉ bực mình thôi và có lúc nghĩ bay ra lớp học cùng với tâm hồn em thoáng hồi hận, ngậm ngùi lẫn sợ hãi vì tuổi nhỏ hèn như đã bỏ em đi xa lắm mà em chưa biết đó thôi.

Có lẽ đúng, dạo này em « sửa soạn » lắm. Từ ngày chị Uyên lấy chồng cái bàn phấn của chị bị chú Hoàng lôi tít vào góc phòng cho màngh nhện đến xây nhà. Bây giờ đến lượt em lại khệ nệ khiêng ra lau chùi và mỗi khi ra khỏi nhà thì ngồi ở đó thật lâu để ngắm nghĩa. Vậy mà em cũng chẳng thấy khó chịu hay mất thì giờ chi cả. Thế mà giữa chú Hoàng và em bắt đầu có « chiến tranh ». Chú ấy nói con bé H. dạo này điệu nhả, cứ đứng ở gương quay tít như... chong chóng làm cho ta chóng cả mặt. Em bắt chú ấy uống midol, và rồi cuộc em vẫn thua chú ấy. Tức lắm!!!— không có ai hiểu em hết.

Suốt nửa năm học em vẫn không tránh được Kim. Bài học đã gần hết một quyển dày vậy mà hình ảnh Kim luôn luôn hiện diện trong các hàng chữ in, lờn vờn trong lớp học và quán quýt ở những tờ giấy nháp. Hôm em thi xếp lớp bắt gặp Kim ở cửa thính thị em rung cả lên và bắt đầu muốn khóc. Kim nhìn em không chớp mắt. Đôi mắt to đen và hai hàng mi cong cong làm cho em xao xuyến thật nhiều. Lúc thi xong em cầm tờ giấy kết quả trong tay và chạy thật nhanh ra con đường cỏ ướt, Kim gọi em và chắn lối đi nhẹ nhàng nói những lời

vô nghĩa. Kim yêu em. Tiếng nói của người con trai đã chùng xuống lao xao em có cảm tưởng con đường đang đi nghiêng nghiêng và muốn cỏ hoa, mặt trời, lớp học cảnh vật vô tri giác đã chứng giám và nghe lên câu truyện của Kim, của em. Em bối rối không biết mình có yêu Kim không. Hỏi ai bây giờ—em hỏi em hay hỏi Me, hỏi chú Hoàng. Dù sao Kim đã đến với em trong một tuổi mới lớn nhiều mộng mị và suy tư. Kim đã gieo trong em những nỗi buồn vô cớ, những nhớ mong bồn chồn, những dấu hỏi mà không có giải đáp.

Về sau em không thấy Kim đi học nữa. Mỗi ngày tiếng quen thuộc của động cơ, lẫn với cát bụi của thành phố đã làm thay đổi cuộc sống. Có người vì cơn áo ngược xuôi, có người ngậm ngùi bỏ lớp học, giã từ thành phố mà đi xa theo chí hướng nào đó. Và Kim đã đi linh lúc nào không hay. Em hơi hồi hận vì không làm vui lòng Kim nhưng rồi lại mỉm cười và thầm nghĩ Kim còn trẻ con quá và em cũng không hơn gì! Cho đến bây giờ em còn mỗi tuần hai ngày thứ ba, thứ năm ôm sách vở đi thật âm thầm ở quãng đường cỏ sương dấu ái. Nhưng con bé không còn nghịch ngợm đi lénh nghênh ở vệ đường nữa, không còn hát vu vơ nữa. « Lần sau hát một mình ngoài đường cho anh hát chung với nhà ». Lời Kim nói ngày xưa vẫn ảnh hưởng đến em rất nhiều. Ngày đó Kim tỏ tình, đã hái cho em một cành hoa đẹp đầy mộng mơ. Nhưng tại sao thương nhớ thật bằng khuâng mà em không nhận cành hoa đó. Và Kim đã bỏ đi đâu xa lắm. Để lại nơi đây một kỷ niệm nhẹ nhàng như hai tà áo khép nép trên con đường cỏ ướt. ■■■■

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

bông hồng cho tình đầu

Cô Bé Mắt Nai. Hoàng thị Thanh Tâm. TĐ.TH. Hà Khang. Duy An. Nguyễn thị Kim Thục. Nguyễn Ngọc Hải. Nguyễn Tống Ngọc. Lê Thụy Vi. Nguyễn thị Chiêu. Vương Thị Tương Lai. Nguyễn Văn Định. Hoàng Thủy Trâm. Hà Thu Thủy. Phương Hà. Trần Hoài.

thơ

Bảng Quỳnh. Vũ Hà Nội. Hàn Thiên Thu. Hạ Vũ. Xuân Giao. Nguyễn Vũ Thuyền Uyên. Nguyễn. Hàn Bích Vân. Hàn Lăng Tử. Lưu Hoài An. Hoa Quỳnh. Thanh Sử. Thiên Tuấn. Ngọc Cẩm. Hương Duyên. Nguyễn Hồng Giang. Hoàng Uyên Vũ. HD Chân Mây. Nguyễn Diên Thượng. L.H. Linh Tâm Bằng. Lâm Phương Thảo. Sợi Tóc Dài. Nguyễn thị Chiêu. Sen Hồng. Khanh Hương. Trần thị Đoan Hồng. Phan Sầu Đông. Trương Đình Bảo Trâm. Nguyễn Nghĩa. Thu Trâm. Khuê Việt Trường. TTTH. Thanh Dung. Đinh Anh Anh. Trâm Linh. Phan Lệ Giang. NTH. Quảng Ngãi. Ngọc Thùy Dương. Chym Giao Ca. Hoài Vũ Thanh. Lê Ngọc Dao. Trần Phượng, Vũ Hạnh. Trần Quang Thiểu. Tôn Nữ Liên Thơ. Ngọc Tiến. Nguyễn Vũ Thuyền Uyên. Vĩnh Quyền. Trần Ngọc Trân. Lê Mộng Hoàng Đế. Phượng Giao. Nguyễn Đăng Hà. Khuê Việt Trường. Hàn Nguyễn. Trần Minh Thu. Đoàn Thụy. Sóng Bạc Trùng Dương. Nguyễn Thanh Chi. Tỷ Muội. Hà Ngọc Tuyến. Trâm Sơn. Tóc Tiên. Hương Xưa. Nguyệt Thanh. Phạm Khánh Vũ. Thương Quý Long. Dạ Thủy. Nguyễn Ngọc Hải. Hà Thu Thủy. Nhất Khanh. Hoàng Nhật Hồ. Vỹ Xuân. Dương Huy. Hương Duyên. Luân Vũ. TH.KH. Diêu Nhiên. Hải Miên. Lệ Kiều. BNT. Quỳnh Du. Mây Hạ. Mai Ngô Thu. Lê Thị Lài. Châm Khanh.

văn

Nguyễn Minh. Nguyễn Vũ Thuyền Uyên. Đông Mơ. Văn Trinh. Hà Ngọc Anh. Lưu Hoài An. Tạ Thị Mỹ Dung. Hoa Quỳnh Hương Duyên. Nguyễn Hà. HT. Hà Ngọc Tuyến. Trần Minh Thu. Hồ Bích Ngọc. Trâm Y Bằng. Lâm Phương Thảo. Sợi Tóc Dài. Dương Cẩm. Hoàng Thị Hồng Uyên. Khuê Việt Trường. Mi Sa. Xuân Giao Ngọc Xuyên. Ý Nguyên. Minh Nguyễn. Sười Mơ. Hoàng Vũ Thái Chuyên. Mây Xám. Li Las. Hoàng Uyên. Mân Côi. Thùy Nhi. Nguyễn Vũ Thuyền Uyên. Trâm Miên. Hương Khoang. Thu Thủy. Trương Sĩ Chu. Thương Thơ. Nguyễn Thanh Chi. Tùng Thư. Trần Kiêm Duy Tâm. Tóc Tiên. Nguyễn Thị Tường Vân. Hạ Huyền. Thuyền Di. Du Hạ. Duyên Ngọc. Nguyễn Hồng Nhan. Trương Đình Bảo Trâm. Trần Nguyễn Thúy Vũ. Bích Minh. Phan Thị Trà Hương. Mây Hạ. Nguyễn Quốc Bảo Loan.

trên bục gỗ dưới bàn học

Tuyết Hoa. Vy Thuyền Quỳnh Phượng. LiLas. Nguyễn Miên Thượng.

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài: ĐINH TIẾN LUYỆN

45

Tôi không ngờ chị Quỳnh có thể an phận được đến thế. Tôi định bụng rằng nếu ngày sau tôi có học hành, ít ra cũng bằng chị, thì tôi cũng không bao giờ chịu an phận như thế. Mặc dù sự học của mình cũng không bao giờ chịu an phận như thế. Mặc dù sự học của mình nhiều khi, và thường là, chỉ như hạt cát. Hiểu biết không có nghĩa là tham vọng, nhưng thực cần thiết. Bố Minh Uyên có lý khi kỳ vọng, ở con gái. Và Minh Uyên là người có nhiều may mắn. Bởi chừng để mấy ai cũng có may mắn trong những cơ hội của phần đời mình. Sự lam lũ cực nhọc và thiếu thốn nó làm tối tâm, què cụt mất cả mộng tưởng, cả ước mơ...

«Triết lý» hơi dài rồi đó nha Quỳnh. Đi ngủ đi.

thứ hai, 29-3

Buổi sáng : Đi học trễ, cái xe nó lại dở chừng hay tắt máy mỗi khi đứng đèn đỏ. Bực ghê. Có hai «ông con nít đi» kèm suốt cả quãng đường Tr.Q. Cáp chỉ muốn quay lại mắng vào mặt. Cái mặt bánh bao buổi sáng đẹp để gì mà cứ ngó người ta mãi không biết nữa.

46

Buổi chiều : Đã tính tới thư viện song giùng giàng với cái đầu rồi
mãi rồi thôi, không biết cái thẻ 21 của tôi hôm nay ai ngồi. Và cái thẻ
mang số nào đó ở cái bàn gần cửa, hành lang phía ngoài chắc vẫn là
của Viễn.

(A, cái tên Viễn. Viễn, Viễn, đã làm tôi bận rộn rồi chẳng ?)

Buổi tối : Bài vận vật dài lê thê, học trò ban A ơi, sao lười lĩnh thẻ nhỉ.

thứ tư, 31-3

Nhỏ Cúc hôm nay đi học mang theo hai đôi đũa. Mới bắt đầu
nhìn thấy đũa tôi tưởng con nhỏ định bày trò ăn uống gì. Nó rủ tôi,
Quỳnh nè, mi biết « bói đũa » không. Tôi lắc đầu. Cúc nói, ta mới học
được trò chơi này hôm qua mà chưa thí nghiệm, ta nhờ mi giữ hộ với
ta một phía. Và lối bói đũa của nó như thế này : Hai đôi đũa, bốn cái,
tôi giữ một đôi và Cúc giữ một đôi bằng hai ngón tay để cho đầu các
que đũa « mi » nhau. Cúc đọc câu « thần chú » : *Tôi tên là Nguyễn thị*

47

Kim Cúc, gần 17 tuổi, hiện có một chàng (tạm tạm là khôi ngô, sáng sủa)
mấy hôm nay hay theo tôi suốt con đường rẽ vào nhà có phải là chàng
dó thực tình thương yêu gì tôi chẳng, nếu phải thì đi vô, không phải thì
đi ra. Vài giây chớp mắt, đầu những đôi đũa của tôi và của Cúc từ từ
« đi vô » xấp gần với nhau. Cúc buông đôi đũa xuống và chớp mắt lia
lịa. Anh chàng « tạm tạm là khôi ngô sáng sủa » ấy thực tình, lời Thần
Đũa phán vậy. Tôi tấn công Cúc : Cảm rồi chẳng ? Cúc chối, còn khuya.
Nhưng rõ ràng là khôi ở đâu vừa vương về, khôi tình, sợi khôi
mà chẳng trái tim ai vẫy bọc, giữ kín được, có dấu giếm
cách mấy nhưng nó vẫn cứ thoát ra để tố cáo Cúc. Cúc rủ tôi, bây giờ
đến lượt Quỳnh. Hỏi « thần đũa » gì được nhỉ hay là bắt chước Cúc, tôi
lúng túng và để bị Cúc bắt bí. Chứ cái anh chàng cao cao ấy thì sao.
Tôi biết Cúc dọ đường để nghe tôi khai nhưng tôi vẫn cứ giật mình. Anh
chàng nào nhỉ. Lọ lem như mình chỉ rắm xó bếp chứ ai mà thêm ngô
tới. Cúc di ngón tay trở vào trán tôi, xi, chứ còn muốn nghe người ta
ca nữa sao, chỉ khác mắt không xanh thôi, mi giống Romy Scheneider

48

ghê gớm, cái miệng ấy. Tôi thích Romy Scheneider đóng vai công
chúa Sissi chứ không thích nàng trong « Le piscine », rã rượi làm sao
ấy. Thú thực tôi cũng không cố ý để nghe Cúc « ca ». Nhưng tránh
sao được, con gái vẫn cứ thích được người khác khen mình, dù là
thừa thãi.

Tôi là một cô bé, vừa mới lớn lên hôm qua, hôm nay, hay còn hẹn
một buổi sáng nào trong cuộc đời mình ?

thứ sáu, 2-4

Khi ngồi học ban nãy tôi có ý nghĩ thế này, và tôi muốn xếp đặt
lại xem cái ý nghĩ ấy đi đến đâu. Tôi nhận thấy mấy con bạn ở lớp tôi
đã vài ba đứa có « ông anh họ ». Con Thanh, con Liên và con Cúc, và còn
các nhỏ nào khác, có thể, mà tôi không biết. Nó là cái « hiện tượng » ?
Lớn lên phải có một « ông anh họ », rồi một thời gian nào đó, người anh
ấy mất họ hàng để chừa còn lại gì cả, một chuyện tình yêu lằm cằm của
ngày vừa lớn. Hay chuyện yêu đương giản dị thế, người ta có thể yêu

trong nhật ký của quỳnh

49

nhau và đến một khoảng tuổi nào, người ta bắt đầu tính toán được cho
cuộc đời mình, thì người ta sống đời ở kiếp với nhau. Người con gái
tôi tuổi mơ mộng mà chưa có người yêu, tủi thân lắm chẳng ?

Dù sao, tôi nghĩ, yêu đương trước sau vẫn không thể được coi
là cái « mới ». « Mới » thay đổi mỗi năm, mỗi mùa. Tình yêu, cái tiếng ấy
nó đang vĩ đại trong trí khôn lớn tôi, tôi không thể để dãi như khi tôi
vào một tiệm vải, ngắm và vờn lên người.

Tôi viết ra, song cũng chưa hết được ý nghĩ, nên tôi chưa xếp đặt
được như ý tôi muốn. Cuối cùng có lẽ tôi cũng còn quanh quẩn ở ý
nghĩ này trong những giờ học của tôi.

thứ bảy, 3-4

Không ngờ bọn nó làm ào ào, tổ chức lẹ quá. Mới giờ ra chơi
đầu con Thuyên trong nhóm nhỏ Hạ tuyên bố là đã tìm được địa
điểm để cả bọn đi picnic, giờ ra chơi cuối chúng đã tổ chức xong.

Tôi đưa tay trước tiên và 9 đứa khác có mặt. Địa điểm được chọn là vườn của ngoại nhỏ Hạ ở Lái Thiêu. Chiều nay tôi đi tới nhỏ Đông để cho nó có cơ xin phép mẹ rồi tiện hai đứa kéo nhau đi sắm vài thứ vớ vẩn. Đại khái nhỏ Thuỳên ra thể thức từng phần như sau: 1/ Thành phần tham dự tự do (nghĩa là có thể kéo theo các ông anh đề sai bảo vật!) 2/ Khẩu phần: tự túc, đem theo rồi ăn chung. 3/ Phương tiện di chuyển: tự do (mục này có hai phe một phe đòi đi xe đồ, một phe nhất định xe ai nấy đi. Cuối cùng phe di chuyển tự do thắng). 4/ Chương trình chi tiết: tùy hứng. Tôi về tính thử... lửa anh Uy xem lửa anh mạnh ra sao, tức là tôi định rủ anh đi, nhưng do dự tôi lại thôi. Anh thuộc vào cái thứ ưa làm khó khăn cho cuộc đời mình chứ không phải thuộc các đấng con trai lớn lên quen thói... nịnh gái đẹp. Tôi cũng phải nhọc công lắm để kéo Đông theo. Đông vin cơ « có vẻ » mẹ không bằng lòng, nhưng tôi làm bà cụ tin tưởng được rồi tôi liền dọa nó, nếu mi không đi ta giận mi luôn à.

trong nhật ký của quỳnh

Tôi thành công. Buổi chiều tôi với Đông đi sắm chiếc quần Jeans cho nó. Đông quen mặc áo dài, đề nghị của tôi thoát đầu làm nó đỏ mặt (con nhỏ dễ thương ghê), Đông nhất định không, nhưng rồi cuối cùng nó lại thua tôi. Tôi mua thêm đôi dép hai quai để đi với chiếc quần tây mới may bằng nhung nâu. Tôi lấy cơ Đông không có áo sơ mi để tôi lôi nó về nhà tôi mặc thử ngay chiếc quần mới. Vui ghê nơi. Nhỏ Đông con nít hết sức, nó hiền đến độ làm tôi phì cười, tôi phải giúp nó các công việc diện bộ đồ mới. Làm như Đông mặc cỡ lắm khi ăn vận như thế, vì từ trước tới nay nó chỉ quen mặc áo dài, mà chỉ là áo dài trắng. Đông bảo thế và thế nào tôi cũng phải bắt nó may thêm chiếc áo màu hay áo hoa khi xuống phố. Đông mặc sơ mi với chiếc quần Jeans xanh đậm trông hay ghê lắm. Tôi bảo vậy, Đông nói là chỉ sợ mẹ mắng.

Tôi thấy háo hức với lần picnic này quá. Có phải tại đã lâu lắm tôi không có dịp ra khỏi thành phố?
(Còn tiếp)

tuổi ngọc

và bạn ngọc

■ LÊ YÊN CHI (Đà Lạt).— Đề anh phải hỏi lại người Ý Đức xem. Anh đi quân trường bắn được vài băng đạn về nhà quên hết cả rồi. Tuy nhiên nhìn chữ Chi viết trông cũng quen ghê đi ấy. Chi đời lên Đà Lạt lâu chưa? (ĐTL)

■ LƯU HỒ THƯỢNG UYÊN (Quảng Tín).— Trước hết Duyên Anh cảm ơn bạn đã dành cho D.A. những cảm tình đẹp. Xin trả lời bạn (1) Sẽ có nhiều trang cho độc giả viết. (2) Mở cuộc thi thơ văn, Tuổi Ngọc đã có nhiều kinh nghiệm không muốn nhắc lại nhiều. (3) Tuổi vừa lớn đúng theo như bạn nghĩ. Nhiều vụng dại và nhiều mơ mộng.

■ NGUYỄN XUÂN SƠN (Đà Nẵng) DA đã thôi viết ở Xây Dựng. « Lãng ba vi bộ » có nghĩa là như thế, trích làm chi tội nghiệp. Tuổi Ngọc sẽ không thiếu ở bất cứ nơi nào hết, nhưng có khi lại chính là tòa soạn không có lấy một số. Cháu tin như thế chứ?

■ TÔN NỮ THU DUNG (Nha Trang) Chỉ mong cháu chăm đậu thôi, cũng đủ an ủi rồi. Mơ mộng nhiều làm chi, 24 số báo trước đã đáng nhớ mãi. Cháu có bồn phận quảng cáo nhiều cho T.N. đấy nhé.

■ ĐỖ PHƯỚC LONG (Banmethuot).— Mọi tờ báo cho tuổi vừa lớn đó là sự cần nhắc lâu công phu lắm. Hãy cho

chú biết như thế đã đáng được đủ điểm trung bình chưa nhé Long.

■ QUYÊN DU (Vĩnh Long).— Như thế cũng đã được gọi là thân quen rồi đấy. Chừng nào chọn xong nhiệm sở «thật xa và thật buồn» nhớ biên thư cho anh biết, cô giáo mới ra trường nhé. Và dĩ nhiên, đừng quên gửi bài làm quà cho Tuổi Ngọc.

■ TRẦN DƯƠNG THI OANH (Bình Đại).— Cháu đoán đúng. Duyên Anh của Tuổi Ngọc với Duyên Anh của những cuốn sách đó là một. Viết bài cho TN cháu có thể viết bất cứ vấn đề gì, không nhất thiết phải giới hạn thơ hay truyện. Cháu đã hết thắc mắc chưa?

■ DUYÊN NGỌC (Ba Xuyên).— Em nhắc ra thì nhớ chứ sao không. Trí nhớ của con sên già tuy thế chứ tốt lắm cơ đấy. Bài em viết cho số «Rời trường xa lớp» quá trẻ. Nếu được sẽ lựa đăng vào những số sau.

■ TRẦN THANH THẢO (Ba xuyên).— Thiếu Tuổi Ngọc lên 1 cháu hãy viết thư với những thư cần gửi về đề tên «ông» Nguyễn Mai. Ông ấy lo phần trị sự: cháu sẽ được vừa ý.

■ TRƯƠNG ĐÌNH BẢO TRÂM (Quảng Ngãi).— Dĩ nhiên là phải bỏ tới tòa soạn, miễn cháu đừng đề sai địa chỉ của Tuổi Ngọc. Ở tòa soạn

hết chức rồi cháu ạ. Có bốn «ông» đã
âm bốn chức. Ông Quản Lý ngàn năm
mây bay chẳng thấy lê thân còn tới tòa
soạn.

■ HẠ THẾ GIANG (*Sơn Lộc*).— Thi
nhận điểm vớt của bạn vậy. Chuyện
cổ gắng là món ăn hằng bữa của anh
em Tuổi Ngọc đấy bạn ạ. TKT không
phải tên là Nguyễn Trọng Cát, cũng
không phải là em của Y Uyên. Hần
hiện là một tên lang thang chả có gì
đề kê khai «tiểu sử». Chắc người nào
đó «đùa dai» bạn đấy thôi.

■ NGUYỄN THỊ BÊ (*Nha Trang*).—
Bài «Dưới bụi gỗ» của em anh đang
đọc. Nếu được sẽ đăng theo lời em
dặn. Dù sao, không khí của trường
lớp và thầy, trò ở tỉnh lý cũng chưa
đến nỗi nào. Em hãy yêu mến thầy
đề sau này khỏi phải mơ ước «cho đi
lại từ đầu...» em nhé.

■ PHẠM NGỌC HÙNG (*Cai Lậy*).—
Sẽ nhờ Nguyễn Mai về chuyện thiếu
Tuổi Ngọc số 7 của em.

■ HỒNG (*Gò Công*).— Chỉ còn cách
đợi anh cháu gửi về bốn quyền Tuổi
Ngọc trong một tháng. Hay là em ké
với bạn bè chứ biết làm sao bây giờ.
Coi thể chữ 4 tuần tới nhanh lắm em ạ.

■ T.T. THUYẾT (*Gia Định*).— Những
điều cháu thắc mắc nếu trả lời chắc
phải dành cả 64 trang Tuổi Ngọc mới
hết. Hôm nào có dịp cháu ghé tòa
soạn chú sẽ nói chuyện. Với điều
kiện cháu nhớ nhắc lại những câu hỏi.

■ PHAN THỊ TRÀ HUƠNG (*Tân Định*).—
Gửi bài cho Tuổi Ngọc cháu đừng
hỏi hớp. Bởi vì hỏi hớp trái tim
nó lớn ra phải nhờ tới «rgài» Tuấn
Anh đấy. Bài cháu nếu đọc thấy
«đường được» chú sẽ đăng ngay.

■ LÊ KIỀU (*Sài Gòn*).— Cháu nuôi
con thỏ kỹ quá nên nó cứ «hù» cháu
hoài đó. Hãy đuổi nó đi và «gan»
hơn một tí. Tuổi vừa lớn mà. Lần
sau nếu gặp chú hãy nhảy tới rồi la
to cho chú biết tên nhé. Thế đã làm
cô Tú kếp chưa?

■ NGỌC HÂN (*Sài Gòn*).— Bài cháu đã
nhận được, tòa soạn đang đọc. Cháu
cứ viết bài thật nhiều đi. Chắc là
Tuổi Ngọc vui lắm đấy. Cám ơn viên
thuốc trường sinh cháu gửi cho Tuổi
Ngọc.

■ K.H (*Đà Nẵng*).— Cháu có quyền
giữ «em bé» Tuổi Ngọc ngày xưa
trong vòng tay kỷ niệm. Bây giờ là
Tuổi Ngọc của tuổi vừa lớn. Dĩ nhiên
tuổi vừa lớn có nhiều cái đề cho
mình giận hờn, oán trách vô cớ. Nếu
phải làm vừa lòng hết từng người chắc
anh em Tuổi Ngọc phải học được
phép phân thân.

■ H.L.T (*Ngoại Ô*).— Cám ơn những
viên kẹo ngọt em gửi cho Tuổi Ngọc.
Đúng như em đoán. Người viết Ngựa
chừng trong sân trường và Áo tiểu
thư là một.

■ NGUYỄN XUÂN PHẠM (*Sài Gòn*).—
Tuổi Ngọc chết anh em mỗi người có
công việc riêng nhưng Tuổi Ngọc hỏi
sinh anh em TN lại trở về. Và coi
như công việc chung. Thư của bạn
làm TKT cảm động như ngày còn bé
được người lớn xoa đầu cho kẹo. Sẽ
hết sức cố gắng để khỏi phụ lòng tin
yêu của bạn.

■ TUẤN (*Sài Gòn*).— Cám ơn người
cổ động viên đặc lực của Tuổi Ngọc.
Được những lòng tin yêu như bạn
Tuổi Ngọc sẽ không dừng lại ở một
ga nào hết mà đi mãi. Và bao giờ

cũng coi như ở đầu một cuộc hành
trình.

■ NGÔ THỊ NHUNG (*Gia Định*).—
Bức thư dài của cháu nếu phải trả
lời đầy đủ chắc phải đến... sang năm.
Apollo của Tuổi Ngọc không chờ hết
những bức thư dài, đầy nặng chữ
thương yêu, dù rất ao ước được chờ.
Tuổi Ngọc đã được đậu ưu với cháu.
Điều đó đã làm anh em T. N. mừng
suốt cả ngày rồi.

■ HỒ NGỌC TÁM (*Quảng Trị*).— Bạn
đoán đúng, bao giờ cũng như bao giờ,
xung quanh việc làm của chúng
ta cũng không thiếu những người chỉ
trích vô tội vạ. Nhưng bạn đừng lo.
Bây giờ Tuổi Ngọc cứ nhắm mắt mà
đi. Vì như con ngựa đã có hai miếng
lưỡi và mà bạn Ngọc là người xà
lách vậy. Cám ơn lá thư đầy khích lệ
của bạn.

■ THUY KHANH (*Vĩnh Long*).— Cháu
đoán đúng, con tàu ngày xưa đã
được đốt lại than củi xinh xịch nổ
máy và chạy qua những ga thương
yêu. Cháu mà làm cổ động viên chắc
TN bán chạy lắm nhỉ. Gắn cho cháu
cái huy chương vàng... của Tuổi
Ngọc vậy.

■ HOÀN THỊ THƯƠNG HUỆ (*Sài Gòn*).—
Em thích được gọi là Huệ Xưa lắm
hả? Em khó tính với Tuổi Ngọc ghê
nhỉ. Nhưng không sao, cứ việc khó
tính. Những người chủ trương TN
thích được bận rộn vì những lời chỉ
trích hơn là nở phổi nghe những lời
khen. Từ số 4, em đã tạm vừa lòng
với em bé TN rồi chứ?

■ PHẠM TRỌNG HÙNG (*Gia Định*).—
Em đã làm bạn Ngọc thì coi như em
«phải» có quyền viết bài cho TN.

Em cây viết những điều em nói trong
thư rồi gửi về tòa soạn. Bằng lòng
nhận em làm phóng viên học đường
cho Tuổi Ngọc.

■ PHƯƠNG YÊU (*Saigon*).— Chim cũ
của vườn Tuổi Ngọc năm nào bây
giờ đã có đôi. Chắc là sẽ hót hay hơn
ngày xưa nhiều. Anh đang chờ bài
đây.

■ T.T.T. (*Khánh Hội*).— Tại sao
không ký là Áo Tim nữa mà T.T.T.
thích làm người bí mật chẳng? Ngọc
Thân Ái là người bằng xương bằng
thịt chứ bộ. Em không thấy cái hình
của Ngọc in ở phía dưới à?

■ BÙI ĐỨC HIỂN (*Gò Công*).— Bài
của cháu chú đang đọc. Nếu được sẽ
đăng cho cháu. Tòa soạn chọn bài rất
chủ quan. Và không chủ trương nâng
đỡ, bài hay mới đăng. Cháu cứ viết,
rồi bài mình sẽ được đăng và hãnh
diện khoe với bạn rằng: Ta là một
cây viết của TN đấy, chả phải mồm
non đâu.

■ HOÀNG VŨ THÁI CHUYỀN (*Sài-
gon*).— Thi cháu hãy tập «làm người
lớn» đi. Người lớn của Tuổi Ngọc
khác xa người lớn ở ngoài đời. Cháu
đã khóc khi đọc thư hằng tuần của
chủ nhiệm à? Có nói xạo không đó,
phải cho chú xin keo cái nhé.

■ TRẦN VĂN TOÀN (*Khánh Hội*).—
Húi cua cũng là dân Tuổi Ngọc vậy
chứ bộ. Đừng «bắt» anh làm Tổng
Trưởng Thanh Niên. Hãy cho anh
được điểm phúc viết cho Tuổi Ngọc lo
lắng và bận rộn suốt ngày về chuyện
của Tuổi Ngọc mà thôi. Việc nước,
khó lắm em ạ. Hãy đề cho những
người của nhà nước làm.

■ NGỌC DUNG (*Qui Nhơn*).— Hôm nay thì những đề nghị của cháu tòa soạn đã thực hiện gần đủ. Chắc cháu vui lòng và cho Tuổi Ngọc đậu vớt ở bảng kết quả cuối cùng chứ? Số 23 Tuổi Ngọc bộ cũ hết rồi cháu ạ.

■ NGUYỄN THỊ NGỌC HẠNH (*Ban Mê Thuật*).— Sao viết thư lại không biên tên cho họ hay mùa chữ ký gì hết. Lần sau nếu « giả vờ » quên như thế thì Tuổi Ngọc cũng « giả vờ » quên những câu trả lời đấy nhé. Phải giao hẹn trước không lại trách. Bài cháu đang đọc.

■ PHẠM ĐẦU (*Đà Nẵng*).— Đúng như em đoán, trước kia Tuổi Ngọc đã in tới số 24. Tòa soạn đã hết những số em nói rồi. Việc em đề nghị đóng thành tập khi Tuổi Ngọc lên 10 chắc chắn sẽ thực hiện được. Em chờ đi. Sẽ có Tuổi Ngọc đóng tập cho em.

■ HUỖNH TƯỜNG VI (*Đà Nẵng*).— Không ngờ bạn bè xưa của Tuổi Ngọc còn nhiều đến thế. Tuổi Ngọc chớp mắt cảm động chứ cháu nhỉ? Cháu và các bạn cứ gửi bài về cho Tuổi Ngọc. Việc gì mà phải « mạ kền » rào đón như thế nhỉ?

■ NGUYỄN THỊ LINH THÙY (*Gò Công*).— Đề nghị của em thật là ngược đời. Bạn Ngọc ai cũng yêu cầu tăng thêm trang riêng em lại yêu cầu... bớt những 14 trang. Tuổi Ngọc là em bé hay làm nũng. Em có sợ em bé hay làm nũng không? Đòi hỏi nhiều quá em bé chỉ có nước lăn quay ra mà khóc thôi.

■ NGUYỄN XUÂN PHƯỚC (?).— Cần gì biết chuyện ngày xưa, cứ để nghe chuyện ngày xưa thú hơn em ạ. Bây

giờ Tuổi Ngọc hỏi sinh, biết nhau muộn cũng là thân tình. Xin hứa, sẽ chỉ làm Tuổi Ngọc.

■ DUƠNG TRƯỜNG HẠNH (*Thủ Đức*).— Vì mình như một gã trẻ tuổi mới biết yêu lần đầu tiên, dĩ nhiên phải có lo âu và ngập tràn hồi hộp ở lần gặp gỡ đầu tiên đó. Cứ coi như là tâm sự. Tâm sự thành thật. Ban cầm TN trên tay với chút hãnh diện là anh em TN mừng rồi. Đi được một bước đường rồi chẳng?

■ ĐỨC (*Sài Gòn*).— Sao lại nghĩ là báo của con gái nhỉ? Không, của cả con trai đấy chứ. Bông hồng cho tình đầu ai cũng viết được hết. Thơ, Văn, Nhìn xuống cuộc đời... bao nhiêu đó thay cho câu trả lời rồi vậy. Riêng những đề nghị kia, sẽ dần dần thực hiện.

■ XA NGÀN XA (*KBC 4907*).— Bài hiệu nghe buồn thấy mồ. Từ số 3 trở đi tòa soạn gần như dành hết trang cho bạn ngọc « mùa bút » rồi. Hân em đã vừa ý.

■ CUNG THƯƠNG HUYỀN THOẠI (*Quảng Ngãi*).— Hai đề nghị của em tòa soạn đã thực hiện rồi. Chắc em không còn hồi hộp dò tìm bài mình nữa.

■ NGUYỄN THỊ ĐOAN (*Huế*).— T.N bộ cũ tại tòa soạn nhờ chú K.V. rao hàng kỹ quá nên đã hết rồi em ạ. Buồn mà phải nói « rất tiếc » vậy. Cần gì bộ cũ, em sắp có một bộ mới đẹp gấp mười, em có nghĩ thế không?

■ TRÂM THI (*Gia Định*).— Tay Ngà là mục đặc biệt cho học trò con gái như ý em đợi đấy. Nhưng phải hay hơn các sách vở bây giờ đang đông đảo vì thế các anh đang vất vả về mục đó.

Mong rằng một ngày nào TN sẽ làm vừa ý em.

■ LÊ THỊ HÒA (*Ba Xuyên*).— Chữ nghĩa có nhiều tiếng hay lắm, cần gì phải là « Duyên Ngọc » hở em. Hãy bước cho vững bước đầu đi, thử xem ta có tiếp tục ca bài lên đường được không.

■ LÊ THÀNH (*Huế*).— Những hình mà có thể làm bản kèm in báo được vẽ bằng mực đen hoặc đỏ, trên giấy trắng. Giản dị thế thôi. Thành ạ.

■ PHẠM VŨ MÂY THU (*Q.N.*).— Thư em viết dài ghê đi ấy, ngâm hai cục kẹo Mikakuto đọc vưỡn chưa hết. Đọc xong rồi hai người chả biết trả lời gì cả, vì cứ nghĩ là phải trả lời dài ghê lắm. Dài như trời mưa vậy nhé. Và bây giờ thì trời đang mưa đó.

■ NGUYỄN THỊ NGỌC LỆ (*Cần Thơ*).— Chú đã nhận được nhiều lời khích lệ và cháu làm chú tin tưởng hơn. Nhất định lần này Tuổi Ngọc sẽ trường thọ, vì có thêm cả cháu ước mơ nữa cơ mà.

■ GIANG THÚY (*Ban mê thuật*) Em muốn viết cho Ngọc Thân Ái, cứ đề tên ở ngoài phong bì cho dễ lựa thư. Các anh đang đọc bài của em.

■ DIỆP (*Sài Gòn*) Chúng ta là người Việt, không là người ngoại quốc và cũng không là « dân cà chớn, cà chời » nào. Những thứ báo đó các em nên ra tiệm sách báo ngoại quốc in hình ảnh còn rõ, còn đẹp hơn. Em đồng ý thế rồi nhé. Bởi vậy TN cũng có cái lý do để hãnh diện về nó. Câu em muốn hỏi, Ngọc Thân Ái sẽ giải đáp, hay lắm đấy.

■ TỐNG CHÂU ÂN (*KBC 4009—E3*).— Cám ơn bạn đã dành một lối cho tôi. Bạn cứ biết D-A. trên Tuổi Ngọc là đủ. Quanh một người cũng lắm hào quang thiên thần và cũng nhiều xuế khí của ma quỷ, bạn rõ điều đó. Và ở sân cỏ tuổi thơ thì tôi vẫn mong được cả đời bạn rộn. Mong nhận được bài đều đều của bạn. Thân.

■ NGUYỄN THỊ KIM HẠNH.— Hy vọng chỉ lạ lòng thế. Bài nhận được phải xếp loại rồi đọc từ từ chứ. Cháu sốt ruột như đợi... mua đường giá chính thức vậy. Văn chương chữ nghĩa của người ta mờ.

■ NGHIÊM NGÃNG (*Quảng Ngãi*).— Có em, TN sẽ không bao giờ ngừng lại ở một ga hạn định mang số nào. Hãy đọc và hăng hái cổ động cho TN nhé.

■ MAI HẢO (*Nam Hòa*).— Em hãy viết gửi về cho Ngọc Thân ái, câu hỏi mà em không biết hỏi ai ấy, nhé.

■ TRƯƠNG THỊ MỸ LIÊN (*Nha Trang*) Hiện nay TN bộ cũ đã hết. Chú sẽ cố gắng giúp cháu nếu còn phần. Đừng buồn nhé.

■ PHƯƠNG LOAN (*Huế*).— Sẽ có báo cho em.

■ TRƯƠNG KIM TRÂM (*Đà Nẵng*).— Chú chưa bao giờ ký tên VML khi in sách. Vì thế cuốn sách cháu đọc không phải của chú. Làm gì mà tai hại... bạc triệu rứa.

■ VŨ THÚY DIỄM (*Sài Gòn*).— Tuổi Ngọc bây giờ phải khác TN cũ, vì Tuổi Ngọc cũ đã ngừng lại ở ga 24. Cháu không phiền lắm chứ. Sau số 24 cháu nhiều mới lạ hơn nữa.

■ L.T.S: Sau khi đăng bài « Thế mới là tình yêu » của Nguyễn Nguyễn, tòa soạn nhận được mấy hàng cải chính dưới đây, vậy « nhân tin » để Nguyễn Nguyễn « Thế mới là tình yêu » rõ :

Búp bê Nguyễn Nguyễn xin nói... vài lời để tránh hiểu lầm trong nhóm bạn bè ngày xưa : Rằng Nguyễn Nguyễn (Minh Hà, không phải là Nguyễn Nguyễn của « Thế mới là tình yêu » đâu.

■ THÚY KIM (Gia Long).— Sẽ có một tờ « Búp Bê » cho các búp bê từ 13 tuổi trở xuống để có đất cho bọn Dzũng ĐaKao hoạt động. Nếu đẹp trời thì tờ báo đó sẽ đi song song với T.N. trong vòng năm tới. Nhưng cứ lạy giới cho đừng có nhiều mây đen u ám đi. T.N. qua khỏi số 24 định mệnh ngày nào chắc sẽ có nhiều mới lạ lắm.

■ HOÀNG OANH (Kon Tum).— 1) Vấn đề xếp đặt thứ tự các mục thường xuyên, toàn soạn tránh T.N có một khuôn mặt cũ. 2) Phần «ru tư» của tuổi trẻ như vậy tạm đủ, anh em trong tòa soạn đang nghiên cứu lại đề nghị của cô-3) Những sách của Tuổi Ngọc in, cô có thể hỏi bất cứ tiệm sách nào. bản đặc biệt, quán Tuổi Ngọc phát hành có chữ ký tác giả, cô gửi thư về T.N. chúng tôi sẽ chuyển tới cô qua bưu điện. Sau hết cảm ơn cô nhiều về những ý kiến trên.

■ PHẠM THỊ MINH (Biển Hòa) Đề nghị của em đã được tòa soạn lưu ý. Tuổi Ngọc luôn luôn thay đổi để giữ mãi lòng ưu ái của các em — Hãy cho các anh ý kiến mới.

■ SAO BẠC (M.C) Chú sẽ nói lại với chú Tường, lần sau hồng có « thiên

vị » như thế nữa. Bảo em ^{cháu thơ} gửi hình vẽ về cho T-N-đi

■ NGUYỄN THỊ KIM HẠNH (BMT) Bài của cháu đang đứng xếp hàng trong học tử — Đợi nhé, chứ không biết trả lời bao giờ đăng hay không đăng được. KIỀU ANH (Đà Lạt) PHẠM HỮU PHÚC (Saigon). MÂY THU (Phú Nhuận) TRẦN THIÊN (Đà Nẵng) NGUYỄN CƯỜNG SON (Quảng Trị) THÚY ANH (BMT) BÔNG MAI (Tam Kỳ) Đã chuyển tem của các bạn qua trị sự. Nguyễn Mai, trị sự, sẽ lo cho các bạn vụ này. Nếu trường hợp không đủ những số báo các bạn hỏi, đừng buồn nhé.

■ HỒ THỊ TUYẾT NHUNG (Quảng Trị) Em sẽ có báo em thiếu. Nhờ viết thư cho anh nếu khoảng 3 tuần sau không nhận được.

■ NGUYỄN THY DUYÊN (Huế) Viết truyện trong khi học thi là một chuyện đáng cho sách vở kiện lắm đó nhé. Đề chú xem, nếu TN làm được công việc ấy thì cháu hãy gửi tác phẩm về.

■ NGUYỄN PHONG QUANG (Huế) Cùng những bạn hỏi mua Tuổi Ngọc những số đầu, bộ mới. Hãy gửi thư kèm tem về cho Nguyễn Mai, trị sự, Ng. Mai sẽ gửi những số báo thiếu tới các bạn.

NHẮN TIN CHUNG

Tòa soạn Tuổi Ngọc hiện đề sẵn quà tặng cho các bạn đã có bài đăng Bông hồng cho tình đầu. Vậy bạn nào ở Sài Gòn vui lòng đến tòa soạn nhận quà tặng. Ở xa vui lòng cho địa chỉ chắc chắn.

■ YÊN THI—TRANG (Sài Gòn).— Các anh đang đọc bài của em. Mong rằng nó sẽ có số phận đẹp hơn em nghĩ. Đừng thất vọng sớm chứ.

■ NGÂN PHIÊN (Chợ Lớn).— Có nhiều bạn là đối nghịch của cháu mục « Tuần lễ của bạn » đấy. Sao Văn kỳ này nghỉ thư mộng một kỳ để cô ta du lịch hành tinh nào chẳng biết, du lịch về cô ta sẽ chuyên môn giải đáp giấc mơ.

■ NGUYỄN VĂN CHÍNH (KBC 3011). Cảm ơn ông đã dành cho nhiều cảm tình. Tôi không dám, không thể « hướng dẫn » ông « vào con đường nghệ thuật » được vì khả năng và kiến thức của mình còn non nớt. Nhưng xin gửi tới ông một kinh nghiệm nhỏ : Hãy đọc, đọc nhiều tác giả sẽ học ở họ những gì ông muốn học hỏi. Đây là ba câu trả lời : 1) Tìm địa chỉ nhà xuất bản nào ông tin cậy, viết thư thăm dò trước. Nếu họ đồng ý, gửi tác phẩm về. Họ sẽ trả lời có xuất bản được hay không. 2) Có chữ. Thi dụ : tạp chí Văn, Văn Đền, tuần báo Khởi Hành... 3) Tuổi Ngọc chưa đủ điều kiện tài chính mua truyện dài của ông. Xin đợi ngày báo đứng vững chúng tôi sẽ mời ông. Kính.

■ NGUYỄN NGỌC MAI (Tuy Hòa).— Hãy cứ mộng mơ đi. Không có 5, chỉ còn 3 thôi. Vì 2 của Luyện và Tường in xấu quá, không muốn tặng.

■ PHAN TRIẾT LINH (KBC 4013).— Vừa lớn, thật khó mà định nghĩa. Nhưng bạn khoái Tuổi Ngọc, hãy kể bạn vừa lớn đi. Có sao đâu !

■ ANH VŨ (Đà Nẵng).— Đã bỏ mục truyện phim rồi. Cứ từ từ, sẽ có ngày thấy trên Tuổi Ngọc in « dấu chân trên cát » của cháu.

■ MAI THANH DUYÊN (Quy Nhơn).— Hai ông thư ký cho báo khỏi chết, cháu ạ ! Cháu cứ bảo « người ấy » gửi tranh cho Tuổi Ngọc đi.

■ NGỌC HƯƠNG (Saigon).— Là làm việc lâu dài cho tới khi thực hiện bằng được mục đích của mình, đã nhận được bông hồng của cháu.

■ MẠNH DŨNG (Bà Rịa) — Tem thì nhiều và tòa soạn thường vất bỏ. Nhưng gửi tặng cháu là cả đoạn đường chông gai. Tòa báo ít người lắm, cháu ơi !

■ TRÀ HƯƠNG (Tân Định) — Ra thư năm để đọc thứ sáu, thứ bảy và chủ nhật... ôn lại. Tiện chứ ? Sẽ bảo ông « nhà văn » Đ.T.L. Nhưng ta không nên « áp bức » ông ấy, cháu nhé !

■ BÉ YẾN (Saigon).— Thi rồi hay đang sửa soạn thi ? Nè, bao giờ sách vở cũng phải « năm bờ oản » đó nhé, Yến. Ông linh ĐTL cải chính rằng hồi còn là lính ở quân trường ông ta ở Đại Đội 19 chứ không phải 18 đâu. Bé cái làm rồi.

■ VŨ THỤY LAM (Đà Lạt).— Thắc mắc nếu là không biết hỏi ai, hãy hỏi Ngọc Thân Ái, nếu là thắc mắc lắm lắm, hãy hỏi Kiến Vàng. Và chẳng hạn như hỏi chú, sao lại e ngại gì ?

■ NGUYỄN THỊ CHIỀU THU.— Các anh đang đọc bài ĐHCTĐ của Thu, Nếu đăng, các anh sẽ thân ái gửi sách tặng em, một món quà nhỏ í mà. Bao giờ có được 50 bài thật hay nhà xuất bản T.N. sẽ in thành tuyển tập.

■ CHU THỤY (Đà Nẵng).— Đã chuyển câu hỏi của Thụy cho Ngọc Thân Ái

ĐTL cảm ơn Thụy nhiều nhiều về một bài hát ngắn vừa dứt. Hãy viết thư cho anh khi nào rảnh, nhé Thụy.

▣ QUÂN KHANH (Vĩnh Long).— Em « ca » Tuổi Ngọc kỹ quá, phải để dành một chỗ cho T.N. cố gắng chứ. Hãy « chê » T.N. một câu đi, cô bé Quân Khanh. Đề sau 20 số TN sẽ « nổ » một phát thật lớn. Đừng bịt tai khi nghe tiếng nổ ấy nhé.

▣ DANH UYÊN (Huế) Hoàng anh Tuấn sẽ viết Bông hồng cho Tình đầu cùng với 5 nhà văn, thơ khác trong số tới. Khỏi người đã tương tư thơ Hoàng

anh Tuấn, nhưng nhà thơ này... làm biếng lắm. Khó khăn thế nhĩ. Những số tới sẽ viết về các nhà văn, nhà thơ thay vì viết mãi về các nàng ca sĩ. Bằng lòng chứ.

▣ VŨ YÊN (Tuy-hóa).— Tuổi Ngọc không có mục tìm bạn, như nhiều báo khác. Công việc ấy lâu dần đã trở thành thương mại và mất đúng đắn. Chứ đứng ra ở các báo nước ngoài mục đó đang hoàng lịch sự ghê lắm. (Chính Nobel, vua chất nổ để lại giải Nobel đã một lần « tìm bạn » trên báo và đã gặp một người bạn rất hài lòng. Các anh đang đọc bài của Yên.

PHẠM MẠNH CƯƠNG

VỪA THỰC HIỆN XONG BĂNG NHẠC CHỦ ĐỀ 19

QUÊ HƯƠNG và LÒNG MẸ

BĂNG NHẠC CỦA MỖI NGƯỜI VIỆT NAM THƯƠNG
MẸ, YÊU QUÊ HƯƠNG VÀ DÂN TỘC

đã phát hành ngày 26-6-71

tại một địa chỉ không thể quên

TÚ QUỲNH

68, lầu 1 Crystal Palace, Sài Gòn

GHÉ TÚ QUỲNH, NGHE BĂNG NHẠC CHỦ ĐỀ SO SÁNH TRONG
RỪNG BĂNG NHẠC LẠM PHÁT HÔM NAY, MUA MỘT CUỐN
VÀ SẼ ĐƯỢC PHẠM MẠNH CƯƠNG TẶNG NHẠC PHẨM MỚI NHẤT

MẮT LÊ CHO NGƯỜI TÌNH